2021: ఏపీ హైకోర్టు:10167

ఏపీ హైకోర్టులో: అమరావతి

రిట్ పిటిషన్ ఎస్ఓలు.7847 మరియు 7778 ఆఫ్ 2021

తేది 21.05.2021

డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 ఆఫ్ 2021

జనసేన పార్టీ, దాని కార్యదర్శి చిల్లపల్లి శ్రీనివాసరావు 8-589, భార్గవపేట మంగళగిరి, గుంటూరు-522 503

..... అర్జీదారు

వర్సెస్.

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, మొదటి అంతస్తు, కొత్త హెచ్ఓడీ భవనం ఎంజీ రోడ్డు, విజయవాడ-520 010 మరియు మరో రెండు

...... ప్రతివాదులు

డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 ఆఫ్ 2021

వర్ల రామయ్య, హిందూ పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు, తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆర్/ఓ 1-3-174/8, వర్గ యుగంధర్ మార్గ్, విద్యాధరపురం, విజయవాడ-12

..... అర్జీదారు

వర్సెస్.

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, మొదటి అంతస్తు, కొత్త హెచ్ఓడీ భవనం ఎంజీ రోడ్డు, విజయవాడ-520 010 మరియు మరో రెండు

...... ప్రతివాదులు

తీర్పు ఇలా ఉంది:

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

1. తీర్పులను చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా? అవును

2. తీర్పు కాపీలను లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయవచ్చా? అవును

3. వారి లేడీషిప్/లార్డ్షిప్ తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా? అవును

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

రిట్ పిటిషన్ ఎన్ఓలు.7847 మరియు 7778 ఆఫ్ 2021

తేది 21.05.2021

డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 ఆఫ్ 2021

జనసేన పార్టీ, దాని కార్యదర్శి చిల్లపల్లి శ్రీనివాసరావు 8-589, భార్గవపేట మంగళగిరి, గుంటూరు-522 503

..... అర్జీదారు

వర్సెస్.

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, మొదటి అంతస్తు, కొత్త హెచ్ఓడీ భవనం ఎంజీ రోడ్డు, విజయవాడ-520 010 మరియు మరో రెండు

...... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది : వేణుగోపాలరావు

ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది : 1. శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి, సీనియర్ న్యాయవాది

2. ఏపీ రాష్ట్ర అడ్వకేట్ జనరల్

డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 ఆఫ్ 2021

వర్ల రామయ్య, హిందూ పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు, తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆర్/ఓ 1-3-174/8, వర్ల యుగంధర్ మార్గ్, విద్యాధరపురం, విజయవాడ-12

..... అర్జీదారు

వర్సెస్.

రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, మొదటి అంతస్తు, కొత్త హెచ్ఓడీ భవనం ఎంజీ రోడ్డు, విజయవాడ-520 010 మరియు మరో రెండు

...... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది - శ్రీ వేదుల వెంకటరమణ

ప్రతివాది తరఫు న్యాయవాది : శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి సీనియర్ అడ్వొకేట్ జనరల్

రిఫర్ చేసిన కేసులు

1. (1995) 4 SCC 611

2. (2013) 10 ఎస్సిసి 1

3. (2016) 2 ఎస్సిసి 445

4. ఏఐఆర్ 2000 ఎస్సీ 3266

5. (2013) 3 ఎస్సిసి 526

6. 2003 (2) దక్షిణ మధ్య రైల్వే 180

7. మిస్క్ బెంచ్ నెం.9470 ఆఫ్ 2014 తేది 16.01.2015

8. 2017 (9) ఎడిజె 251

9. 1986 (4) ఎస్సిసి 632

10. 1995 ఆల్.ఎల్.జె 534

11. (1996) 9 SCC 309

12. (2004) 2 SCC 150

13. (2008) 2 SCC 280

14. 2017 (9) ఎడిజె 251

15. ఏఐఆర్ 1952 ఎస్సీ 12

16. ఏఐఆర్ 1951 ఎస్సీ 41

17. ఏఐఆర్ 1977 ఎస్సీ 276

18. (2002) 1 SCC 33

19. 2019 (5) ALT 165

20. ఏఐఆర్ 2012 ఎస్సీ 2010

21. ఏఓఆర్ 1952 ఎస్సీ 64

22. ఏఐఆర్ 1967 ఎస్సీ 669

23. ఏఐఆర్ 1985 ఎస్సీ 1746

24. ఏఐఆర్ 1978 ఎస్సీ 854

25. ఏఐఆర్ 2004 ఎస్సీ 3600

26. (1984) 3 SCR 74

27. (2020) 6 ఎస్సిసి 548

28. 2000 (8) ఎస్సిసి 216

29. 1999 ఏఐఆర్ ఎస్సీ 1723

30. (2021) 2 MLJ 603

31. (1967) 2 SCR 762

32. 1981 దక్షిణ మధ్య రైల్వే (1) 206

33. ఏఐఆర్ 1997 ఎస్సీ 1125

34. ఏఐఆర్ 2007 ఎస్సీ 861

35. ఏఐఆర్ 1996 ఏపీ 37

36. ఏఐఆర్ 1987 ఎస్సీ 386

37. ఏఐఆర్ 1987 ఎస్సీ 663

38. ఏఐఆర్ 1996 ఏపీ 324

39. 2001 (6) ALD 136

40. ఏఐఆర్ 1999 పీ అండ్ హెచ్ 1

41. 1995 సూప్. (3) ఎస్సిసి 643

42. (1997) 116(2) పిఎల్ఆర్ 778

43. (2013) 9 SCC 659

44. ఏఐఆర్ 1968 ఎస్సీ 647

45. 1901 ఏసీ 495

46. ఏఐఆర్ 1990 ఏపీ 171

47. (2002) 3 SCC 496

48. (1951) 2 అన్ని. ER 1 (HL)

49. (1971) 1 WLR 1062

50. (1972) 2 WLR 537

51. (2003) 11 SCC 584

52. (2004) 3 SCC 75

53. (2004) 7 SCC 214

54. (2004) 8 SCC 579

55. (2006) 1 SCC 368

56. 1994 (2) ఎస్సిసి 481

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణ మూర్తి

రిట్ పిటిషన్ ఎస్ఓలు.7847 మరియు 7778 ఆఫ్ 2021

సాధారణ ఆర్డర్:

ఈ రెండు రిట్ పిటిషన్లు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఒకే విధమైన ఉపశమనం కోసం దాఖలు చేయబడ్డాయి, అలాగే, ఒకే ప్రధాన ప్రాతిపదికన. అందువల్ల రెండు రిట్ పిటిషన్లను ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల ద్వారా నిర్ణయించడం సముచితం. గుంటూరులోని ఆ పార్టీ కార్యదర్శి చిల్లపల్లి శ్రీనివాసరావు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న రిజిస్టర్డ్ రాజకీయ పార్టీ "జనసేన పార్టీ" 2021 యొక్క డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రజా పరిషత్ ఎన్నికల ప్రక్రియను 01.04.2021 తేదీ 01.04.2021 న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రజా పరిషత్ ఎన్నికల ప్రక్రియను పునఃప్రారంభించే విధంగా డిక్లరేషన్ ఇస్తూ డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 దాఖలు చేసింది. కొత్త నోటిఫికేషన్ జారీ చేయకుండా నిలిపివేసిన దశ నుంచి, 18.03.2020న భారత ప్రభుత్వ హోంశాఖ కార్యదర్శికి రాసిన లెటర్ నెం.221/ఎస్ఈసీ-పీఈసీ/2020లో హింసాత్మక ఘటనలను నివేదించడం, నామినేషన్లు దాఖలు చేయకుండా నిరోధించడం, బలవంతంగా ఉపసంహరించుకోవడం చెడ్డది, చట్టవిరుద్ధం, ఏకపక్షం, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14, 243-కెలకు విరుద్ధం. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీలకు స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికల ప్రక్రియ ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి కొత్తగా నామినేషన్ల దాఖలుకు కొత్త నోటిఫికేషన్ జారీ చేయాలని మొదటి ప్రతివాదిని ఆదేశిస్తూ.

<u>డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 ఆఫ్ 2021</u>

తెలుగుదేశం పార్టీ (టిడిపి) పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు, ప్రధాన కార్యదర్శి వర్ల రామయ్య అనే వ్యక్తి 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో భారత సుప్రీం కోర్టు ఆదేశించిన విధంగా నాలుగు వారాల పాటు ఎంసిసిని విధించకపోవడంలో మొదటి ప్రతివాది చర్యను ప్రకటించాలని 2021 డబ్ల్యుపి నెం.7778 ను దాఖలు చేశారు. ఎన్నికల తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని తిరిగి అమలు చేయకుండా సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించి 08.04.2021న ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడం పూర్తిగా ఏకపక్షం, చట్టవిరుద్ధమని, ఆ నోటిఫికేషన్ను కొట్టివేసి, రాష్ట్రంలో ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల తేదీని మళ్లీ అమలు చేస్తూ

కొత్త నోటిఫికేషన్ జారీ చేయాలని మొదటి ప్రతివాదిని ఆదేశించాలి. నోటిఫికేషన్ వెలువడిన నాటి నుంచి ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయ్యే వరకు నాలుగు వారాల పాటు ప్రవర్తనా నియమావళి.

2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో, 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో లేవనెత్తిన ప్రధాన, ఉమ్మడి అంశం ఏమిటంటే, ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల నిర్వహణకు 07.03.2020న నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినప్పుడు ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియ పోటీ చేసే అభ్యర్థుల జాబితా ప్రచురణ దశ వరకు పూర్తయింది. ఇంకా, 15.03.2020 న, మొదటి ప్రతివాది మహమ్మారి, కోవిడ్ 19 ముప్పు కారణంగా ఎంపిటిసిలు / జెడ్పిటిసిలు మరియు పట్టణ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేస్తూ / నిలిపివేస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. కోవిడ్ -19 ముప్పు కారణంగా పంచాయతీలు మరియు జెడ్పిటిసిలతో సహా పంచాయతీలు మరియు మునిసిపల్ సంస్థల ఎన్నికలను ఆరు వారాలు లేదా మరేదైనా తేదీకి వాయిదా వేస్తూ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం 15.03.2020 న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేస్తూ రెండవ ప్రతివాది / ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం గౌరవ భారత సుప్రీంకోర్టులో డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 ను దాఖలు చేసింది.

గౌరవనీయ భారత సుప్రీంకోర్టు 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో ఈ క్రింది ఉత్తర్వులను జారీ చేసింది:

> కరోనా వైరస్ (కోవిడ్ 19) వ్యాప్తి కారణంగా పంచాయతీలు, పురపాలక సంస్థల వంటి స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను ఆరు వారాలు లేదా మరేదైనా తేదీకి వాయిదా వేస్తూ 15.03.2020 నాటి నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంలో ప్రతివాది - ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం (సంక్షిప్తంగా, 'ఎన్నికల కమిషన్') చర్యను సవాలు చేస్తూ పిటిషనర్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది.
>
> దేశంలో కరోనా వైరస్ (కోవిడ్ 19) మహమ్మారి వ్యాప్తి చెందే అవకాశం ఉన్నందున ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని ప్రతివాది - ఎన్నికల సంఘం తీసుకున్న నిర్ణయంలో ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోవడానికి మాకు ఎటువంటి కారణం కనిపించడం లేదు. అందువల్ల ఎన్నికల సంఘం తీసుకున్న నిర్ణయంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి నిరాకరిస్తున్నాం. అయితే, పిటిషనర్ లేవనెత్తిన ఫిర్యాదుల్లో ఒకటైన రాష్ట్రం పరిష్కరించాల్సిన అవసరం ఉందని తెలుస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికలకు

ఎంసీసీని విధించడం వల్ల అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిలిచిపోయాయని రాష్ట్రం తరఫున హాజరైన అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ ఏఎస్ ఎస్ నాదకర్ణి తెలిపారు.

లోక్ సభ ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తే ఎంసీసీ విధించడం సమంజసం కాదని అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ నాదకర్ణి వాదించారు. అనుభవజ్ఞులైన అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ యొక్క పై సమర్పణలలో మేము చాలా వాస్తవాన్ని చూస్తున్నాము. అందువల్ల ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసీసీ విధించాలని ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశిస్తున్నాం. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఈ న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించే అర్హత లేదని ప్రతివాది - ఎన్నికల సంఘం తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ శేఖర్ నాఫడే వాదించారు. ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ లో ఈ ప్రశ్న జోలికి వెళ్లడానికి మేము సుముఖంగా లేము, ఎందుకంటే ఇది దాఖలు చేయబడిన అత్యవసర పరిస్థితుల కారణంగా. ఈ ప్రశ్నను తగిన సందర్భంలో నిర్ధారణకు వదిలేస్తారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో తగిన సంప్రదింపులు జరపకుండా ఎన్నికలను వాయిదా వేసే హక్కు ఎన్నికల సంఘానికి లేదని పిటిషనర్ - రాష్ట్రం తరఫున అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ నాదకర్ణి వాదించారు. కిషన్సింగ్ తోమర్ వర్సెస్ అహ్మదాబాద్ నగర మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ - (2006) 8 ఎస్సిసి 352 కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడి ఉన్నారు. కిషన్సింగ్ తోమర్ (సుప్ర)లో నిర్ణయానికి ముందస్తు సంప్రదింపులు అవసరం లేదని ప్రతివాది - ఎన్నికల సంఘం సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ నఫాడే చెప్పారు. మేము జారీ చేయదలచిన ఉత్తర్వుల దృష్ట్యా ఈ కేసులో నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ఇది సముచితమని మేము భావించే వివాదం కూడా కాదు.

ఎన్నికలను వాయిదా వేస్తూ ఎన్నికల సంఘం ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకున్నందున, తదుపరి తేదీని ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించేలోగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంతో సంప్రదింపులు జరపాలని మేము ఆదేశిస్తున్నాము. పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎన్నికల కోసం ఎంసీసీని తిరిగి విధించాలి. ఎంసీసీని తిరిగి ప్రవేశపెట్టే వరకు ఇప్పటికే చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఆటంకం

కలిగించరాదని ఆదేశించారు. అయితే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్తగా ఏదైనా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలనుకుంటే, ప్రతివాది - ఎన్నికల సంఘం యొక్క ముందస్తు అనుమతితో మాత్రమే చేయాలి. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ కరోనా మహమ్మారిని కట్టడి చేసేందుకు అవసరమైన చర్యలు చేపట్టకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అడ్డుకోకూడదు. తక్షణ రిట్ పిటిషన్ పై షరతులతో పరిష్కరించబడింది.

గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాల దృష్ట్యా, మొదటి ప్రతివాది నోటిపై చేసిన పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసిని తిరిగి విధించాలి, అంటే "ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి" (సంక్షిప్తంగా 'ఎంసిసి') కాలంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన సంక్షేమ పథకాలు "నవరత్నాలు" అని పిలువబడే దాని వైపు ఓటర్లను ఆకర్షించడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోకూడదు. ఎంసీసీని తిరిగి ప్రవేశపెట్టడానికి ముందు పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఉండాలి. గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పాటించడానికి బదులుగా, మొదటి ప్రతివాది / రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ 01.04.2021 న నియామకంపై తన కార్యాలయంలో బాధ్యతలు స్వీకరించారు మరియు నోటిఫికేషన్లో జత చేసిన అనుబంధంలో పేర్కొన్నవి మినహా ఎంపిటిసిలు మరియు జెడ్పిటిసిల ప్రాతినిధ్య సభ్యులను ఎన్నుకోవడానికి ఎన్నికల ప్రక్రియను తిరిగి ప్రారంభించారు.

01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్కు అనుబంధంగా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం 01.04.2021న వాయిదా పడిన ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియను పునఃప్రారంభించాలని, 08.04.2021న పోలింగ్ ప్రక్రియ పూర్తయిన వెంటనే పోలింగ్ నిర్వహించాలని, 09.04.2021న ఓట్ల లెక్కింపు ప్రక్రియను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించారు.

మొదటి ప్రతివాది ఎంసిసి కార్యకలాపాలను 01.04.2021 నుండి 08.04.2021 కు పరిమితం చేశారని, ఇది గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించడమేనని, ఎన్నికల నోటిపై చేసిన తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసిని తిరిగి విధించాలని గౌరవ సుప్రీంకోర్టు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశించిందని వాదించారు. ఈ నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఓటర్ల స్వేచ్ఛాయుత, పారదర్శక తీర్పును పొందడానికి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఎన్నికల్లో పాల్గొనడానికి సమాన వేదికను సృష్టించడం పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసి విధించడం యొక్క ఉద్దేశ్యం. కానీ,

సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలకు విరుద్ధంగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారని, అందువల్ల ఇది చట్టవిరుద్ధమని, ఏకపక్షంగా ఉందన్నారు.

07.03.2020 నుంచి 14.03.2020 వరకు ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల చరిత్రలో ఎన్నడూ జరగని అనేక సంఘటనలు జరిగాయని 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్ లేవనెత్తిన అదనపు కారణాలు. అధికార పార్టీ నిరంతరం, క్రమపద్ధతిలో చేపట్టి భయానక పరిస్థితిని సృష్టించింది. రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాల్లో అధికార పార్టీకి చెందిన వ్యక్తులు మినహా ఎన్నికల ప్రక్రియలో పాల్గొనకుండా అధికార పార్టీ నాయకులు, ప్రజాప్రతినిధులు బహిరంగంగా, ఉద్దేశపూర్వకంగానే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. నోటిఫై చేసిన ఎన్నికల షెడ్యూలుకు అనుగుణంగా నామినేషన్లు దాఖలు చేయకుండా అడ్డుకుంటున్న ఘటనలు వందల సంఖ్యలో ఉన్నాయని, అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధుల ఆదేశాల మేరకు ఏకగ్రీవ ఎన్నికలు నిర్వహించాలని పట్టుబడుతూ ఇతర రాజకీయ పార్టీల అభ్యర్థులు, స్వతంత్ర అభ్యర్థులు నామినేషన్లు దాఖలు చేసే ప్రక్రియకు ఆటంకం కలిగిస్తున్న ఘటనలు వేల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. కొన్ని ఘటనల్లో అధికార పార్టీ నేతల ప్రోద్బలంతో వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల అధికారులు.. నామినేషన్లు వేయడం తలకు మించిన పనిగా మారిందని, కొన్ని సందర్భాల్లో అధికార పార్టీ నుంచి తప్ప ఇతర పార్టీలకు చెందిన వారు నామినేషన్లు వేసేందుకు కేంద్రాలకు చేరుకోవడంతో వారిని బెదిరించి బలవంతంగా నామినేషన్లు ఉపసంహరించుకునేలా చేశారని, తద్వారా అధికార పార్టీకి చెందిన అభ్యర్థులను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నట్లు ప్రకటించారని తెలిపారు. అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ పార్టీ తన అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయడం, పోటీలో ఉన్న పలువురు అభ్యర్థులను ఏదో ఒక దశలో ఎన్నికల్లో పాల్గొనకుండా అడ్డుకోవడం, బలవంతంగా నామినేషన్లు ఉపసంహరించుకునేలా చేయడం వంటి ఉల్లంఘనలు, ఇతర సంఘటనలు ప్రజలకు తెలుసు. గత్యంతరం లేక అప్పటి రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్/మొదటి ప్రతివాది స్పందించి 18.03.2020 నాటి లెటర్ నెం.221/ఎస్ఈసీపీఈ/2020 ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో, ముఖ్యంగా అధికార పార్టీ ప్రజాప్రతినిధుల గురించి సమగ్ర నివేదికను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపారు. ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తిగా అప్రజాస్వామికమని, ఎన్నికల వాయిదాకు దారితీసిందని పిటిషనర్ వాదించగా, ఇప్పుడు మొదటి ప్రతివాది ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేసిన దశ నుంచే కొనసాగించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అటువంటి ప్రక్రియలో, మొదటి ప్రతివాది 18.03.2020 నాటి

మునుపటి నివేదికను విస్మరించి, విచారణ మరియు తగిన సంతృప్తికి లోబడి నామినేషన్లు దాఖలు చేయకుండా నిరోధించిన నిర్దిష్ట సందర్భాల నివేదికను కోరుతూ 18.02.2021 నాటి ఉత్తర్వును జారీ చేశారు, తద్వారా మొదటి ప్రతివాది గతంలో జరిగినదాన్ని నీరుగార్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు, తద్వారా ఎన్నికల ప్రక్రియను అపహాస్యం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇది మొదటి ప్రతివాది ద్వారా నిర్వహించబడే కంటితుడుపు విచారణ మాత్రమే.

18.03.2020న భారత ప్రభుత్వాన్ని ఉద్దేశించి మొదటి ప్రతివాది ఇచ్చిన నివేదిక స్వీయ వివరణాత్మకమని వాదించింది. కానీ, ఈ ఘటనలను పట్టించుకోకుండా, ఎన్నికల నిర్వహణకు కొత్తగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేయకుండా, ఆగిపోయిన వేదిక నుంచి ప్రారంభించకుండా కొత్తగా ఎన్నికల ప్రక్రియను ప్రారంభించాలని రిట్ పిటిషన్లో పేర్కొన్నారు. ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల నిష్పాక్షిక, స్వేచ్ఛాయుత ఎన్నికల్లో పోటీ చేసే హక్కును జనసేన పార్టీ అభ్యర్థులతో సహా పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థులు నామినేషన్లు వేయడం ద్వారా కోల్పోగా, కొందరు ఉపసంహరించుకోవాల్సి వచ్చింది.

01.04.2021 న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పదవీ విరమణ చేసిన తరువాత మొదటి ప్రతివాదిగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు, అయితే మొదటి ప్రతివాది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-కె ప్రకారం మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోని సంబంధిత నిబంధనల ప్రకారం అందుబాటులో ఉన్న రికార్డుల ఆధారంగా మరింత పక్షపాతం లేకుండా ముందుకు సాగాలని భావిస్తున్నారు. 1994. 2021లో అధికారంలో ఉన్న పూర్వీకుడు వివరించిన పరిస్థితిని పరిశీలించకుండా ఇలాంటి నోటిఫికేషన్ జారీ:ఏపీహెచ్సీ:10167 ఎంఎస్ఎం, జే డబ్ల్యూపీ. నెం.7847 మొదటి ప్రతివాదిగా ఉండి ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీలకు ఎన్నికల నిర్వహణకు కొత్తగా నోటిఫికేషన్ ను నిరాకరించడం సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ధిక్కరించి మొదటి ప్రతివాది ఏకపక్షంగా అధికారాన్ని వినియోగించడం, తద్వారా రిట్ పిటిషన్ లో మొదటి ప్రతివాది జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ చట్టవిరుద్ధం, ఏకపక్షంగా ఉందని, ఆదేశాలివ్వాలని కోరారు. పిటిషనర్ పైన చెప్పిన విధంగా - 2021 డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 లో జనసేన పార్టీ మరియు శ్రీ వర్ల రామయ్య; 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో పిటిషనర్..

2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778కు మద్దతుగా దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్లో పిటిషనర్ చేసిన ఆరోపణలను తోసిపుచ్చుతూ 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778 నిర్వహణపై ప్రాథమిక అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తూ మొదటి ప్రతివాది తరఫున ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కార్యదర్శి ప్రాథమిక కౌంటర్

అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. వర్ల రామయ్య 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778ను తన వ్యక్తిగత హోదాలో దాఖలు చేశారని, కానీ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుడిగా కాదని స్పష్టం చేశారు. పిటిషనర్ ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తున్న అభ్యర్థి కాదని వాదించారు. ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న చర్యలు ప్రాథమిక హక్కులను ఉల్లంఘిస్తున్నాయని, అందువల్ల, మొదటి ప్రతివాది ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన విధానాన్ని ప్రశ్నిస్తూ, తన వ్యక్తిగత హోదాలో, అతను ఎటువంటి ఫిర్యాదును సమర్థించలేడు, అందువల్ల, 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లోని పిటిషనర్ కు రిట్ పిటిషన్ ను నిర్వహించే హక్కు లేదు మరియు దానిని కొట్టివేయడానికి బాధ్యత వహిస్తుంది.

ఈ రెండు రిట్ పిటిషన్లలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కార్యదర్శి వేర్వేరుగా కౌంటర్ అఫిడవిట్లు దాఖలు చేశారు. ఏదేమైనా, 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ఉల్లంఘిస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంపై ప్రధాన కారణాలకు సమాధానం రెండు కౌంటర్ అఫిడవిట్లలో సాధారణం. కాబట్టి రెండు పిటిషన్లలో ప్రతివాదులు లేవనెత్తిన సరైన పిటిషన్లను రెండు వేర్వేరు కౌంటర్ అఫిడవిట్లలో వివరించడం సముచితం. 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను ఉల్లంఘించారని, 2021 డబ్ల్యుపి నెం.7847 లో ప్రత్యేకంగా లేవనెత్తిన హింస, బలవంతపు ఉపసంహరణల ఆరోపణలను మొదటి ప్రతివాది రిట్ అఫిడవిట్లలో చేసిన ఆరోపణలను ఖండించారు.

రెండు కౌంటర్ అఫిడవిట్లలో లేవనెత్తిన సాధారణ వాదనల మొత్తం మరియు సారాంశం ఏమిటంటే; పట్టణ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలతో పాటు ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఎన్నికను నోటిఫై చేస్తూ 07.03.2020న నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం, కోవిడ్ -19 నేపథ్యంలో ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేయడం, ఆ తర్వాత ఈ విషయాన్ని 2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం, ఆ తర్వాత 18.03.00 తేదీ నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా తదుపరి ప్రక్రియను నిలిపివేయాలని గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించడం గురించి మొదటి ప్రతివాది అంగీకరించారు. ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపి, కోవిడ్ -19 తగ్గినప్పుడల్లా ఎన్నికలను తిరిగి ప్రారంభించాలనే షరతుతో. తదనుగుణంగా ఈ ప్రక్రియను పునఃప్రారంభించి, పట్టణ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి, స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు నిర్వహించారు, అయితే నోటిఫికేషన్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసిని తిరిగి విధించాలన్న ఆదేశాలను పాటించకపోవడంపై ఎవరూ

అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయలేదు. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు పూర్తయిన తర్వాత అప్పటి ఎన్నికల కమిషనర్ పదవీకాలం ముగియడంతో పదవి నుంచి వైదొలిగారు. 01.04.2021 న, మొదటి ప్రతివాది ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, పోలీసు డైరెక్టర్ జనరల్, ఆర్థిక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి (పంచాయతీరాజ్), ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి (ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమం), కమిషనర్ (పంచాయతీరాజ్), కమిషనర్ (ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమం) తో పరిస్థితిని సమీక్షించారు. ఎంపీటీసీలు/ జడ్పీటీసీల వాయిదా పడిన ఎన్నికల ప్రక్రియను తిరిగి ప్రారంభించేందుకు వీలుగా ఎన్నికల సిబ్బంది, పోలీసు సిబ్బందికి వ్యాక్సినేషన్, ఇతర లాజిస్టిక్స్ సహా కోవిడ్-19 జాగ్రత్తలు. అనంతరం ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి 01.04.2021 తేదీ నాటి లెటర్ నంబర్ 12/సీఎస్/2021 ద్వారా ఎంపీటీసీలు/జడ్పీటీసీల ఎన్నికలను పునఃప్రారంభించడానికి సంసిద్ధతను జిల్లా యంత్రాంగాల నుంచి తెలుసుకున్నారని, ఎంపీటీసీలు/ జడ్పీటీసీల ఎన్నికల నిర్వహణకు తాము పూర్తిగా సిద్ధంగా ఉన్నామని తెలియజేశారు. 07.03.2020న 9,696 ఎంపీటీసీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదిస్తూ 01.04.2021న నోటిఫికేషన్ జారీ చేయగా, ఎంపీటీసీ సభ్యులు 2,371 మంది ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. తదనుగుణంగా కోవిడ్-19 కేసులు తగ్గుముఖం పట్టడంతో నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఎంసీసీ చాలాకాలంగా అమల్లో ఉందని, సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగానే నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారని, సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ఉల్లంఘించారనే కారణంతో నోటిఫికేషన్ ను కొట్టివేయలేమని స్పష్టం చేసింది.

2021 డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో, ప్రతివాదులు పిటిషనర్ యొక్క హక్కును ప్రశ్నించారు, అలాగే, రిట్ అఫిడవిట్లో చేసిన ఆరోపణలు ప్రజా ప్రయోజనాలను సమర్థించడాన్ని సూచిస్తాయి, అందువల్ల, రిట్ పిటిషన్ నిర్వహించదగినది కాదు మరియు పిటిషనర్ డివిజన్ బెంచ్ ముందు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని ఉపయోగించి తగిన పిటిషన్ దాఖలు చేయవచ్చు. కానీ, సింగిల్ జడ్జితో కూడిన ఈ కోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడం మినహా 2021 డబ్ల్యుపి నెం.7778ను విచారించి, నిర్ణయించజాలదు. ప్రతివాదులు రెండు వేర్వేరు పేరాగ్రాఫ్ లలో రెండు వేర్వేరు వాదనలను లేవనెత్తారు. ఒక దశలో 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లోని పిటిషనర్ వాదనను సవాలు చేయగా, మరో దశలో 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778 'ఫారమ్'ను సవాలు చేశారు. ఈ కారణాలతో 2021

డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో రిట్ పిటిషనర్ శ్రీ వర్ల రామయ్య అనే వ్యక్తి దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ను కొట్టివేయాలని ప్రతివాదులు కోరారు.

2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో ప్రతివాదులు హింస, బలవంతంగా నామినేషన్ల ఉపసంహరణ, అభ్యర్థులు నామినేషన్లు వేయకుండా నిరోధించడం మొదలైన వాటిని ఖండించారు, అయితే 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.4154లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాల దృష్ట్యా ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీలకు కొత్తగా ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినందుకు ఉపశమనం పొందే హక్కు పిటిషనర్కు లేదని వాదించారు. ఈ కోర్టు 16.03.2021 నాటి ఉమ్మడి ఉత్తర్వు ద్వారా ఈ సమస్యను విపులంగా చర్చించి, ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన అభ్యర్థుల ఎన్నికను వెంటనే ప్రకటించాలని, ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి, 2016లోని రూల్ 16 ప్రకారం వారికి ఎన్నికల ధ్రువీకరణ పత్రాలను మంజూరు చేయాలని, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం 18.02.2021న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయాలని ఆదేశించింది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-కె కింద తనకు ఉన్న ప్లీనరీ అధికారాలను బట్టి ఫిర్యాదులను సమీక్షించడానికి మరియు బాధిత అభ్యర్థుల అభ్యర్థిత్వాన్ని పునరుద్ధరించడానికి జిల్లా కలెక్టర్లు మరియు జిల్లా ఎన్నికల అధికారులకు అప్పగించింది. ఇదే విషయాన్ని పిటిషన్ లో వెల్లడించలేదు. ఈ ప్రాతిపదికన కూడా పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని కోరుతున్నారు.

అఫిడవిట్ లోని పేరా నంబర్లు 4,5,6,7లో చేసిన ఆరోపణలు బట్టతలగా ఉండటం, ఉల్లంఘనలు లేదా నామినేషన్లు దాఖలు చేయకుండా నిరోధించడం లేదా బలవంతంగా నామినేషన్ల ఉపసంహరణ వంటి ఆరోపణలకు సంబంధించి ఆ ఆరోపణలను రుజువు చేయడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేదా రికార్డులు లేవు. అందువల్ల ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు కొత్తగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేసే ప్రసక్తే లేదని, ఇప్పటికే ఎన్నికలు జరిగాయని, మొదటి ప్రతివాది అఫీషియోగా మారి రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో పిటిషనర్ తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల వెంకటరమణ, 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది వి.వేణుగోపాలరావు వాదనలు వినిపించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున అడ్వొకేట్ జనరల్, మొదటి ప్రతివాది/రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు.

ప్రత్యర్థుల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, రికార్డులో లభ్యమయ్యే అంశాలను పరిశీలిస్తే, ఈ కోర్టు సమాధానం ఇవ్వాల్సిన అంశాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

1. 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో పిటిషనర్ శ్రీ వర్ల రామయ్య రిట్ పిటిషన్లో ఏదైనా ప్రజాప్రయోజనాన్ని సమర్థించారా? అలాగైతే రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ 1977, పబ్లిక్ ఇంట్రెస్ట్ లిటిగేషన్ రూల్స్ 2015లోని రూల్ 7-ఏ దృష్ట్యా ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని ప్రేరేపించకుండా భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద దాఖలైన రిట్ పిటిషన్ ను ఈ కోర్టుకు చెందిన తెలివైన సింగిల్ జడ్జి నిర్ణయిస్తారా?

2. 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ నంబర్ 1503/ఎస్ఈసీ-బీ1/2021 జారీ చేయడం ద్వారా 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో పిటిషనర్ శ్రీ వర్ల రామయ్య యొక్క చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగ హక్కును రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ / మొదటి ప్రతివాది ఉల్లంఘించారా లేదా ఉల్లంఘించారా?

3. 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ నెం.1503/ఎస్ఈసీ-బీ1/2021 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలకు విరుద్ధంగా ఉందా?

4. పిటిషనర్ 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పేర్కొన్న విధంగా ప్రతివాది నెం.1 కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన నివేదిక దృష్ట్యా ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికకు సంబంధించిన మొత్తం నోటిఫికేషన్ను రద్దు చేయాలా? అలాంటప్పుడు 07.03.2020 నాటి నోటిఫికేషన్ నెం.68/ఎస్ఈసీబీ1/2020ను కొట్టివేసి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను అనుసరించి కొత్తగా ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికలకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసేలా ప్రతివాది నెం.1కు ఆదేశాలు జారీ చేయాలా?

పి ఒ ఐ ఎస్ టి నెం.1:

తెలుగుదేశం పార్టీ పొలిట్బ్యూరో సభ్యుడు, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వర్ల రామయ్య 2021 యొక్క డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 లో పిటిషనర్, రాజకీయ పార్టీకి ప్రాతినిధ్యం వహించకుండా, తన వ్యక్తిగత హోదాలో 2021 డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 దాఖలు చేశారు. ఈ పిటిషనర్ ఒక వ్యక్తి కావడం వల్ల ప్రజా ప్రయోజనాలను సమర్థించలేరని, చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన వ్యక్తిగత హక్కును ఉల్లంఘించనందున ఆయనకు ఎటువంటి హక్కు లేదని ప్రతివాదులు

ప్రాథమిక కౌంటర్ అఫిడవిట్లో వాదించారు. ప్రాథమిక కౌంటర్ అఫిడవిట్ ఆధారంగా ఈ కోర్టు సింగిల్ జడ్జి 06.04.2021 నాటి డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో 2021 ఐఏ నెం.1లో మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఇదే విషయాన్ని 2021 నాటి డబ్ల్యూఏ నెం.224లో ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ముందు ఉంచగా, ఇరువురి వాదనలు విన్న ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ 07.04.2021 నాటి డబ్ల్యూఏ నెం.224లో సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తూ, మధ్యంతర స్టే మంజూరు చేస్తే పిటిషనర్ రిట్ పిటిషన్ను ఆమోదించినట్లేనని పేర్కొంది. కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేసిన తర్వాత ప్రధాన రిట్ పిటిషన్ ను పరిష్కరించాలని సింగిల్ జడ్జి ఆదేశించారు. ప్రాథమిక కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో రిట్ పిటిషన్ 'రూపం'పై ఎలాంటి అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయలేదు. ప్రధాన రిట్ పిటిషన్ లో దాఖలు చేసిన కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో, కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో లేవనెత్తిన ప్రాథమిక అభ్యంతరాలతో పాటు, రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ మరియు పబ్లిక్ ఇంట్రెస్ట్ లిటిగేషన్ రూల్స్ లోని రూల్ 7-ఎ దృష్ట్యా, రిట్ పిటిషన్ యొక్క "రూపం" ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం స్వభావంలో ఉందని ఈ కోర్టు ముందు ఒక నిర్దిష్ట అభ్యర్థనను అభ్యర్థించారు. పిటిషనర్ కు వ్యక్తిగతంగా ప్రజా ప్రయోజనాలను సమర్థించే అర్హత లేదు మరియు అటువంటి రిట్ పిటిషన్ 2021: APHC:10167 MSM, J WP. రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ ప్రకారం 7847, 7 నంబర్లను డివిజన్ బెంచ్ విచారించి నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ప్రాథమిక కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో రిట్ పిటిషన్ రూపాన్ని ప్రశ్నిస్తూ పిటిషనర్ అలాంటి వాదనను లేవనెత్తలేదని, అయితే మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులో సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని, మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులో ఉత్తర్వులకు వ్యతిరేకంగా అప్పీల్ దాఖలు చేశారని సీనియర్ న్యాయవాది వేదుల వెంకటరమణ వాదించారు. మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులో మొదటి ప్రతివాది అటువంటి అభ్యర్థనను లేవనెత్తనప్పుడు, మొదటి ప్రతివాది ప్రధాన రిట్ పిటిషన్లో మొదటిసారి అటువంటి వాదనను లేవనెత్తే హక్కును వదులుకున్నట్లు భావిస్తారని, తద్వారా, మొదటి ప్రతివాది అటువంటి వాదనను లేవనెత్తడానికి అనుమతించబడతారని, ప్రతివాదుల వాదనను తిరస్కరించాలని అభ్యర్థించారు. ఈ వాదనను మొదటి ప్రతివాది తరఫున వాదించిన సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి, అలాగే విజ్ఞుడైన అడ్వొకేట్ జనరల్ శ్రీ ఎస్.శ్రీరామ్ కూడా తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు, ఈ వాదనను రుజువు చేయడానికి తగిన సాక్ష్యాధారాలను ఈ కోర్టు

ముందు ఉంచకపోతే, ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ చేసిన పరిశీలనల ఆధారంగా ప్రతివాదుల అభ్యర్థనను ఈ కోర్టు తిరస్కరించదు.

పై వాదనల దృష్ట్యా, రిట్ పిటిషన్ యొక్క రూపం మరియు రూపం రెండింటినీ నిర్ణయించడం అవసరం. పిటిషనర్ 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో దేశ వ్యక్తిగత పౌరుడిగా రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు మరియు మొదటి ప్రతివాది 'ఓటరు' అనే చర్యను ప్రశ్నించారు, మొదటి ప్రతివాది, 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పూర్తిగా ఉల్లంఘించి, రిట్ పిటిషన్లో పొందుపరిచిన నోటిఫికేషన్ను జారీ చేశారని వాదించారు. ఈ నోటిఫికేషన్ వారి స్థాయి అభ్యర్థులను పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేసింది మరియు స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికల ప్రక్రియను మందగించింది, రాజకీయ పార్టీల అభ్యర్థులకు ప్రచారం చేసే అవకాశాన్ని వర్చువల్గా ఇవ్వలేదు. పిటిషనర్ ఎలక్టోరల్ అయినందున, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రజాప్రతినిధిని ఎన్నుకునే హక్కు ఉన్నందున సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించి జారీ చేసిన స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను అడ్డుకునే ఇలాంటి చట్టవ్యతిరేక చర్యను ప్రశ్నించే హక్కు ఓటరు అయిన పిటిషనర్ కు ఉంది. అందువల్ల, మొదటి ప్రతివాది జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రకారం అన్యాయమైన ఎన్నికల ప్రక్రియ దృష్ట్యా, 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో పిటిషనర్ స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలలో తనకు నచ్చిన ప్రతినిధిని ఎన్నుకోలేరు. అందువల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికలకు జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ను ప్రశ్నించే అధికారం పిటిషనర్కు ఉంది.

నోటిఫికేషన్ ను సవాలు చేయడానికి ఈ పిటిషనర్ యొక్క వ్యాజ్య సామర్థ్యాన్ని నిర్ణయించడానికి కొద్దిగా దర్యాప్తు అవసరం. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం, 1951లోని సెక్షన్ 81 ప్రకారం, సెక్షన్ 100 మరియు సెక్షన్ 101 యొక్క సబ్ సెక్షన్ (1) లో పేర్కొన్న ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కారణాలపై ఎన్నికలను కోరుతూ ఎన్నికల పిటిషన్ను అటువంటి ఎన్నికల్లో ఏ అభ్యర్థి అయినా లేదా ఏ "ఓటరు" నలభై ఐదు రోజుల్లోపు హైకోర్టుకు సమర్పించవచ్చు, కానీ తిరిగి వచ్చిన అభ్యర్థి ఎన్నిక తేదీకి ముందు కాదు. లేదా ఎన్నికలలో ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది తిరిగి వచ్చిన అభ్యర్థులు ఉండి, వారి ఎన్నిక తేదీలు వేర్వేరుగా ఉంటే, ఆ రెండు తేదీల తరువాత. అందువలన ప్రజాప్రతినిధి ఎన్నికను ఓటరు

సవాలు చేయవచ్చనేది శాసనసభ ఉద్దేశం. సెక్షన్ 81కు జత చేసిన వివరణలో ,'ఓటరు' అంటే ఎన్నికల పిటిషన్ కు సంబంధించిన ఎన్నికల్లో ఓటు హక్కు ఉన్న వ్యక్తి, ఆ ఎన్నికల్లో ఓటు వేసినా, వేయకపోయినా. అటువంటి ఎన్నికల్లో ఓటు వేసే అర్హత ఉన్న ఏ ఓటరు/ఓటరు అయినా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు మరియు ప్రజాప్రతినిధి ఎన్నికను సవాలు చేయవచ్చు, అతను ఆ ఎన్నికల్లో ఓటు వేసినా, వేయకపోయినా, ఈ పిటిషనర్ ఓటు హక్కును వినియోగించుకునే హక్కు ప్రశ్న ప్రస్తుత కేసులో రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసిన రోజున తలెత్తదు. ఎందుకంటే ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ ను ఈ పిటిషనర్ సవాలు చేశారు. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం 1951 ప్రకారం ఏ ఓటరు/ఓటరు అయినా ఆ ఎన్నికల్లో ఓటు వేసే అర్హత ఉన్న ప్రజాప్రతినిధి ఎన్నికను సవాలు చేయడానికి అనుమతించినప్పుడు, ఆ ఎన్నికల్లో ఓటు వేసినా, వేయకపోయినా, ఓటరు లేదా ఓటరు తన ప్రతినిధిని ఎన్నుకునే పరోక్ష ప్రక్రియ ద్వారా పాల్గొనే హక్కును ఉల్లంఘించినప్పుడు లేదా ఆక్రమణకు గురైనప్పుడు నోటిఫికేషన్ను కూడా సవాలు చేయవచ్చు.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 326 ప్రకారం ప్రజా సభకు, రాష్ట్ర శాసనసభలకు, జెడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ, పట్టణ స్థానిక సంస్థల వంటి ప్రభుత్వ సంస్థలకు ఎన్నికలు 'వయోజన ఓటు హక్కు' ఆధారంగా జరుగుతాయి. దీని ప్రకారం ప్రజాసభకు, రాష్ట్రాల శాసనసభలకు వయోజన ఓటు హక్కు ఆధారంగా ఎన్నికలు జరగాలి. ప్రజాసభకు, ప్రతి రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నికలు వయోజన ఓటు హక్కు ఆధారంగా జరుగుతాయి. అనగా, భారత పౌరుడు, 21 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు లేని ప్రతి వ్యక్తి, సంబంధిత శాసనసభ చేసిన ఏదైనా చట్టం ద్వారా లేదా దాని ప్రకారం నిర్ణయించిన తేదీకి తగ్గకుండా ఉండి, ఈ రాజ్యాంగం లేదా సంబంధిత శాసనసభ చేసిన ఏదైనా చట్టం ప్రకారం నివాసయోగ్యం కాని కారణంతో అనర్హుడు కాదు. మానసిక స్థితి సరిగా లేకపోవడం, నేరం లేదా అవినీతి లేదా చట్టవిరుద్ధమైన అభ్యాసం, అటువంటి ఏదైనా ఎన్నికలలో ఓటరుగా నమోదు కావడానికి అర్హులు. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 326 ఓటరుగా ఉండటానికి అర్హతను కల్పిస్తుంది మరియు ఏ ఎన్నికల్లోనూ నిలబడే హక్కుతో దీనికి సంబంధం లేదు. అందువల్ల, 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో పిటిషనర్ అర్హత కలిగిన ఓటరు, ఎన్నికల్లో తన ఓటు హక్కును వినియోగించుకునే హక్కు ఉంది.

అదే సమయంలో, భారతదేశం సంతకం చేసిన యూనివర్సల్ డిక్లరేషస్ ఆఫ్ హ్యూమస్ రైట్స్, 1948, ప్రతి ఒక్కరికీ తన దేశ ప్రభుత్వంలో ప్రత్యక్షంగా లేదా స్వేచ్ఛగా ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధుల ద్వారా పాల్గొనే హక్కు ఉందని పేర్కొంది. యూనివర్సల్ డిక్లరేషస్ ఆఫ్ హ్యూమస్ రైట్స్, 1948లోని ఆర్టికల్ 21, పౌర, రాజకీయ హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక 1966లోని ఆర్టికల్ 25ను పొందుపరచడం సముచితం.

"యూనివర్సల్ డిక్లరేషస్ ఆఫ్ హ్యూమస్ రైట్స్, 1948" లోని ఆర్టికల్ 21.

ఎ) ప్రతి ఒక్కరికీ తన దేశ ప్రభుత్వంలో ప్రత్యక్షంగా లేదా స్వేచ్ఛగా ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధుల ద్వారా పాల్గొనే హక్కు ఉంది.

బి) ప్రతి ఒక్కరికీ తమ దేశంలో ప్రజాసేవలో సమాన ప్రాప్యత హక్కు ఉంది.

సి) ప్రజల సంకల్పమే ప్రభుత్వ అధికారానికి ఆధారం; ఇది క్రమానుగత మరియు నిజమైన ఎన్నికలలో వ్యక్తీకరించబడుతుంది, ఇది సార్వత్రిక మరియు సమాన ఓటు హక్కు ద్వారా ఉంటుంది మరియు రహస్య ఓటు ద్వారా లేదా సమానమైన స్వేచ్ఛా ఓటింగ్ ప్రక్రియల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది.

"పౌర మరియు రాజకీయ హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక, 1966" యొక్క ఆర్టికల్ 25

ఆర్టికల్ 2లో పేర్కొన్న భేదాలు లేకుండా, అసమంజసమైన ఆంక్షలు లేకుండా ప్రతి పౌరుడికీ హక్కు, అవకాశం ఉంటుంది.

ఎ) ప్రజావ్యవహారాల నిర్వహణలో ప్రత్యక్షంగా లేదా స్వేచ్ఛగా ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధుల ద్వారా పాల్గొనడం;

బి) సార్వత్రిక మరియు సమాన ఓటుహక్కు ద్వారా నిర్వహించబడే మరియు రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా నిర్వహించబడే నిజమైన కాలానుగుణ ఎన్నికలలో ఓటు వేయడం మరియు ఎన్నుకోవడం, ఓటర్ల ఇష్టాన్ని స్వేచ్ఛగా వ్యక్తీకరించడానికి హామీ ఇవ్వడం;

సి) సమానత్వం యొక్క సాధారణ నిబంధనల ప్రకారం, తన దేశంలో ప్రజా సేవకు ప్రాప్యత కలిగి ఉండటం. యూనివర్సల్ డిక్లరేషన్ ఆఫ్ హ్యూమన్ రైట్స్ 1948లోని ఆర్టికల్ 21, పౌర, రాజకీయ హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక 1966లోని ఆర్టికల్ 25 ప్రకారం సమాన వయోజన ఓటు హక్కు ఆధారంగా స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను ప్రభుత్వం నిర్ధారించాలి. భారత రాజ్యాంగం కల్పించిన ఓటు హక్కు అంటే ఆర్టికల్ 19(1) ప్రకారం ఓటు హక్కు లేదా సార్వత్రిక మానవ హక్కుల ప్రకటన, 1948లోని ఆర్టికల్ 21, పౌర, రాజకీయ హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక, 1966లోని ఆర్టికల్ 25 ప్రకారం హామీ ఇచ్చినప్పుడు పిటిషనర్ కోర్టును ఆశ్రయించి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226ను ఉపయోగించి తన ఫిర్యాదును పరిష్కరించుకోవచ్చు.

స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలే ప్రతి ప్రజాస్వామ్యానికి పునాది. సార్వత్రిక మానవ హక్కుల ప్రకటన మరియు పౌర మరియు రాజకీయ హక్కులపై అంతర్జాతీయ ఒడంబడిక యొక్క ప్రాముఖ్యతను పునరుద్ఘాటిస్తూ, కాలానుగుణ మరియు నిజమైన ఎన్నికలలో వ్యక్తీకరించిన విధంగా పాలించే అధికారం ప్రజల సంకల్పంపై ఆధారపడి ఉంటుందని రుజువు చేస్తుంది. సార్వజనీన మరియు ప్రాంతీయ మానవ హక్కుల సాధనాలలో రాష్ట్రాలు గుర్తించిన కాలానుగుణ స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలకు సంబంధించిన ప్రాథమిక సూత్రాలు, స్వేచ్ఛగా ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధుల ద్వారా ప్రతి ఒక్కరూ తమ దేశ ప్రభుత్వంలో ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా పాల్గొనే హక్కు, అటువంటి ఎన్నికలలో రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా ఓటు వేయడం, ఎన్నికలకు అభ్యర్థి కావడానికి సమాన అవకాశం కలిగి ఉండటం, మరియు వ్యక్తిగతంగా లేదా ఇతరులతో కలిసి అతని లేదా ఆమె రాజకీయ అభిప్రాయాలను ముందుకు తీసుకురావడం. ఐక్యరాజ్యసమితి చార్టర్ కు అనుగుణంగా ఇతర దేశాల జోక్యం లేకుండా తన సొంత రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక వ్యవస్థలను ఎన్నుకునే, అభివృద్ధి చేసుకునే స్వేచ్ఛ ప్రతి రాజ్యానికి ఉందని గ్రహించి, తన ప్రజల అభీష్టానికి అనుగుణంగా సార్వభౌమాధికారం కలిగి ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రజాస్వామిక, బహుళ ప్రాతినిధ్య

ప్రభుత్వ వ్యవస్థల స్థాపనను ప్రోత్సహించాలని కోరుకోవడం స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను గుర్తిస్తుంది మరియు ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి పునాది.

స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలు ఓటు మరియు ఎన్నికల హక్కులు అంటే వయోజన ఓటు హక్కు, అర్హత, అభ్యర్థిత్వం, పార్టీ మరియు ప్రచార హక్కులు మరియు బాధ్యతలపై ఆధారపడి ఉంటాయి. అంటే, ప్రతి ఒక్కరికీ తమ దేశ ప్రభుత్వంలో పాల్గొనే హక్కు ఉంది మరియు ఎన్నికల అభ్యర్థిగా మారడానికి సమాన అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వంలో భాగస్వామ్యం కొరకు ప్రమాణాలు జాతీయ రాజ్యాంగాలు మరియు చట్టాలకు అనుగుణంగా నిర్ణయించబడతాయి మరియు రాష్ట్రం యొక్క అంతర్జాతీయ బాధ్యతలకు విరుద్ధంగా ఉండరాదు. ఎన్నికలలో పోటీ చేసే ఉద్దేశ్యంతో ఒక రాజకీయ పార్టీ లేదా సంస్థను స్థాపించడానికి ఇతరులతో కలిసి చేరే లేదా స్థాపించే హక్కు ప్రతి ఒక్కరికీ ఉంటుంది.

రాజకీయ అభిప్రాయాలను జోక్యం లేకుండా వ్యక్తీకరించే హక్కు వ్యక్తిగతంగా, ఇతరులతో కలిసి ప్రతి ఒక్కరికీ ఉంటుంది. సమాచారాన్ని వెతకడం, స్వీకరించడం మరియు అందించడం మరియు సమాచారంతో కూడిన ఎంపిక చేయడం; ఎన్నికల ప్రచారం కోసం దేశంలో స్వేచ్ఛగా తిరగడం; ప్రస్తుత ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసే పార్టీతో సహా ఇతర రాజకీయ పార్టీలతో సమాన ప్రాతిపదికన ప్రచారం చేయడం. అటువంటి అవకాశం నిరాకరించినప్పుడు, పిటిషనర్ వ్యక్తిగత ఓటరుగా ప్రభుత్వ చర్యను మరియు దాని సాధనాలను సవాలు చేయవచ్చు.

మన భారత దేశం ప్రజాస్వామ్య గణతంత్ర దేశమని మన రాజ్యాంగ పీఠిక ప్రకటిస్తుంది. ప్రజాస్వామ్యంలో స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలలో ఎన్నుకోబడిన ప్రజా ప్రతినిధులు ఉంటారు, లేకపోతే, దీనిని ప్రజాస్వామ్యం అని పిలవలేము, ఎందుకంటే స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలు ప్రజాస్వామ్యానికి పునాది.

ప్రజాస్వామ్యం మన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో ప్రాథమిక లక్షణం కాబట్టి, మన శాసన సంస్థలకు స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలు మాత్రమే దేశంలో

ఆరోగ్యకరమైన ప్రజాస్వామ్య వృద్ధికి హామీ ఇస్తాయని రెండు అభిప్రాయాలు లేవు. ఎన్నికల ప్రక్రియ స్వచ్ఛతను నిర్ధారించడానికి, దేశంలో స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్వహించే బాధ్యతను రాజకీయ మరియు / లేదా కార్యనిర్వాహక జోక్యానికి దూరంగా ఉండే ఒక స్వతంత్ర సంస్థకు అప్పగించాలని మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు భావించారు. చట్టసభలకు ఎన్నికలు నిర్వహించే బాధ్యతను అప్పగించిన సంస్థను పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేయడం ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అంతర్లీనంగా ఉంది, తద్వారా అది ఆనాటి అధికారంలో ఉన్న పార్టీ లేదా కార్యనిర్వాహక వర్గం నుండి బాహ్య ఒత్తిళ్లు లేని స్వతంత్ర సంస్థగా పనిచేయగలదు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324(1) ప్రకారం ఎన్నికల కమిషన్, శాశ్వత సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించవచ్చు. దేశంలోని మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను పర్యవేక్షించే, దిశానిర్దేశం చేసే, నియంత్రించే బాధ్యతను ఎన్నికల సంఘం అనే కమిషన్ కు అప్పగించారు. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా1. సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పులో చేసిన పరిశీలనల ప్రకారం కూడా, స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలే భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రాథమిక పునాది అని, స్వేచ్ఛగా, నిష్పాక్షికంగా ఎన్నికలు నిర్వహించకపోతే, ఆ ఎన్నికలు రాజ్యాంగ ఆచారాలను పాటించడాన్ని అపహాస్యం చేయడమే తప్ప మరేమీ కాదు.

పీపుల్స్ యూనియన్ ఫర్ సివిల్ లిబర్టీస్ లో త్రిసభ్య ధర్మాసనం, మరో వి. ప్రజాస్వామ్యం మన రాజ్యాంగ వ్యవస్థ యొక్క ప్రాథమిక లక్షణం అని, స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలు మాత్రమే దేశంలో ఆరోగ్యకరమైన ప్రజాస్వామ్య వృద్ధికి హామీ ఇస్తాయని రెండు అభిప్రాయాలు ఉండవని యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు మరొక 2 అనేక కోణాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత అభిప్రాయపడ్డాయి. 'ఫెయిర్' అనేది ప్రజలందరికీ సమాన అవకాశాలను సూచిస్తుంది. భారత పౌరులకు రాజ్యాంగం ప్రసాదించిన సార్వత్రిక వయోజన ఓటు హక్కు వల్ల ఈ లక్షలాది మంది వ్యక్తిగత ఓటర్లు ఎన్నికలకు వెళ్లడం, తద్వారా మన దేశ పాలనలో పాలుపంచుకోవడం సాధ్యమైంది. ప్రజాస్వామ్యం మనుగడ సాగించాలంటే దేశంలో సరైన పాలన జరగాలంటే అందుబాటులో ఉన్న ఉత్తమ

వ్యక్తులను ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నుకోవడం చాలా అవసరం. ఉన్నత నైతిక విలువలు కలిగిన వ్యక్తులు, ఎన్నికల్లో పాజిటివ్ ఓటుతో విజయం సాధించడం ద్వారా దీనిని ఉత్తమంగా సాధించవచ్చు.

స్వేచ్ఛాయుతమైన మరియు నిష్పాక్షికమైన ఎన్నికలలో ఓటు హక్కు మరియు తమకు నచ్చిన ప్రతినిధిని ఎన్నుకునే హక్కు రాజ్యాంగం ద్వారా హామీ ఇవ్వబడిన రాజ్యాంగ హక్కు, రాజబాలా మరియు ఇతరులలో సుప్రీం కోర్టు పేర్కొంది. భారత రాజ్యాంగంలోని తొమ్మిదవ భాగాన్ని ప్రవేశపెట్టిన తరువాత ఓటు హక్కు, పంచాయితీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేసే హక్కు రాజ్యాంగ హక్కులు అని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్న హర్యానా రాష్ట్రం. ఈ రెండు హక్కులను సంబంధిత శాసనసభ నేరుగా నియంత్రించవచ్చు/ కుదించవచ్చు. ఒక రాష్ట్ర శాసనసభ సభ్యత్వానికి అనర్హత వేటు వేయడం ద్వారా పార్లమెంటు పరోక్షంగా పోటీ చేసే హక్కును మాత్రమే హరించగలదు. అందువల్ల స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలే ప్రజాస్వామ్యానికి పునాది అని, ఎన్నికల్లో పోటీ చేసి ప్రజాప్రతినిధిని ఎన్నుకునే హక్కు రాజ్యాంగ హక్కు అని చట్టం నిర్ధారించింది. అటువంటి హక్కును ఉల్లంఘించినా లేదా ఉల్లంఘించినా, ఏ పౌరుడైనా పరిష్కారం కోసం న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించవచ్చు.

కేసు యొక్క ప్రస్తుత వాస్తవాలను పరిశీలిస్తే, మొదటి ప్రతివాది 08.04.2021 న ఎన్నికలను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదిస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశాడు, 2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో సుప్రీంకోర్టు 18.03.2020 న ఎంసిసిని తిరిగి విధించాలని ఆదేశాలు జారీ చేసినప్పటికీ, ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడానికి నాలుగు వారాల ముందు, గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను పూర్తిగా ఉల్లంఘించింది. పిటిషనర్ కథనం ప్రకారం.. ఇటువంటి ఉల్లంఘన అనేది పాత్రను కాలరాయడమే కాకుండా ఎన్నికల ప్రక్రియను మందగించడమే అవుతుంది. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం ప్రకారం ప్రజాప్రతినిధి ఎన్నికను సవాలు చేసే అర్హత కూడా పిటిషనర్ కు ఉన్నందున, ప్రస్తుత పిటిషన్ లో పిటిషనర్ కు ఉపశమనం నిరాకరించలేం, ఎందుకంటే నిష్పాక్షిక, స్వేచ్ఛాయుత ఎన్నికలలో ప్రజా ప్రతినిధులను ఎన్నుకునే హక్కు మొదటి ప్రతివాది జారీ చేసిన ఆదేశాలను స్పష్టంగా ఉల్లంఘించి

నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం ద్వారా నిరాకరించబడుతుంది. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ద్వారా.. ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం, 1951లోని సెక్షన్ 81 నుంచి సేకరించిన సారూప్యతను వర్తింపజేస్తూ, సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను ఈ నోటిఫికేషన్ ఉల్లంఘించినప్పుడు, రాష్ట్ర పౌరుడిగా, ఓటరుగా పిటిషనర్కు నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేసే హక్కు ఉందని భావించవచ్చు.

విచారణ సందర్భంగా మొదటి ప్రతివాది లేవనెత్తిన ప్రధాన వాదన ఏమిటంటే, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం రిట్ పిటిషన్ యొక్క రూపం సరైన రూపం కాదు, ఎందుకంటే మొదటి ప్రతివాది తీసుకున్న నిర్ణయం ఎన్నికల ప్రక్రియలో స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను లక్ష్యంగా చేసుకోలేదని నిర్దిష్ట వాదనను లేవనెత్తుతూ పిటిషనర్ ప్రజా ప్రయోజనాలను సమర్థిస్తున్నారు. ప్రముఖ సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి తన వాదనకు మద్దతుగా రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్, 1977లోని రూల్ 7-ఎను ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. రూల్ 7-ఎ, ROC నెం.137/SO/2010 dt ద్వారా చొప్పించబడింది. అక్టోబర్ 93 మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ గెజిట్ నెం.23 డి.టి.10.06.2010. కానీ, రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ లోని రూల్ 7-ఎ కింద సూచించిన మొత్తం ప్రక్రియను వెలికితీయాల్సిన అవసరం లేదు, ఇది అనేక పేజీలలో ఉంటుంది. అయితే ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాల నిబంధనలు-2015ను నోటిఫై చేస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. కానీ, ఇక్కడ పిటిషనర్ ఈ పిటిషనర్ వాదన ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం స్వభావంలో ఉందని తేల్చడానికి ప్రజాప్రయోజనాన్ని సమర్థించలేదు. ఉపశమనం పొందే తన హక్కును నొక్కి చెబుతూనే, ప్రతివాదుల చర్య ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రాథమిక పునాది అయిన స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలకు ఆటంకం కలిగిస్తుందని ఆయన కొన్ని ఆరోపణలు చేశారు. దీని అర్థం పిటిషనర్ 'ఓటరు' అనే తన వ్యక్తిగత వాదనను విస్మరించి, ప్రజా ప్రయోజనాలను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నారని కాదు. పిటిషనర్ ప్రజాప్రయోజనాలను సమర్థించనందున రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ అండ్ పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్ లిటిగేషన్ రూల్స్

2015లోని రూల్ 7-ఏకు ఈ వ్యవహారంలో ఎలాంటి పాత్ర ఉండదు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ రూపం సరికాదన్న ప్రతివాదుల వాదనను తిరస్కరిస్తున్నారు.

ప్రాథమికంగా కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పిటిషనర్ కు ఎలాంటి హక్కు లేదని మొదటి ప్రతివాది వాదించగా, వాదన సమయంలో మొదటి ప్రతివాది రిట్ పిటిషన్ రూపానికే పరిమితమయ్యారని, పిటిషనర్ వ్యక్తిగత కారణాన్ని కాదని, ప్రజాప్రయోజనాల కోసం వాదిస్తున్నారని, అందువల్ల రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ లోని రూల్ 7-ఏను ఉల్లంఘించినందున పిటిషన్ ను కొట్టివేయాల్సి ఉంటుందని వాదించారు. 1977 మరియు ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం నిబంధనలు, 2015. మొదటి ప్రతివాది తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి ఎం.ఎస్.జయరాజ్ వర్సెస్ కేసులో భారత సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులపై ఆధారపడ్డారు. కేరళ ఎక్సైజ్ కమిషనర్, ఇతరులు 4, కవి రాజ్ తదితరులు వి. జమ్మూకశ్మీర్ రాష్ట్రం 5, చీఫ్ కన్జర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వి. కలెక్టర్లు 6 మరియు అలహాబాద్ హైకోర్టు తీర్పులు శ్రీమతి చావలి వర్సెస్. ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం 7 మరియు అజిత్ సింగ్ వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా8. అయితే, మొదటి ప్రతివాది/రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి నమోదు చేసిన వివిధ నిర్ణయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు మరియు ప్రస్తుత సమస్యను నిర్ణయించడానికి అవి అవసరం లేదు.

నా పై చర్చ దృష్ట్యా, ఈ కోర్టులో దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ యొక్క ప్రస్తుత రూపంలో భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ పిటిషన్ ను కొనసాగించే హక్కు పిటిషనర్ కు ఉందని నేను భావిస్తున్నాను, ఎందుకంటే ఇది రిట్ ప్రొసీడింగ్ రూల్స్ లేదా పబ్లిక్ ఇంటరెస్ట్ లిటిగేషన్ రూల్స్ లోని రూల్ 7-ఎకు విరుద్ధం కాదు. దీని ప్రకారం 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో పిటిషనర్కు అనుకూలంగా, ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా పాయింట్ నెం.1కు సమాధానం ఇచ్చారు.

పి ఒ ఐ ఎస్ టి నెం.2:

పిటిషనర్ 01.04.2021 నుండి 10.04.2021 వరకు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి అమలును పరిమితం చేయడం డబ్ల్యూపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను పేటెంట్ ఉల్లంఘనగా పేర్కొంటూ 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో నోటిఫికేషన్ను తన వ్యక్తిగత హోదాలో సవాలు చేశాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో (రిట్ అఫిడవిట్ లోని పేరా నెం.13 ప్రకారం).

18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులకు విరుద్ధంగా పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసిని విధించకుండా మొదటి ప్రతివాది చర్యను ప్రకటించాలని పిటిషనర్ పేర్కొన్నారు.

చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన ఈ పిటిషనర్ యొక్క చట్టపరమైన హక్కు ఉల్లంఘించబడిందని లేదా దాడి చేయబడుతుందని లేదా ఉల్లంఘించబడుతుందని లేదా దాడి చేయబడుతుందని బెదిరించబడిందని ఎటువంటి వాదనలు లేనప్పుడు, మాండమస్ రిట్ మంజూరు చేయలేమని మొదటి ప్రతివాది వాదించారు.

మాండమస్ యొక్క రిట్ విచక్షణ స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది మరియు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం అటువంటి న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని కొన్ని పరిస్థితులలో మాత్రమే ఉపయోగించవచ్చు. ఈ ఉత్తర్వు యొక్క చట్టబద్ధతను ఈ కోర్టు నిర్ణయించజాలదు. అయినప్పటికీ మాండమస్ రిట్ జారీ పూర్తిగా విచక్షణాధికారం మరియు దానిని వాస్తవంగా జారీ చేయలేము.

"స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ వర్సెస్ ఎ.లక్ష్మి కుట్టి" కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు మాండమస్ రిట్ అనేది వాస్తవానికి లేదా హక్కు యొక్క రిట్ కాదని, ఒక నియమం ప్రకారం విచక్షణాధికారమని పేర్కొంది. మాండమస్ అమలుకు న్యాయపరంగా అమలు చేయదగిన హక్కు ఉండాలి. విధి నిర్వహణను అమలు చేసే చట్టబద్ధమైన హక్కు దరఖాస్తుదారుడికే ఉండాలి. అందువల్ల, సాధారణంగా, అటువంటి పనితీరుపై పట్టుబట్టడానికి తనకు చట్టబద్ధమైన హక్కు ఉందని చూపించగల వ్యక్తి యొక్క దరఖాస్తుపై మాత్రమే ప్రజా సంస్థలు చట్టబద్ధమైన

విధులను నిర్వహించడాన్ని కోర్టు అమలు చేస్తుంది. మాండమస్ యొక్క రిట్ జారీ చేసే కోర్టు అధికార పరిధికి హక్కు ఉనికి పునాది.

"రైసా బేగం వి. రిట్ జారీ చేయడానికి ముందు కొన్ని షరతులను సంతృప్తి పరచాల్సి ఉంటుందని అలహాబాద్ హైకోర్టు పేర్కొంది. ప్రతివాదిని ఏదైనా చేయమని బలవంతం చేయడానికి లేదా చేయకుండా ఉండటానికి తనకు చట్టబద్ధమైన హక్కు ఉందని మాండమస్ రిట్ కోసం పిటిషనర్ చూపించాలి. ప్రతివాదులపై విధించిన కొన్ని విధులను నిర్వర్తించాలని బలవంతం చేసే హక్కు పిటిషనర్ కు ఉండాలి. అమలు చేయాలనుకున్న కర్తవ్యానికి మూడు గుణాలుండాలి. ఇది రాజ్యాంగంలోని నిబంధనలు లేదా ఒక శాసనం లేదా ఏదైనా ఉమ్మడి చట్టం ద్వారా సృష్టించబడిన ప్రజా స్వభావం యొక్క కర్తవ్యంగా ఉండాలి.

ఒక వ్యక్తి ప్రార్థిస్తున్నంత మాత్రాన మాండమస్ రిట్ జారీ చేయబడదు. ముందు హక్కును స్థాపించాలి, ఆ తర్వాత ఆ హక్కును అమలు చేయడానికి ప్రార్థనను కోరాలి. అధికారులు విధి నిర్వహణలో విఫలమైతే, నిష్క్రియాపరత్వం వహిస్తే మాండమస్ కోసం హైకోర్టును ఆశ్రయించవచ్చు. వరుస నిర్ణయాలతో ఆ స్థానం బాగా స్థిరపడింది.

"స్టేట్ ఆఫ్ యుపి అండ్ ఓర్స్"లో. 5. హరీష్ చంద్ర అండ్ ఓర్స్. సుప్రీం కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

> "10. ... రాజ్యాంగం ప్రకారం మాండమస్ కోరిన పక్షం చట్టపరమైన విధులను నిర్వర్తించడానికి తనకు చట్టబద్ధమైన హక్కు ఉందని, పిటిషన్ దాఖలైన తేదీ నాటికి ఆ హక్కు ఉందని దరఖాస్తుదారుడు నిరూపించినప్పుడు కోర్టు మాండమస్ జారీ చేయవచ్చు.

"యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ ఎస్.బి. వోహ్రా 12" కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని ,'ఒక వ్యక్తికి అనుకూలంగా మాండమస్ రిట్ జారీ చేయడానికి, పేర్కొన్న వ్యక్తి తన చట్టపరమైన హక్కును తనలో స్థాపించుకోవాలి. అప్పుడు

మాత్రమే చట్టబద్ధమైన విధిని నిర్వర్తించాల్సిన, కానీ అలా చేయడంలో విఫలమైన మరియు / లేదా నిర్లక్ష్యం చేసిన వ్యక్తిపై మాండమస్ రిట్ జారీ చేయబడుతుంది.

"ఓరియంటల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ కామర్స్ వర్సెస్ సుందర్ లాల్ జైస్" కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది:

> "మాండమస్ యొక్క రిట్ జారీ చేయగల సూత్రాలను ఎఫ్.జి.ఫెర్రిస్ మరియు ఎఫ్.జి.ఫెర్రిస్ జూనియర్ ది లా ఆఫ్ ఎక్స్ట్రార్డినరీ లీగల్ రెమెడీస్ లో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు:
>
> గమనిక 187:- మాండమస్, సాధారణ చట్టం ప్రకారం, ఇది సాధారణంగా సార్వభౌమాధికారం పేరుతో సాధారణ న్యాయపరిధి యొక్క అత్యున్నత న్యాయస్థానం వెలుపల జారీ చేయబడుతుంది, అధికార పరిధిలో ఏదైనా సహజ వ్యక్తికి, కార్పొరేషన్కు లేదా దిగువ న్యాయస్థానానికి నిర్దేశించబడుతుంది, వారు దానిలో పేర్కొన్న ఏదైనా నిర్దిష్ట పనిని చేయవలసి ఉంటుంది మరియు ఇది వారి కార్యాలయం లేదా విధులకు సంబంధించినది. సాధారణంగా చెప్పాలంటే, మాండమస్ అనేది ఒక సంక్షిప్త రిట్ అని చెప్పవచ్చు, ఇది సరైన కోర్టు నుండి జారీ చేయబడుతుంది, రిట్ కోసం దరఖాస్తు చేసే పక్షం నిర్వహించడానికి చట్టబద్ధమైన హక్కును కలిగి ఉన్న కొన్ని నిర్దిష్ట చట్టపరమైన విధులను నిర్వర్తించడానికి ఉద్దేశించిన అధికారి లేదా బోర్డును ఆదేశిస్తుంది.
>
> గమనిక 192:- మాండమస్ అనేది, ఒక బలమైన న్యాయ విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడానికి లోబడి, అటువంటి విధులను నిర్వహించడానికి నిరాకరించే లేదా నిర్లక్ష్యం చేసే అధికారులు మరియు ఇతరులపై ప్రస్తుతం ఉన్న మరియు చట్టం ద్వారా విధించబడిన ఒక సాధారణ, సానుకూల, నిర్దిష్ట మరియు పరిచర్య కర్తవ్యాన్ని అమలు చేయడానికి తగిన పరిష్కారం, ఇది

లేకపోతే న్యాయం వైఫల్యం చెందుతుంది. చట్టం నిర్దేశించిన ప్రజా విధుల నిర్వహణను బలవంతం చేయడం, సబార్డినేట్, కిందిస్థాయి సంస్థలు, ట్రిబ్యునళ్లు తమ పరిధిలోనే ప్రజా విధులు నిర్వర్తించేలా చేయడం ఈ రిట్ ప్రధాన విధి. అయితే, సుంకాన్ని చట్టం ద్వారా విధించాల్సిన అవసరం లేదు; మాండమస్ ఒక ఉమ్మడి చట్ట విధిని అమలు చేయడానికి కూడా ఉంటుంది.

గమనిక 196:-మాండమస్ అనేది హక్కు యొక్క రిట్ కాదు. న్యాయస్థానాలు ఏర్పరచిన సుస్థిర సూత్రాలకు లోబడి, దాని జారీ నిస్సందేహంగా కోర్టు యొక్క బలమైన న్యాయ విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుంది. మాండమస్ లో ఒక చర్య సాధారణ వ్యాజ్య సూత్రాలకు లోబడి ఉండదు, ఇక్కడ ఒక వైపు ఆరోపించబడిన మరియు మరొక వైపు ఖండించబడని విషయాలను సత్యంగా తీసుకుంటారు మరియు దానిపై తీర్పును ప్రకటిస్తారు. మాండమస్ ఒక చట్టపరమైన పరిష్కారంగా వర్గీకరించబడినప్పటికీ, దాని జారీ ఎక్కువగా సమాన సూత్రాల ద్వారా నియంత్రించబడుతుంది. రిట్ ను మంజూరు చేయడానికి ముందు, కోర్టు విస్తృత ప్రజా ప్రయోజనాలను పరిశీలించవచ్చు, మరియు పరిశీలించాలి- ప్రైవేటు ప్రయోజనాల కోసం ప్రయత్నించేటప్పుడు ప్రైవేట్ కక్షిదారులు విస్మరించడం సముచితం. ప్రస్తుతం ఉన్న అన్ని వాస్తవాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, దాని పర్యవసానాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని కోర్టు వ్యవహరించాలి. ఇది ప్రతి సందర్భంలోనూ చుట్టుపక్కల వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది."

మాండమస్ రిట్ ఎప్పుడు జారీ చేయబడుతుంది, కార్పస్ జ్యూరిస్ సెకండమ్ లో సంక్షిప్తీకరించబడింది, ఈ క్రింది విధంగా:

"విచక్షణాధికారం ఉన్న వ్యక్తి లేదా అధికారి అటువంటి విచక్షణను ఉపయోగించడానికి ముందుకు సాగాలని మాండమస్ ఆదేశించవచ్చు, కానీ విధిని

నిర్వర్తించాలని చట్టబద్ధమైన ఆదేశాలు లేకపోతే, ఫిర్యాదు చేసిన చట్టం న్యాయపరమైన లేదా పాక్షిక-న్యాయపరమైనదిగా స్పష్టంగా కనిపిస్తే తప్ప, ఏదైనా బోర్డు, ట్రిబ్యునల్ లేదా అధికారి విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడాన్ని నియంత్రించడానికి లేదా సమీక్షించడానికి మాండమస్ అబద్ధం కాదు. అటువంటి కోర్టు, బోర్డు, ట్రిబ్యునల్ లేదా అధికారి యొక్క విచక్షణాధికారం మరియు ఈ నియమం ప్రకారం విచక్షణాధికారాన్ని ఏ నిర్దిష్ట మార్గంలో ఉపయోగించాలని బలవంతం చేయడానికి మాండమస్ ను ఉపయోగించరాదు. ఈ సూత్రం పూర్తి శక్తితో మరియు ప్రభావంతో వర్తిస్తుంది, అయితే, నిర్ణయం ఏమిటో స్పష్టంగా అనిపించవచ్చు, లేదా దాని ముగింపు వివాదాస్పదంగా ఉన్నప్పటికీ లేదా, చేరుకున్న ముగింపు తప్పుగా ఉన్నప్పటికీ, చట్టం అందించే సమీక్ష లేదా దిద్దుబాటుకు మరే ఇతర పద్ధతి ఉండకపోవచ్చు. ఫిర్యాదు చేయబడిన చర్య ఏకపక్షంగా లేదా మోసపూరితంగా ఉన్నట్లయితే, లేదా వ్యక్తిగత, స్వార్థపూరిత లేదా మోసపూరిత ఉద్దేశాల ఆధారంగా, లేదా తప్పుడు సమాచారం ఆధారంగా, లేదా చర్య తీసుకోవడానికి పూర్తిగా అధికారం లేనప్పుడు, లేదా ఇది సానుకూల విధిని ఉల్లంఘించినట్లు లేదా సంబంధిత సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి నిరాకరించినప్పుడు స్థాపిత నియమం ప్రకారం విచక్షణను ఉపయోగించాలి. అవసరమైన చోట పక్షాలను వినండి, లేదా విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడం గురించి ఏదైనా సరైన ప్రశ్నను స్వీకరించండి, లేదా విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడం పూర్తిగా వ్యర్థం మరియు అధికారికి తెలిసిన విధంగా మరియు అది అవలంబించిన ఇతర పద్ధతులు ప్రభావవంతంగా ఉంటాయి."

రిట్ పిటిషన్ లో ఉన్న తిరుగులేని వాస్తవాలు, కౌంటర్ అఫిడవిట్, ఆ వాదనలకు మద్దతుగా సమర్పించిన అంశాల ఆధారంగా రిట్ పిటిషన్లను పరిష్కరిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఎలాంటి వాదనలు లేనప్పుడు, కోర్టు వేరే కేసును కనుగొని పిటిషనర్కు ఉపశమనం కలిగించడానికి వీల్లేదు. గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా, పిటిషనర్ యొక్క చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగ హక్కు ఉందని వాదించాలి మరియు రుజువు చేయాలి, ఈ పిటిషనర్ యొక్క చట్టపరమైన హక్కు ఉల్లంఘించబడుతుంది లేదా దాడి చేయబడుతుంది లేదా మొదటి

ప్రతివాది యొక్క చర్య ద్వారా ఉల్లంఘించబడుతుంది లేదా దాడి చేయబడుతుంది. కానీ, అఫిడవిట్ లోని పేరా నెం.13లో ఏ హక్కు ఉనికిని ప్రదర్శించకుండా సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పూర్తిగా ఉల్లంఘించి నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారని, ఇది ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ లేదా మొదటి ప్రతివాది జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ అని ఆరోపించారు. హక్కు ఉనికిని నిరూపించుకోకపోతే, అది ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ లేదా బెదిరింపు ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ, పిటిషనర్ మాండమస్ రిట్ ను క్లెయిమ్ చేసుకునే అర్హత లేదు.

అజిత్ సింగ్ వర్సెస్ అలహాబాద్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద పిటిషన్ దాఖలు చేసిన ఒక వ్యక్తి యొక్క హక్కును పరిగణనలోకి తీసుకున్న యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 14, మాండమస్ రిట్ జారీ చేయడానికి చట్టపరమైన హక్కు మరియు దాని ఉల్లంఘనను తప్పనిసరిగా వాదించి రుజువు చేయాలని సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులను ప్రస్తావించింది.

ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో వర్సెస్ మదన్ గోపాల్ 15 రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం కోర్టు అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి హక్కు ఉనికి పునాది అని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. చరణ్ జిత్ లాల్ చౌదరిలో వి. ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం అమలు చేయగలిగే చట్టపరమైన హక్కు సాధారణంగా పిటిషనర్ హక్కుగా ఉండాలని, అటువంటి హక్కు ఉల్లంఘనకు గురైనట్లు ఫిర్యాదు చేసి ఉపశమనం కోసం న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించాలని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు భిన్నమైన సూత్రం ఎందుకు వర్తిస్తుందో నాకు కనిపించడం లేదు. ఆర్టికల్ 226 కింద అమలు చేయగల హక్కు సాధారణంగా పిటిషనర్ వ్యక్తిగత లేదా వ్యక్తిగత హక్కుగా ఉంటుంది, అయితే హెబియస్ కార్పస్ లేదా కో వారెంట్ వంటి కొన్ని రిట్ల విషయంలో ఈ నిబంధనను సడలించాల్సి ఉంటుంది లేదా సవరించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల, ఆర్టికల్ 226 హైకోర్టుకు మూడవ భాగం ప్రసాదించిన ఏవైనా హక్కులను అమలు చేయడానికి లేదా మరేదైనా ప్రయోజనం కోసం దానిలో పేర్కొన్న స్వభావం కలిగిన ఆదేశాలు మరియు రిట్లను జారీ చేయడానికి చాలా విస్తృతమైన అధికారాన్ని ఇస్తుంది. అందువల్ల ప్రాథమిక హక్కులు కోరుకునే వారు కాకుండా ఇతర వ్యక్తులు కూడా ఉపశమనం కోరుతూ సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించవచ్చని స్పష్టమవుతోంది. ఈ అధికరణం కింద దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి అర్హులైన వ్యక్తుల తరగతులను వివరించలేదు; కానీ అసాధారణమైన అధికార

పరిధిని ఉపయోగించడంలో ఇది అంతర్లీనంగా ఉంది, కోరిన ఉపశమనం చట్టపరమైన హక్కును అమలు చేయడానికి ఒకటిగా ఉండాలి.

అదేవిధంగా మణి సుబ్రత్ జైస్ లో వి. హర్యానా రాష్ట్రం రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226ను పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ 9వ పేరాలో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది.

> "... చట్టపరమైన హక్కు లేకుండా ఎవరూ మాండమస్ ను అడగలేరని పునరుద్ఘాటించాలి. చట్టపరమైన ఫిర్యాదుతో బాధపడేవారు మాండమస్ ను అడిగే ముందు న్యాయపరంగా అమలు చేయదగిన హక్కుతో పాటు చట్టబద్ధంగా సంరక్షించబడే హక్కు కూడా ఉండాలి. ఏదైనా చేయడానికి లేదా ఏదైనా చేయకుండా ఉండటానికి చట్టపరమైన కర్తవ్యం ఉన్న వ్యక్తి ఒక వ్యక్తికి చట్టబద్ధమైన హక్కును నిరాకరించినప్పుడు మాత్రమే ఒక వ్యక్తి బాధపడ్డాడని చెప్పవచ్చు. (హాల్స్ బరీస్ లాస్ ఆఫ్ ఇంగ్లాండ్ 4వ ఎడిషన్ వాల్యూమ్ 1, పేరా 122 చూడండి); హర్యానా వర్సెస్ సుభాష్ చందర్, (1974) 1 దక్షిణ మధ్య రైల్వే 165 : (ఎఐఆర్ 1973 ఎస్సీ 2216); జాస్ భాయ్ మోతీభాయ్ దేశాయ్ వర్సెస్ రోషన్ కుమార్ హాజీ బషీర్ అహ్మద్, (1976) 3 దక్షిణ మధ్య రైల్వే 58: (ఏఐఆర్ 1976 ఎస్సీ 578) మరియు ఫెర్రిస్ ఎక్స్ ట్రార్డినరీ లీగల్ రెమెడీస్ పేరాగ్రాఫ్ 198.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హైకోర్టు అధికార పరిధిని ఉల్లంఘించారని ఆరోపించబడిన పిటిషనర్ యొక్క చట్టపరమైన హక్కు ఉనికి పునాది అని అందరికీ తెలుసు. గులాం ఖాదిర్ వర్సెస్ స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్ తీర్పులోని 38వ పేరాలో సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది.

> 38. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హక్కులు హెబియస్ కార్పస్ లేదా కో వారెంటో కోసం రిట్ కోరిన సందర్భంలో తప్ప బాధిత వ్యక్తికి మాత్రమే హక్కులు అమలు చేయవచ్చనే చట్టపరమైన ప్రతిపాదనపై ఎటువంటి వివాదం లేదు. ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడం సాధారణ నిబంధనలో మరో మినహాయింపు. పిటిషనర్ యొక్క చట్టపరమైన హక్కు ఉల్లంఘనకు గురైందని ఆరోపించడం పైన పేర్కొన్న అధికరణం కింద హైకోర్టు అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి పునాది. మన దేశంలో రాజ్యాంగ చట్టం

అభివృద్ధి చెందడంతో ఒక వ్యక్తి న్యాయస్థానానికి చేరుకునే హక్కుకు సంబంధించిన సాంప్రదాయిక వివరణ నియమం చాలా మార్పులకు గురైంది మరియు రాజ్యాంగ న్యాయస్థానాలు కేసులను పరిష్కరించడంలో లేదా కేవలం హైపర్ టెక్నికల్ ప్రాతిపదికన కక్షిదారుడి వాదనను తొలగించడంలో ఉదార విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నాయి. న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించే వ్యక్తి తన హక్కును ప్రతికూలంగా ప్రభావితం చేసే అవకాశం ఉందని సంతృప్తిపరచగలిగితే, కొన్ని చట్టపరమైన నిబంధనలలో మూలం ఉన్నట్లు చూపబడింది, అటువంటి వ్యక్తి దాఖలు చేసిన పిటిషన్ ను శ్రీమతికి హక్కు లేదనే కారణంతో తిరస్కరించలేము. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఆ వ్యక్తి కేవలం అపరిచితుడు మాత్రమే కాదని తేలితే, అతనికి ఎటువంటి పదవి లేదా ఆస్తిపై ఎటువంటి హక్కు లేదని తేలితే, అతనికి హక్కు లేదనే కారణంతో అతను సరిపోడు."

సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, అలహాబాద్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తన తీర్పులో పునరుద్ఘాటించిన దృష్ట్యా, పిటిషనర్ తనకు సంక్రమించిన చట్టపరమైన హక్కును ఉల్లంఘించారని లేదా ఉల్లంఘించారని లేదా మాండమస్ రిట్ ఉపశమనం పొందడానికి బెదిరించారని వాదించాలి మరియు రుజువు చేయాలి. కానీ, ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లో, 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘిస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారని ఆరోపించడం మినహా, స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నివారించడానికి నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడిందని ఆరోపించడం మినహా, చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన తన చట్టపరమైన హక్కుల ఉల్లంఘన లేదా ఉల్లంఘన గురించి మరే ఇతర ఆరోపణ చేయబడలేదు. పిటిషనర్ పై చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన చట్టబద్ధమైన హక్కు ఉందని నిరూపించడానికి ఈ వాదనలు సరిపోవు మరియు ఇది ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ లేదా మొదటి ప్రతివాది యొక్క చర్య ద్వారా ఉల్లంఘించడం లేదా దాడి చేస్తామని బెదిరించడం. వాదనలు లేనప్పుడు, పిటిషనర్ యొక్క చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన హక్కు 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన మొదటి ప్రతివాది యొక్క చట్టం ద్వారా ఉల్లంఘించబడిందని లేదా ఆక్రమించబడిందని నేను భావించడం కష్టం. ఓటు హక్కు, పరిపాలనలో ప్రతినిధిని ఎన్నుకునే హక్కు రాజ్యాంగపరమైన హక్కు కాబట్టి రిట్ పిటిషన్ ను నిర్వహించడానికి

పిటిషనర్ కు హక్కు ఉందని పాయింట్ నెం.1లో పేర్కొన్నప్పటికీ, పిటిషనర్ అటువంటి హక్కును ఆక్రమించారని లేదా ఉల్లంఘించారని వాదించి నిరూపించాల్సి ఉంటుంది. పిటిషనర్ తాను ఎంపీటీసీ లేదా జెడ్పీటీసీ నియోజకవర్గ ఓటరునని, ఆ ఎన్నికల్లో ఓటు వేయడం చట్టబద్ధమైన హక్కు అని, అది ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ లేదా ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ అని రుజువు చేయకపోతే, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం అధికారాన్ని ఉపయోగించి మాండమస్ రిట్ జారీ చేయబడదు. అందువల్ల, పిటిషనర్ మాండమస్ రిట్ జారీ కోసం వాదించడంలో మరియు రుజువు చేయడంలో విఫలమయ్యాడు, అందువల్ల, 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో పిటిషనర్ శ్రీ వర్ల రామయ్య మాండమస్ రిట్ను క్లెయిమ్ చేయడానికి అనర్హుడు.

దీని ప్రకారం 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా, పిటిషనర్కు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇచ్చారు.

పి ఒ ఐ ఎస్ టి నెం.3:

మొదటి ప్రతివాది 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పాటించకుండా నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు, ఇది ప్రచార హక్కును నిరాకరించడం మరియు పాత్ర పోషించే రంగాన్ని హరించడమే, ఎంపిటిసిలు మరియు జెడ్పిటిసిలకు స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిలిపివేసింది మరియు తద్వారా ప్రతిపాదిత ఎన్నికలు ఎంపిటిసిలు మరియు జెడ్పిటిసిలకు పోటీ చేయడానికి స్వేచ్ఛగా మరియు నిష్పాక్షికంగా ఉండవు. 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్..

పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసీసీని తిరిగి అమలు చేయాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. అయితే ప్రతివాదుల వాదన ఏమిటంటే, ప్రతిస్పందకుడు నెం.1 ఎంసిసిని తిరిగి విధించడానికి కాలపరిమితి బాహ్య పరిమితి అని అర్థం చేసుకున్నారు, తద్వారా ప్రతిస్పందకుడు నెం.1 నాలుగు వారాల కంటే తక్కువ కాలానికి ఎంసిసిని తిరిగి విధించవచ్చు. 2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును అర్థం చేసుకోవడంపైనే అసలు వివాదం నడుస్తోంది.

ఈ రెండు పిటిషన్లలో ప్రధాన పిటిషన్తో పాటు 2021 ఐఏ నెం.01 దాఖలు చేశారు. 06.04.2021 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా ఈ కోర్టు సింగిల్ జడ్జి 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ నంబర్

1503/ఎస్ఈసీ-బి1/2021 ప్రకారం తదుపరి అన్ని చర్యలపై స్టే విధించారు. ఈ కోర్టు సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను 2021 డబ్ల్యూఏ నెం.224లో డివిజన్ బెంచ్ ముందు సవాలు చేశారు. ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ 07.04.2021 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా 2021 ఐ.ఎ.నెం.01లో సింగిల్ జడ్జి జారీ చేసిన ఆదేశాలను కొట్టివేసింది. 2021 డబ్ల్యూఏ నెం.224లో డివిజన్ బెంచ్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లోని సంబంధిత భాగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

> *రిట్ పిటిషన్ ఇంకా విచారణలో ఉన్నప్పటికీ, మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇచ్చేటప్పుడు, రిట్ పిటిషన్ ను దాదాపుగా సింగిల్ జడ్జి అనుమతించారని తెలిసిన సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. తాజాగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేయాలని రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి ఆదేశాలు జారీ చేసిన నేపథ్యంలో ఈ ఉత్తర్వులకు తుదిరూపు వచ్చినట్లు స్పష్టమవుతోంది. గ్రామ పంచాయతీలు, మున్సిపాలిటీలు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాల తర్వాత జరిగిన ఎన్నికలకు సంబంధించిన అంశాన్ని నాలుగు వారాల పాటు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని విధించలేదని సింగిల్ జడ్జి తీర్పు సందర్భంగా పేర్కొన్నారు. రిట్ పిటిషనర్ హక్కు అంశాన్ని కూడా సింగిల్ జడ్జి ప్రత్యేకంగా నిర్ణయించలేదు.*
>
> *రిట్ పిటిషన్లో వివాదాస్పద అంశాలు ఉన్నాయని భావిస్తున్నాం. ఈ వ్యవహారాన్ని పూర్తిగా పరిగణనలోకి తీసుకుని సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులను రద్దు చేశాం. పోటీ ఈక్విటీలను బ్యాలెన్స్ చేస్తూ, 08.04.2021 న పోల్ నిర్వహించవచ్చని మేము నిర్దేశిస్తున్నాము. అయితే ఓట్ల లెక్కింపు చేపట్టరాదని, రిట్ పిటిషన్ ముగిసే వరకు ఎన్నికల ఫలితాలను కూడా ప్రకటించరాదని ఆదేశిస్తున్నాం.*
>
> *పై ఆదేశాలకు అనుగుణంగా మేము ఈ అప్పీలును పరిష్కరిస్తాము. రిట్ పిటిషన్ ను 15.04.2021న సింగిల్ జడ్జి విచారణకు వాయిదా వేసినందున, రిజిస్ట్రీ ఆ రోజున రిట్ పిటిషన్ ను లిస్ట్ చేయనుంది.*

డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు ఈ కేసును సింగిల్ జడ్జి ముందు లిస్ట్ చేసినప్పటికీ కొంతకాలం తర్వాత రోస్టర్లో మార్పు కారణంగా ఈ కోర్టు ముందు లిస్ట్ చేశారు. రిట్ పిటిషన్లలో

లేవనెత్తిన వివాదాస్పద అంశాల దృష్ట్యా, ఈ కేసుల నమోదుకు దారితీసిన వివిధ నోటిఫికేషన్ల చరిత్రను పెద్దగా వివరించాల్సిన అవసరం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని పట్టణ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థలతో పాటు ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదిస్తూ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం 07.03.2020న ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ నెం.1503/ఎస్ఈసీ-బీ1/2020 జారీ చేసింది. నోటిఫికేషన్ వెలువడిన తర్వాత నామినేషన్లు స్వీకరించి పోటీ చేసే అభ్యర్థుల జాబితాను రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ ఖరారు చేసి పోటీలో ఉన్న అభ్యర్థుల పేర్లను ప్రదర్శించారు. ఈ దశలో నోటిఫికేషన్ నెం.68/ఎస్ఈసీ-బీ1/2020 తేదీ 15.03.2020 ద్వారా; మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీలు, నగర పంచాయతీలు, ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియ నిలిచిపోయింది. ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీలు, పట్టణ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల ప్రక్రియను 15.03.2020 నుంచి (6) వారాల తర్వాత లేదా కోవిడ్ -19 ముప్పు తగ్గిన తర్వాత, ఏది ముందుగా ఉంటే అది కొనసాగుతుందని 15.03.2020 నాటి నోటిఫికేషన్లో పేర్కొన్నారు. మరియు గ్రామ పంచాయితీ ఎన్నికల కోసం ఇప్పటికే ప్రకటించిన షెడ్యూళ్లను తదుపరి ఉత్తర్వులు వచ్చే వరకు నిలిపివేస్తున్నారు.

ప్రతివాది నెం.1 జారీ చేసిన 15.03.2020 నాటి నోటిఫికేషన్ను ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం గౌరవ సుప్రీంకోర్టులో 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో సవాలు చేసింది మరియు నిర్దిష్ట ఆదేశాలతో 18.03.2020 న పరిష్కరించబడింది. పునరావృతం కాకుండా ఉండటానికి, మెరుగైన ప్రశంస కోసం సంబంధిత దిశను వెలికి తీయడం మంచిది.

> అందువల్ల ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని అమలు చేయాలని ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశిస్తున్నాం.
>
> పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని మళ్లీ అమలు చేయాలన్నారు.
>
> ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని తిరిగి విధించే వరకు ఇప్పటికే చేపట్టిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఆటంకం కలిగించరాదని ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

ఎన్నికలు జరిగినప్పుడల్లా ఎంసిసిని ఎత్తివేస్తూ, నోటిఫై చేసిన పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసిసిని తిరిగి విధించాలని ప్రతివాది నెం.1 ను సుప్రీంకోర్టు రాష్ట్ర ఎన్నికల

కమిషనర్ను ఆదేశించింది. 2021 ఫిబ్రవరి నెలలో గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని కమిషన్ నిర్ణయించిందని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో తగిన సంప్రదింపుల తర్వాత వాస్తవ షెడ్యూల్ను ఖరారు చేస్తామని, ఆ తర్వాతే ఎన్నికల షెడ్యూల్ను ప్రకటిస్తామని పేర్కొంటూ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం 17.11.2020న నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. 17.11.2020 నాటి నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2020 రిట్ పిటిషన్ నెం.22900ను ఈ కోర్టులో దాఖలు చేసింది. కోవిడ్ -19 కు సంబంధించి పిటిషన్లు మరియు భారత యూనియన్ జారీ చేసిన సూచనలు / మార్గదర్శకాలకు సంబంధించిన అన్ని సంబంధిత అంశాలను జతచేస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన కేసు యొక్క లిఖితపూర్వక వెర్షన్ను రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం మరియు రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషన్ పరిశీలన కోసం సమర్పించడానికి అనుమతిస్తూ 29.12.2020 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా ఈ రిట్ పిటిషన్ పరిష్కరించబడింది. సంప్రదింపుల ప్రక్రియను చేపట్టి, రాష్ట్రంలోని సంబంధిత అధికారులకు అవకాశం ఇచ్చిన తరువాత, ఎన్నికల నిర్వహణ విషయంలో తుది నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

ఆ తర్వాత రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ 08.01.2021 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అభ్యర్థనకు విరుద్ధంగా గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలను నోటిఫై చేసి, గ్రామ పంచాయతీలకు నాలుగు దశల్లో సాధారణ ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి నిర్దిష్ట షెడ్యూల్ను నిర్ణయించారు. దీనిని 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.1158లో సవాలు చేయగా, 08.01.2021 నోటిఫికేషన్ను నిలిపివేస్తూ 11.01.2021న సింగిల్ జడ్జి మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. చివరకు 2021 డబ్ల్యూఏఏ నెం.24లో మధ్యంతర ఉత్తర్వులను ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ కొట్టివేసింది. డివిజన్ బెంచ్ ఉత్తర్వులను ఎస్ ఎల్ పీ(సీ)లో సుప్రీంకోర్టులో సవాలు చేశారు. 25.01.2021 నాటి ఉత్తర్వుల ద్వారా 2021 నెం.1520ని కొట్టివేసింది.

అనంతరం గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించారు. అదేవిధంగా వివిధ కోర్టుల్లో సవాలు ఉన్నప్పటికీ వేర్వేరు నోటిఫికేషన్ల ద్వారా మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీలు/ నగర పంచాయతీలకు ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేశారు. 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఆ ఎన్నికల నిర్వహణకు ఎటువంటి అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయకపోవడం సముచితం. తరువాత, ప్రతివాది నెం.1 01.04.2021 తేదీ నాటి నోటిఫికేషన్ నెం.1503/SECB1/2021 జారీ చేసింది, ఇది ఇలా ఉంది:

అందువల్ల, ఇప్పుడు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243కె, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టం, 1994 లోని సెక్షన్లు 151 (1) మరియు 179 (1) సెక్షన్లు 151 (1) మరియు 179 (1) కింద ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని ఎంపిటిసిలు మరియు జెడ్ పిటిసిల ఎన్నికల ప్రక్రియను ఇంతకు ముందు నిలిపివేసిన స్థానం నుండి తిరిగి ప్రారంభిస్తుంది. ఎంపిటిసిలు) మరియు జిల్లా ప్రజాపరిషత్ ల (జెడ్ పిటిసి) యొక్క అన్ని ప్రాదేశిక నియోజకవర్గాలు అనుబంధంలో పేర్కొన్నవి మినహా సంబంధిత సభ్యులను ఎన్నుకోవాలి.

నోటిఫికేషన్ తో పాటు ప్రతివాది నెం.1 ఎన్నికల షెడ్యూల్ ను ఈ క్రింది విధంగా జారీ చేశారు.

1.	ఎంపీటీసీలు, జడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియ పునఃప్రారంభానికి రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం నోటిఫికేషన్ జారీ	01.04.2021
2.	అవసరమైన చోట పోలింగ్ నిర్వహణ	08.04.2021 (ఉదయం 7 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు)
3.	రీపోలింగ్, ఏవైనా ఉంటే..	09.04.2021 (ఉదయం 7 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు)
4.	ఓట్ల లెక్కింపు[మార్చు]	10.04.2021 (ఉదయం 8 గంటల నుంచి)
5.	ఫలితాల వెల్లడి..	ఓట్ల లెక్కింపు పూర్తయిన వెంటనే..

అదే సమయంలో, ప్రతివాది నెం.1 01.04.2021 న ఒక ప్రెస్ నోట్ విడుదల చేస్తూ, మొత్తం రాష్ట్రంలోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎంసిసి తక్షణమే అమల్లోకి వచ్చిందని, ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయ్యే వరకు ఇది అమల్లో ఉంటుందని, తద్వారా ఎంసిసి 01.04.2021 నుండి 10.04.2021 వరకు అమల్లో ఉంటుందని పేర్కొంది. డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437/2020లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఎంసిసిని నోటిఫై చేసిన తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు నాలుగు వారాల పాటు తిరిగి విధించాలని ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశిస్తూ కేవలం పది రోజులు మాత్రమే ఎంసిసి విధించడాన్ని సవాలు చేస్తూ తక్షణ రిట్ పిటిషన్లు దాఖలయ్యాయి.

అందువలన వివిధ కోర్టులలో వివిధ నోటిఫికేషన్లు మరియు వాటిని సవాలు చేయడం మరియు పైన పేర్కొన్న విధంగా నోటిఫికేషన్ ఫిక్సింగ్ షెడ్యూల్ జారీ చేయడం వివాదంలో లేదు.

ఎంపీటీసీ, జడ్పీటీసీ సహా గ్రామీణ, పట్టణ ప్రజాసంఘాల ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేస్తూ/ నిలిపివేస్తూ 15.03.2020న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపై సవాలు చేసినప్పుడు, నోటిఫై చేసిన పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు (4) వారాల ముందు ఎంసీసీని తిరిగి విధించాలని ప్రతివాది నెం.1కు సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఆ తర్వాత జడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ మినహా గ్రామీణ, పట్టణ స్థానిక సంస్థలకు వేర్వేరు నోటిఫికేషన్ల ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహించారు. పట్టణ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల ప్రక్రియ మొత్తం పూర్తయిన తర్వాత ఆ ఎన్నికలు తుది దశకు చేరుకున్నాయి. కానీ 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పాటించకపోవడంపై ఎవరూ అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయలేదు. ముఖ్యంగా 2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పాటించకపోవడం వంటి కారణాలతో ఆ నోటిఫికేషన్లను సవాలు చేయకపోవడం పిటిషనర్ల హక్కును రద్దు చేసినట్లే కాదు. స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడంలో జరిగిన అక్రమాలను సవాలు చేయడంలో విఫలమైనందున, పిటిషనర్లు దానిని క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హత కలిగి ఉంటే, వారికి ఉపశమనం నిరాకరించలేము. ప్రతివాది నెం.1 ద్వారా ఒక చట్టవిరుద్ధత జరిగింది మరియు దానిని ఈ న్యాయస్థానంలో ఎవరూ సవాలు చేయలేదు, ఈ కోర్టు అటువంటి చట్టవిరుద్ధతను చట్టబద్ధం చేయదు, అంటే "గోవా స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ కృష్ణ నాథ్ ఎ. (చనిపోయినవారు) L.Rs మరియు ఇతరులు 19" లో సుప్రీంకోర్టు పేర్కొన్నట్లుగా ఈ చట్టవిరుద్ధతను కోర్టు శాశ్వతం చేయదు. దీనిలో "పునరుద్ధరణ భావన ఒక సాధారణ చట్ట సూత్రం మరియు ఇది అన్యాయమైన సంపన్నత లేదా అన్యాయమైన ప్రయోజనానికి వ్యతిరేకంగా ఒక పరిష్కారం. చట్టవిరుద్ధతను కొనసాగించడానికి ఒక కక్షిదారు కోర్టును ఒక సాధనంగా ఉపయోగించుకోలేడు.

> "ఎ. షణ్ముగం వర్సెస్ ప్రతివాది: అరియా క్షత్రియ రాజకుల వంశతు మదాలయ నందవన పరిపాలనా సంఘం అధ్యక్షుడు మరియు ఇతరులు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారు" కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:
>
> న్యాయసూత్రానికి అనుగుణంగా న్యాయమూర్తులు న్యాయ ప్రక్రియను కక్షిదారులు ఏ విధంగానూ దుర్వినియోగం చేయకుండా చూసుకోవాలి. న్యాయ ప్రక్రియను

దుర్వినియోగం చేయడం ద్వారా చట్టవిరుద్ధతను కొనసాగించడానికి కక్షిదారును కోర్టు ఎప్పుడూ అనుమతించకూడదు. నిజాయితీ లేనితనాన్ని, న్యాయ ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేసే ప్రయత్నాలను సమర్థవంతంగా అరికట్టాలని, కోర్టు ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేయడం ద్వారా ఎవరికీ అన్యాయం, అనధికారిక లేదా అన్యాయమైన లాభం జరగకుండా చూడటం కోర్టు యొక్క పరిమిత కర్తవ్యం. ఈ ధోరణిని నిరోధించడానికి ఒక మార్గం వాస్తవిక ఖర్చులను విధించడం, చట్టపరమైన చర్యలలో తనను తాను రక్షించుకోవడానికి ప్రతివాది లేదా ప్రతివాది వాస్తవానికి భరించారు. న్యాయ ప్రక్రియను దుర్వినియోగం చేసిన చోట శిక్షాపరమైన ఖర్చులు విధించడాన్ని కూడా న్యాయస్థానాలు పూర్తిగా సమర్థిస్తాయి. అనర్హమైన లాభాలు లేదా అన్యాయమైన లాభాలను ఆర్జించడానికి న్యాయ ప్రక్రియను ఉపయోగించడానికి ఎవరినీ అనుమతించకూడదు. మోసపూరితమైన, అనైతికమైన, నిజాయితీలేని వ్యాజ్యాన్ని కోర్టు సమర్థవంతంగా నిరుత్సాహపరచాలి.

పై తీర్పుల్లో పేర్కొన్న సూత్రాలను వర్తింపజేయడం ద్వారా, ఆ నోటిఫికేషన్లను సవాలు చేయడంలో విఫలమయ్యారనే కారణంతో, ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లలో పిటిషనర్లకు ఉపశమనం నిరాకరించలేము లేదా తిరస్కరించలేము.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకునే ఈ కోర్టు అధికారాన్ని ప్రతివాదులు సవాలు చేయనప్పటికీ, నోటిఫికేషన్ తర్వాత ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవడాన్ని పరిశీలించడానికి రాజ్యాంగ నిబంధన సృష్టించిన అడ్డంకిని సవరించడం అవసరం. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఈ కోర్టు పరిధి పరిమితం అనేది నిస్సందేహంగా నిజం. "ఎస్.పి.పొన్నుస్వామి మరియు ఇతరులు వర్సెస్ రిటర్నింగ్ అధికారి, నమక్కల్ నియోజకవర్గం మరియు ఇతరులు", "మేఘరాజ్ కొఠారి వర్సెస్ డీలిమిటేషన్ కమిషన్ మరియు ఇతరులు", "కృష్ణ బల్లభ్ ప్రసాద్ సింగ్ వర్సెస్ సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసర్ హిల్సా-కమ్-రిటర్నింగ్ అధికారి మరియు ఇతరులు", భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఎన్నికల ప్రక్రియలో న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకోరాదని, అటువంటి ఎన్నికలను ఎన్నికల ద్వారా సవాలు చేయవచ్చని సుప్రీంకోర్టు స్థిరంగా పేర్కొంది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329 (బి) ప్రకారం ఉన్న ఆంక్షల దృష్ట్యా.. "మొహిందర్ సింగ్ గిల్ మరియు

ఇతరులు వి. ఎన్నికలను రద్దు చేయాలని, ఫిరోజ్ పూర్ పార్లమెంటరీ నియోజకవర్గం మొత్తానికి కొత్తగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఎన్నికల సంఘం ఆదేశించడం సుప్రీంకోర్టు ముందున్న సవాలు. ఎన్నికల కమిషనర్ ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ పిటిషనర్ ఢిల్లీ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329(బి) దృష్ట్యా హైకోర్టుకు అధికార పరిధి లేదని ప్రతివాది నెం.3 అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. రిట్ పిటిషన్ ను విచారించే అధికారం తమకు లేదని తేల్చిచెప్పిన హైకోర్టు అన్ని అంశాల మెరిట్ ఆధారంగా తీర్పులు వెలువరించింది. పిటిషనర్ ప్రత్యేక సెలవుపై సుప్రీంకోర్టులో అప్పీల్ దాఖలు చేశారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329(బి) ప్రకారం ఎన్నికల పిటిషన్ మినహా ఎన్నికలను ప్రశ్నించే వివాదాలను విచారించేందుకు కోర్టులపై విధించిన నిషేధాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు చివరకు రిట్ ను విచారించే అధికారం ఢిల్లీ హైకోర్టుకు లేదని తేల్చి చెప్పింది.

ఏయే అంశాల్లో హైకోర్టు నుంచి నిర్ణయాలు కోరితే ఎన్నికలను ప్రశ్నార్థకం చేయడమే అవుతుందని, ఏయే అంశాల్లో కోర్టు జోక్యం చేసుకోవచ్చో పై తీర్పులో సుప్రీంకోర్టు వివరించింది. 29వ పేరాలో ఈ విధంగా గమనించారు.

> మనం ఎంతో గౌరవంగా చెప్పగలిగితే, ఏ నిర్ణయమైనా ఎన్నికల పురోగతికి తోడ్పడి, ఎన్నికలను పూర్తి చేయడానికి దోహదపడితే అది ఎన్నికలను 'ప్రశ్నార్థకం' చేసినట్లే కాదు. "ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేయడానికి ఏ పని చేసినా ఎన్నికలను ప్రశ్నించినట్లుగా వర్ణించలేము" అనే చాలా ముఖ్యమైన పరిశీలనను మనం తప్పు పట్టకూడదు. అదేవిధంగా ,'ఎన్నికల నిర్వహణలో తీసుకున్న ఒక్క అడుగును ఎన్నికలతో సమానం'గా పరిగణించడం సరికాదు.
>
> అందువలన, రెండు రకాల నిర్ణయాలు, రెండు రకాల సవాళ్లు ఉన్నాయి. మొదటిది ఎన్నికల పురోగతికి ఆటంకం కలిగించే చర్యలకు సంబంధించినది. రెండవది ఎన్నికలను పూర్తి చేయడం మరియు ఎన్నికలను ముందుకు తీసుకెళ్లడంలో పనిచేస్తుంది. కాబట్టి, పొన్నుస్వామి నుంచి వచ్చిన వెలుగుల దృష్ట్యా, ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ ను రీపోలింగ్ కు ఆదేశించడం "ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేయడానికి ఏమైనా జరిగిందా" మరియు హైకోర్టు ముందు విచారణ ఎన్నికల ప్రక్రియను సులభతరం చేసిందా లేదా దాని పురోగతిని

నిలిపివేసిందా అనేది మన ముందున్న చిన్న ప్రశ్న. ప్రస్తుత పిటిషనర్ రిట్ పిటిషన్ లో కోరిన ఉపశమనం ఎన్నికలను ప్రశ్నార్థకం చేయడమేనా అనే ప్రశ్న వెంటనే తలెత్తుతుంది. ఎన్నికలను రద్దు చేయడం, కొత్తగా ఎన్నికలు నిర్వహించడం 'ఎన్నికల్లో భాగమేనా', దాన్ని సవాలు చేయడం 'ప్రశ్నార్థకం' అనే అంశం చుట్టూ తిరుగుతుంది.

"మంద జగనాథ్ వర్సెస్ కె.ఎస్.రత్నం మరియు ఇతరులు" కేసులో, మొదటి ప్రతివాది సమర్పించిన ఫారం-బిని రిటర్నింగ్ అధికారి తిరస్కరించడం సమంజసమేనా కాదా అనేది హైకోర్టు తన అధికార పరిధిని ఉపయోగించి నిర్ణయించాల్సిన విషయం కాదని, ఆర్టికల్ 329 (బి) కింద సృష్టించిన నిర్దిష్ట నిషేధాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని మాత్రమే ఎన్నికల పిటిషన్లో బాధిత పక్షం ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తవచ్చని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది.

పై తీర్పులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఎన్నికల విషయాల్లో జోక్యం చేసుకునే పరిధి గురించి చర్చించి, "ఎస్.పి.పొన్నుస్వామి మరియు ఇతరులు వర్సెస్ రిటర్నింగ్ అధికారి, నమక్కల్ నియోజకవర్గం మరియు ఇతరులు" మరియు "మొహిందర్ సింగ్ గిల్ మరియు ఇతరులు వి" లను ప్రస్తావించడం సముచితం. చీఫ్ ఎలక్షన్ కమిషనర్, న్యూఢిల్లీ తదితరులు" (సుప్రా ప్రస్తావించారు). అది ఈ విధంగా గమనించింది:

> అయితే ఇదే పేరాలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉన్న ప్రాంతాన్ని ఈ కోర్టు గుర్తించిందని, దానిని ఈ క్రింది విధంగా వివరించారు.
>
> అయితే నిషేధం విధించినది కమిషనర్ చేసిన, ఆదేశించినది కాదని, ఎన్నికల నిర్వహణలో ఆయన చేసే, ఆదేశించే ప్రతిదీ అందుకు విరుద్ధంగా కాదని స్పష్టం చేశారు. ఉదాహరణకు, సెక్షన్ 15 కింద ఎన్నికల నిర్వహణపై రాష్ట్రపతి దేశానికి తెలియజేసిన తరువాత, సెక్షన్ 30 కింద కమిషనర్ ఎన్నికల క్యాలెండర్ను ప్రచురించిన తరువాత, ఒక నామినేషన్ను మాత్రమే స్వీకరించాలని రిటర్నింగ్ అధికారులను ఆదేశించినట్లయితే లేదా ఇతర పార్టీలు లేదా స్వతంత్రుల నుండి భిన్నంగా

ఒక పార్టీ నుండి వచ్చిన వారిని మాత్రమే ఆమోదించాలని రిటర్నింగ్ అధికారులను ఆదేశిస్తే, ఆ ఉత్తర్వు తక్షణ దాడి నుండి మినహాయింపు పొందుతుంది. మేము అనుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే కమిషనర్ ఎన్నికలను అడ్డుకుంటున్నారు, ప్రమోట్ చేయడం లేదు, ఆ ఉత్తర్వును హైకోర్టు సమీక్షించడం వల్ల ప్రవాహం సులభతరం అవుతుంది తప్ప ప్రవాహాన్ని ఆపదు. విస్తృతమైనదైనా, సంకుచితమైనదైనా ఎన్నికలు అంటే బహుళత్వం నుంచి ఎంపిక చేసుకోవడం, ఏకశిలా రాజకీయాలు మన మేధావి లేదా వాస్తవికత కాదు, ఆ భావన కమిషనర్ చర్యతో నిర్వీర్యమైతే, ఆయనకు ఎన్నికలు ఉండవు.

వాస్తవానికి, ఈ కోర్టు ఇక్కడ పేర్కొన్నది రిటర్నింగ్ అధికారి యొక్క తప్పుడు చర్యల గురించి సమగ్రంగా లేదు, ఇది న్యాయస్థానాల రిట్ అధికార పరిధిలో దిద్దుబాటుకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. అయితే ఇటువంటి పొరపాట్లు షెడ్యూల్డ్ ఎన్నికల స్వేచ్ఛాయుత ప్రవాహానికి ఆటంకం కలిగించడం లేదా ఎన్నికల పురోగతికి ఆటంకం కలిగించడం వంటి ప్రభావాలను కలిగి ఉంటాయి, ఇది అత్యంత ముఖ్యమైన పరిగణన (నొక్కిచెప్పబడింది). తప్పుడు ఉత్తర్వుల ద్వారా ఎన్నికల నిర్వహణకు ఆటంకం కలగకపోతే రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఎన్నికల పిటిషన్ లో మాత్రమే ఉన్న రిటర్నింగ్ అధికారుల ఆదేశాల్లో న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకోరాదన్నారు.

తీర్పుల్లో ప్రకటించిన చట్టం (సుప్రా) దృష్ట్యా, సాధారణంగా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద ప్లీనరీ అధికార పరిధిని ఉపయోగించడం ద్వారా తీర్పు ఇవ్వడానికి న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకోవు, ముఖ్యంగా ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తర్వాత, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329 కింద విధించిన నిషేధాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని. బాధిత పక్షం తగిన అథారిటీ ముందు ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేయాలి. అయితే ఎన్నికల వ్యవహారాల్లో రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయసమీక్ష పరిధి పూర్తిగా పరాయిదని చెప్పడం సరికాదు. "మొహిందర్ సింగ్ గిల్ మరియు ఇతరులు వి" లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు వివరించిన విధంగా. న్యూఢిల్లీ ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్

తదితరులు కొన్ని సందర్భాల్లో జోక్యం చేసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు ఎన్నికల కమిషనర్ చర్యలు, ఆదేశాలు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిరోధించి, ఎన్నికల పురోగతికి ఆటంకం కలిగించినప్పుడు, చట్టప్రకారం ఎన్నికలను ప్రోత్సహించనప్పుడు కోర్టుల సమీక్ష ఎన్నికల ప్రవాహానికి దోహదపడుతుంది. ఎన్నికల కమిషనర్ లేదా రిటర్నింగ్ అధికారుల తప్పిదాలు ఎన్నికల షెడ్యూల్ స్వేచ్ఛాయుత ప్రవాహానికి ఆటంకం కలిగించినా, ఎన్నికల పురోగతికి ఆటంకం కలిగించినా కోర్టుల జోక్యాన్ని అనుమతించవచ్చని పై కేసులో సుప్రీంకోర్టు స్పష్టం చేసింది. ఎన్నికల పురోగతికి తోడ్పడి, ఎన్నికలను పూర్తి చేయడానికి వీలు కల్పిస్తే ప్రతి సవాలును ఎన్నికలకు పిలవడం కాదని కూడా ఈ నిర్ణయంలో పేర్కొన్నారు. మరోవైపు, ఎన్నికలను నిలిపివేయాలని భావిస్తే, కోర్టు తన ప్లీనరీ అధికార పరిధిని ఉపయోగించకూడదు మరియు ఎన్నికల పిటిషన్ ద్వారా పరిష్కారాన్ని కోరడానికి పిటిషనర్ను వదిలివేయవచ్చు. అందువల్ల ఎన్నికల కమిషనర్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఎన్నికలను కొనసాగించి, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిరోధించి, ఎన్నికల పురోగతికి ఆటంకం కలిగించినా, చట్టప్రకారం ఎన్నికలను ప్రోత్సహించకపోయినా ఈ కోర్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించవచ్చని చట్టం చక్కగా స్థిరపడింది.

"ఎ.సి.జోస్ వర్సెస్ శివన్ పిళ్ళై" కేసులో, ఆర్టికల్ 324 ఓటర్ల జాబితా తయారీ మరియు పార్లమెంటు మరియు రాష్ట్ర శాసనసభలకు ఎన్నికల నిర్వహణపై పర్యవేక్షణ, దిశ మరియు నియంత్రణ అధికారాలను ఉపయోగించడానికి కమిషన్ కు అధికారం ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనని, అయితే ఈ అధికరణాన్ని తరువాత వచ్చే ఆర్టికల్స్ మరియు యూనియన్ లిస్ట్ లోని ఎంట్రీ నంబర్ 72 కింద చట్టసభలకు ఇచ్చిన అధికారాలతో సామరస్యంగా చదవాలని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. మరియు రాజ్యాంగంలోని ఏడవ షెడ్యూలులోని రాష్ట్ర జాబితాలోని ఎంట్రీ నెంబరు 37. ఎన్నికల నిర్వహణను క్రమబద్ధీకరించడానికి ఆదేశాలు జారీ చేసే ముసుగులో కమిషన్ రాజ్యాంగం ప్రకారం పార్లమెంటు, రాష్ట్ర శాసనసభలకు మాత్రమే రిజర్వు చేయబడిన పూర్తిగా శాసన కార్యకలాపాలను చేపట్టజాలదు. రాజ్యాంగం పరిధిలో శాసన ప్రక్రియలో కమిషన్ మూడో చాంబర్ అని ఏ ప్రమాణాలతోనూ చెప్పలేం. కేవలం రాజ్యాంగ సృష్టికర్తగా ఉన్నంత మాత్రాన చట్టసభలు చేసిన చట్టాన్ని ప్రస్తావించకుండా ఇష్టానుసారంగా చట్టాలు చేసే సంపూర్ణ అధికారం లభించదు.

ఎన్నికల యంత్రాంగం కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వ నియంత్రణకు వెలుపల ఉండేలా కమిషన్ ను ఒక ప్రత్యేక, స్వతంత్ర సంస్థగా చేయడమే మన రాజ్యాంగ నిర్మాతల ఉద్దేశమని, కానీ

ఎన్నికలకు సంబంధించిన విషయాల్లో కమిషన్ ను సుప్రీంకోర్టుగా చేయాలనే ఉద్దేశం లేదని సుప్రీంకోర్టు అదే తీర్పులో పేర్కొంది. పార్లమెంటును పూర్తిగా విస్మరించి శాసనాధికారాలను దానికి కట్టబెట్టింది. అదే తీర్పులో మన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో ఎవరూ అపవిత్రులు కాదని పేర్కొన్నారు. ఆర్టికల్ 324 ప్రకారం కమిషనర్ చట్టాన్ని ఉల్లంఘించడానికి వీల్లేదు. అదేవిధంగా అతని విధులు నిష్పాక్షిక నియమాలకు లోబడి ఉంటాయి మరియు అతను ఏకపక్షంగా వ్యవహరించలేడు. అదుపులేని శక్తి మన వ్యవస్థకు పరాయి. ఇటీవల 'ద్రవిడ మున్నేట్ర కళగం వర్సెస్ సెక్రటరీ గవర్నర్స్ సెక్రటేరియట్ 27' కేసులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించి, 31 రెవెన్యూ జిల్లాలకు సంబంధించి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసిన డీలిమిటేషన్ కమిషన్ ప్రతిపాదన ప్రకారం ఇప్పటికే నోటిపై చేసిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల డీలిమిటేషన్ అంశాన్ని విచారించిన సుప్రీంకోర్టు ఈ కేసుకు 'భారత ఎన్నికల సంఘం వర్సెస్ అశోక్ కుమార్ 28'లో సమన్వయ ధర్మాసనం నిష్పత్తి వర్తిస్తుందని పేర్కొంది. "భారత ఎన్నికల సంఘం వర్సెస్ అశోక్ కుమార్" (సుప్రా) కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

(2) ఏ నిర్ణయమైనా ఎన్నికల పురోగతికి విఘాతం కలిగిస్తూ, ఎన్నికలను పూర్తి చేయడానికి దోహదపడితే అది "ఎన్నికలను ప్రశ్నార్థకం చేయడం" గా పరిగణించబడదు. ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేయడానికి లేదా కొనసాగించడానికి చేసే ఏ పనినైనా ఎన్నికలను ప్రశ్నించినట్లుగా వర్ణించలేము.

(3) పైన పేర్కొన్న వాటికి లోబడి, ఎన్నికల సంఘం తీసుకున్న చర్యలు లేదా జారీ చేసిన ఉత్తర్వులు దురుద్దేశం లేదా నిరంకుశ అధికారాన్ని ఉపయోగించిన లేదా చట్టబద్ధమైన సంస్థ చట్టాన్ని ఉల్లంఘించినట్లు చూపించడం వంటి చట్టబద్ధమైన సంస్థల నిర్ణయాలను న్యాయ సమీక్షకు అనుమతించే బాగా పరిష్కరించబడిన పారామీటర్లపై న్యాయ సమీక్షకు తెరిచి ఉంటాయి.

(4) ఎన్నికల ప్రక్రియ పురోగతికి అంతరాయం కలిగించకుండా, ఆటంకం కలిగించకుండా లేదా జాప్యం చేయకుండా, ఎన్నికల ప్రక్రియ యొక్క పురోగతిని సరిదిద్దడానికి లేదా సులభతరం చేయడానికి, అందులోని అడ్డంకులను తొలగించడానికి లేదా ఫలితాలు ప్రకటించే సమయానికి అది పోతుందా లేదా నాశనం అవుతుందా లేదా కోలుకోలేని విధంగా మారుతుందా అనే ముఖ్యమైన సాక్ష్యాన్ని భద్రపరచడానికి కోర్టు సహాయం కోరితే న్యాయపరమైన జోక్యం లభిస్తుంది. కోర్టు..

పై సూత్రాలను పునరుద్ఘాటిస్తూ, "ద్రావిడ మున్నేట్ర కళగం వర్సెస్ సెక్రటరీ గవర్నర్స్ సెక్రటేరియట్" (సుప్రా సూచించబడింది) కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ క్రింది ఆదేశాలను జారీ చేసింది:

"ఎ. ఈ క్రింది తొమ్మిది పునర్ వ్యవస్థీకరించబడిన జిల్లాలలో మినహా అన్ని పంచాయతీలకు గ్రామ, మధ్యంతర మరియు జిల్లా స్థాయిలలో ప్రతివాద-అధికారులు ఎన్నికలు నిర్వహించాలి: (1) కాంచీపురం, (2) చెంగల్పట్టు, (3) వెల్లూరు, (4) తిరుపత్తూరు, (5) రాణిపేట, (6) విల్లుపురం, (7) కల్లకురిచ్చి, (8) తిరునెల్వేలి, (9) తెన్కాశి;

b. కొత్తగా ఏర్పాటైన తొమ్మిది జిల్లాలను చట్టప్రకారం డీలిమిటేషన్ చేయాలని, ఆ తర్వాత నాలుగు నెలల్లో గ్రామ, ఇంటర్మీడియట్, జిల్లా స్థాయిల్లో పంచాయతీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రతివాదులను (డీలిమిటేషన్ కమిషన్ తో సహా) ఆదేశించింది.

సి) మిగిలిన జిల్లాలకు గ్రామ, ఇంటర్మీడియట్, జిల్లా స్థాయిల్లో పంచాయతీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి ఎటువంటి చట్టపరమైన అడ్డంకులు ఉండవు.

d. రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం పైన 'ఎ' దిశలో ఇచ్చిన వివరాల ప్రకారం పునర్విభజన చేసిన తొమ్మిది జిల్లాలు మినహా మిగిలిన అన్ని జిల్లాలకు సంబంధించి గ్రామ, ఇంటర్మీడియట్, జిల్లా స్థాయిల్లో పంచాయతీలకు ఎన్నికలను నోటిఫై చేయాలి.

e. ఎన్నికలు నిర్వహించేటప్పుడు తమిళనాడు పంచాయితీల (సీట్ల రిజర్వేషన్, రిజర్వ్డ్ సీట్ల రొటేషన్) రూల్స్ 1995లోని రూల్ 6 ప్రకారం ప్రతివాదులు అన్ని స్థాయిల్లో దామాషా రిజర్వేషన్లు కల్పించాలి.

నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడానికి ముందు అవసరమైన కసరత్తు పూర్తి చేయకుండానే ఎన్నికలను నోటిఫై చేయడంలో ఎన్నికల కమిషనర్ అక్రమాలకు పాల్పడ్డారనే కారణంతో హైకోర్టు ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకుంది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయస్థానాల అధికారాలను పూర్తిగా హరించరాదని, ఎన్నికల ప్రక్రియలో ఎన్నికల కమిషనర్ అక్రమాలకు పాల్పడినప్పుడు లేదా స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్వహించడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయకుండా ఎన్నికల ప్రక్రియలో ఏకపక్షంగా వ్యవహరించినప్పుడు కోర్టు చేతులు కట్టబడవు. లెవల్ ప్లే ఫీల్డ్ ను దెబ్బతీయడం లేదా ఎన్నికల పురోగతిని మందగించడం మరియు చట్టప్రకారం ఎన్నికలను నిర్వహించకపోవడం.

"కె. వెంకటాచలం వర్సెస్ ఎ. స్వామీజీ 29" విషయంలోనూ ఇదే పరిస్థితిని ఎదుర్కొనే అవకాశం గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టుకు లభించింది. ఈ విషయంలో ఒక వ్యక్తి లాల్ గూడ నియోజకవర్గం నుండి తమిళనాడు అసెంబ్లీకి ఎన్నికయ్యాడు. ఎన్నికైన ఒక సంవత్సరం తరువాత, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం అతని ఎన్నికను హైకోర్టులో సవాలు చేశారు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 173తో పాటు ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టంలోని సెక్షన్ 5 ప్రకారం ఒక అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం నుంచి ఎన్నికయ్యే వ్యక్తి ఆ నియోజకవర్గానికి ఎన్నిక కావాల్సి ఉంటుంది కాబట్టి ఆయన ఎన్నిక చెల్లదని రిట్ అప్పీల్ లో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ప్రకటించింది. ఎన్నికైన అభ్యర్థి పేరును ఓటర్ల జాబితాలో చేర్చకపోవడానికి మరో పరిష్కార మార్గం లేనప్పుడు, ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయి ఏడాది పూర్తయిన తర్వాత పిటిషనర్ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు, ఆర్టికల్ 329-బి ఆర్టికల్ 226 కింద రిట్ అధికార పరిధిని వర్తింపజేయడానికి ఎటువంటి అడ్డంకిని సృష్టించలేదని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. డివిజన్ బెంచ్ ఇలా వ్యాఖ్యానించింది:-

> రాజ్యాంగంలోని 226వ అధికరణం విస్తృత కాలపరిమితితో కూడుకున్నదని, హైకోర్టు అధికార పరిధికి స్పష్టమైన అడ్డంకులు లేకపోతే రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం దాని అధికారాలను ఉపయోగించవచ్చని, ఏదైనా చట్టానికి విరుద్ధంగా లేదా రాజ్యాంగ నిబంధనలను ఉల్లంఘించినప్పుడు, తగిన ఉపశమనం కోసం చట్టంలోని నిబంధనలను ఆశ్రయించలేనప్పుడు దాని అధికారాలను ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఆర్టికల్ 191, 193 కింద కేసు వచ్చి ఎన్నికల ప్రక్రియ మొత్తం ముగిసినప్పుడు ఆర్టికల్ 329(బి) అమల్లోకి రాదు. ఎన్నికైన వ్యక్తి భారత పౌరుడు కాకపోతే పరిగణనలోకి తీసుకోండి. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం విదేశీ పౌరుడు శాసనసభలో కూర్చొని ఓటు వేసేందుకు కోర్టు అనుమతిస్తుందా?

ఈ విధంగా పొన్నుస్వామి కేసులో నిర్దేశించిన చట్టాన్ని కోర్టు నీరుగార్చింది మరియు వివిధ తీర్పులలో మరింత ధృవీకరించింది మరియు మొహిందర్ సింగ్ గిల్ కేసులో కూడా, చివరికి ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హైకోర్టు పరిధి ఎన్నికల ప్రక్రియకు సంబంధించిన పిటిషన్ ను విచారించడానికి విస్తరించింది. కానీ పై చర్చ ఆర్టికల్ 329 (బి)కి సంబంధించినది. పంచాయతీ ఎన్నికల విషయంలో ఆ నిర్ణయాల అమలును ఎక్కువగా పరి మాటేరియా కేసుల సూత్రం ఆధారంగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. ఆర్టికల్ 243 ఓ కేవలం పంచాయితీ ఎన్నికల విషయాల్లోని ఆర్టికల్ 329 (బి)

యొక్క వర్తింపు మాత్రమే, కానీ ఇది చాలా వ్యత్యాసాన్ని సృష్టిస్తుంది, దీనిని పరి మాటేరియా కేసుగా పరిగణించకుండా నిరోధిస్తుంది.

"స్టేట్ ఆఫ్ గోవా వర్సెస్ ఫౌజియా ఇంతియాజ్ షేక్ అండ్ ఇతరులు 30" కేసులో, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-జెడ్జికి సంబంధించి మునిసిపల్ ఎన్నికలకు సంబంధించి ఇదే విధమైన ప్రశ్నను నిర్ణయించే అవకాశం గౌరవ సుప్రీంకోర్టుకు లభించింది. ప్రస్తుత వివాదానికి సూత్రాన్ని వర్తింపజేయడానికి కొన్ని వాస్తవాలు అవసరం. గోవా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం పట్టణ స్థానిక సంస్థల నిర్వహణకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది మరియు తరువాత 04.11.2020 తో పదవీకాలం ముగియాల్సిన 11 మునిసిపల్ కౌన్సిళ్లకు వాయిదా వేసింది. 18.10.2020 న జరగాల్సిన ఎన్నికలు గోవా రాష్ట్రంలో కోవిడ్ -19 మహమ్మారి పరిస్థితుల దృష్ట్యా 18.01.2021 కు వాయిదా పడ్డాయి. 03.11.2020 న గోవా గవర్నరు గోవా ప్రభుత్వ న్యాయ కార్యదర్శిని, ఇండియన్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్ సభ్యుడైన రాష్ట్ర ఎన్నికల కమీషనర్ గా నియమించారు. 05.11.2020 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా, పదవీ కాలం ముగిసిన మునిసిపల్ కౌన్సిల్లన్నింటికీ పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేటర్లను నియమించింది. 14.01.2021 నాటి మరో నోటిఫికేషన్ ద్వారా గోవా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఎన్నికలను 2021 ఏప్రిల్ వరకు లేదా ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయించే ఎన్నికల తేదీ వరకు మూడు నెలల పాటు వాయిదా వేసింది. గోవా మునిసిపాలిటీల చట్టంలోని సెక్షన్ 10(1)ను 04.02.2021న అధికారిక గెజిట్లో సవరించి, ఎన్నికల తేదీలు, కార్యక్రమాల షెడ్యూల్కు కనీసం ఏడు రోజుల ముందు వార్డుల రిజర్వేషన్ల నోటిఫికేషన్ జారీకి కాలపరిమితిని పేర్కొన్నారు. అదే రోజు రాష్ట్రంలోని 11 పురపాలక సంఘాలకు వార్డులను కేటాయిస్తూ పురపాలక శాఖ సంచాలకులు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

04.02.2021 నాటి ఉత్తర్వులతో విసిగిపోయిన గోవా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తొమ్మిది రిట్ పిటిషన్లు దాఖలు చేయగా, గోవా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా అప్పీళ్లను అనుమతించింది. ఈ ఉత్తర్వులతో విసిగిపోయిన గోవా రాష్ట్రం సుప్రీంకోర్టులో స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-జెడ్జీ ప్రకారం ఉన్న అడ్డంకి దృష్ట్యా ఎన్నికల తేదీని నోటిఫై చేసినప్పుడు ఎన్నికల ప్రక్రియలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోజాలదని సుప్రీంకోర్టు ముందు ఉన్న వాదనల్లో ఒకటి. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్స్ 324, 329, ఆర్టికల్స్ 243-జెడ్ జీ, ఆర్టికల్స్ 243-జెడ్ జీలకు సంబంధించి ఈ అంశంపై మొత్తం చట్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీంకోర్టు

ఫుల్ బెంచ్ (ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు) మునిసిపల్ ఎన్నికల పోటీలో నిర్దేశించిన చట్టం ఈ క్రింది ఫలితాలను ఇస్తుందని అభిప్రాయపడింది (సంబంధిత సూత్రాలు ఇక్కడ పొందుపరచబడ్డాయి):

నేను...............

2. అయితే ఎన్నికల పురోగతిని అంచనా వేయడానికి, దానిని పూర్తి చేయడానికి రిట్ కోర్టు సహాయం అవసరమైతే, ఒకసారి ఎన్నికల ప్రక్రియ ప్రారంభమైన తర్వాత, ఎన్నికల ప్రక్రియను ఏ విధంగానూ వాయిదా వేయడం లేదా పొడిగించడం కుదరదని రిట్ కోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేయవచ్చు.

3. ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ తన ముందున్న ఎన్నికల వివాదాన్ని పరిష్కరించిన తర్వాత ఆర్టికల్ 243జెడ్జీలో పొందుపరిచిన నాస్ అబ్స్టాంట్ క్లాజ్ అడ్డంకిగా పనిచేయదు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226, 227 ప్రకారం హైకోర్టుల అధికార పరిధి, ఆర్టికల్ 136 ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు పరిధిపై ఎలాంటి ప్రభావం పడదని, ఆర్టికల్ 243జెడ్జీలోని నాస్ అబ్స్టెంటెడ్ క్లాజ్ ఎన్నికల ప్రక్రియలో మాత్రమే పనిచేస్తుందన్నారు.

IV.................

5. పరిపాలనా ఉత్తర్వులను పునఃసమీక్షించడం ఆధారంగా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఉత్తర్వులపై న్యాయ సమీక్ష ఉంటుంది. ఇక్కడ కూడా రిట్ కోర్టు ఎన్నికల ప్రక్రియ జరుగుతున్నప్పుడు హ్యాండ్ ఆఫ్ విధానాన్ని అవలంబించాలి మరియు ప్రక్రియ ప్రారంభానికి ముందు లేదా అటువంటి ప్రక్రియ పూర్తయిన తర్వాత జోక్యం చేసుకోవాలి, అటువంటి ఉత్తర్వులలో జోక్యం చేసుకోవడం ఎన్నికల పురోగతికి దోహదపడుతుంది.

VI.................

7. ఆర్టికల్ 243జెడ్ఏ ప్రకారం నియోజకవర్గ పునర్విభజన లేదా ఆ నియోజకవర్గానికి సీట్ల కేటాయింపుకు సంబంధించిన ఏదైనా చట్టం చెల్లుబాటును ప్రశ్నించే విషయంలో రిట్ కోర్టు లేదా ఏదైనా కోర్టు న్యాయపరమైన అధికారం కలిగి ఉండాలని ఆర్టికల్ 243జెడ్జీ(ఎ)లో ఉన్న నిబంధన నిర్దేశిస్తుంది. ఆర్టికల్ 243జెడ్జీలో పొందుపరిచిన నాస్ అబ్స్టాంట్ క్లాజ్ వల్ల ఇది సాధ్యమైంది. కాబట్టి డీలిమిటేషన్, సీట్ల కేటాయింపుకు సంబంధించిన చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను ఏ కోర్టులోనూ ప్రశ్నించడానికి వీల్లేదు.

ఏదేమైనా, సంబంధిత శాసనం అటువంటి ఉత్తర్వులకు చట్టబద్ధమైన నిబంధన యొక్క స్థితిని ఇవ్వకపోతే అటువంటి చట్టబద్ధ నిబంధనల కింద చేసిన ఉత్తర్వులను న్యాయస్థానాల్లో ప్రశ్నించవచ్చు.

8. నియోజకవర్గాల పునర్విభజన లేదా సీట్ల కేటాయింపుకు సంబంధించిన ఉత్తర్వులను, పైన వివరించిన విధంగా ఎన్నికల ప్రక్రియలో భాగం కాకపోవడం, నియోజకవర్గాల పునర్విభజన, ఆయా నియోజకవర్గాలకు సీట్ల కేటాయింపుకు సంబంధించిన చట్టపరమైన నిబంధనలు కల్పించిన విధంగా సవాలు చేయవచ్చు.

9. ఆర్టికల్ 243జెడ్జీ(ఎ) రాజ్యాంగ పరిమితి కోర్టులకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది తప్ప రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి వర్తించదు, ఓటర్ల జాబితా తయారీని పర్యవేక్షించడం, ఆదేశించడం, నియంత్రించడం, మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడం.

10. పైన ప్రతిపాదించిన (4)లో పేర్కొన్న విధంగా నియోజకవర్గాల పునర్విభజన లేదా ఆయా నియోజకవర్గాలకు సీట్లు కేటాయించే రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో సహా ఏ అథారిటీ అయినా చేసే చట్టవిరుద్ధమైన ఉత్తర్వులను తిప్పికొట్టడం ఎస్ఈసీ విధి. ఈ ప్రతిపాదనలో పేర్కొన్న విధంగా ఎస్ఈసీ తన రాజ్యాంగ కర్తవ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఎన్నికల ప్రక్రియకు ముందు లేదా సమయంలో ఈ పని చేయవచ్చు.

ఏదేమైనా, పై కేసు యొక్క విచిత్రమైన వాస్తవాలలో, రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ మరెవరో కాదు గోవా ప్రభుత్వ న్యాయ కార్యదర్శి అని గమనించడం ముఖ్యం కాబట్టి, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 136 కింద ఇచ్చిన తీర్పులలో జోక్యం చేసుకోవద్దని సుప్రీంకోర్టు నిర్బంధించబడింది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243కె ప్రకారం రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం స్వతంత్ర సంస్థ కానందున ఈ ఎన్నికల ప్రక్రియ మొత్తాన్ని మొదట్లో తప్పుపట్టారు. రెండో కారణం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కోవిడ్-19 మహమ్మారి విజృంభిస్తున్న నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం స్వయంగా మున్సిపల్ ఎన్నికలను రెండుసార్లు వాయిదా వేసింది. రెండోసారి 14.01.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ ద్వారా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం స్వయంగా ఈ ఎన్నికలను ఏప్రిల్ 2021 లేదా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయించే ఎన్నికల తేదీకి వాయిదా వేసింది. కోవిడ్-19 మహమ్మారి కారణంగా గోవా రాష్ట్రం తనను తాను కనుగొన్న పరిస్థితిని బట్టి, "లేదా కమిషన్ నిర్ణయించే ఎన్నికల తేదీ" అనే పదం 2021 ఏప్రిల్ తర్వాత తేదీని

సూచిస్తుంది. 15.04.2021 నాటికి ఎన్నికలు జరిగేలా ఈ నోటిఫికేషన్ ప్రకారమే వ్యవహరించాలని హైకోర్టు 81(ఇ) పేరాలో ఉన్న తన ఆదేశాల్లో రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘాన్ని ఆదేశించింది. ఇతర కారణాలు ఇక్కడ పొందుపరచబడ్డాయి:

ప్రస్తుత కేసుల్లోని అన్ని రిట్ పిటిషన్లు 04.02.2021 నాటి డైరెక్టర్ ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ 2021 ఫిబ్రవరి 9 నుంచి 12 మధ్య దాఖలయ్యాయి. ఈ రిట్ పిటిషన్లలో ఏ ఒక్కటీ ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని నిలిపివేసే ప్రార్థనను కలిగి లేదు. తాజా ఉత్తర్వులను జారీ చేసే క్రమంలో డైరెక్టర్ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243టి యొక్క రాజ్యాంగ ఆదేశాన్ని మరియు గోవా మునిసిపాలిటీల చట్టంలోని సెక్షన్ 9 లో ఉన్న చట్టబద్ధమైన ఆదేశాన్ని నిజాయితీగా మరియు విశ్వసనీయంగా అమలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

22.02.2021 న తుది విచారణ కోసం హైకోర్టు 15.02.2021 న నోటీసు జారీ చేసినప్పుడు, ఎస్ఈసీ 05.02.2021 నోట్ ద్వారా (08.03.2021 న ఈ కోర్టులో దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ ద్వారా మొదటిసారిగా వెల్లడించబడింది) 20.03.03 న ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించినట్లు హైకోర్టుకు తెలియజేయలేదు.

హైకోర్టులో దాఖలైన రిట్ పిటిషన్ల విచారణను అడ్డుకునేందుకు 22.02.2021న ఉదయం 9.00 గంటలకు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు తెరవకముందే గోవా రాష్ట్ర న్యాయశాఖ కార్యదర్శి అయిన రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. ఉదయం 9.00 గంటలకు రిట్ పిటిషన్లపై విచారణ ప్రారంభం

హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ 01.03.2021న తీర్పు వెలువరించి, స్టే ఇవ్వకపోవడంతో, ఈ కోర్టు 04.03.2021 న "నోటీసు" జారీ చేసి, తీర్పుపై స్టే విధించింది, దీని ప్రభావం 22.02.2021 న నోటిపై చేయబడిన ఎన్నికల కార్యక్రమాన్ని పునరుద్ధరించింది. అయినప్పటికీ, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం, ఇదే రోజు, అంటే 04.03.2021 న 5 మునిసిపల్ కౌన్సిళ్లకు నామినేషన్ దాఖలు చేసే సమయాన్ని 04.03.2021 నుండి 06.03.2021 వరకు 10:00 గంటల నుండి 13:00 గంటల వరకు పొడిగిస్తూ పైన పేర్కొన్న నోటిఫికేషన్ను సవరించింది. అందువల్ల ఎన్నికలను రీషెడ్యూల్ చేశారు.

సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, కొన్ని సందర్భాల్లో, ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కోర్టుల ఉత్తర్వులను అతిక్రమించడానికి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినప్పుడు, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం చర్య ప్రక్రియకు పూర్తిగా విరుద్ధంగా ఉన్నప్పుడు, ఆర్టికల్ 226 కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించి ఎన్నికల ప్రక్రియలో కోర్టు జోక్యం చేసుకోవచ్చు. అందువల్ల అసాధారణ పరిస్థితుల్లో రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం చట్టప్రకారం వ్యవహరించనప్పుడు, హైకోర్టు అధికారాన్ని పూర్తిగా హరించనప్పుడు కోర్టు ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవచ్చు. పట్టణ, గ్రామీణ స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు మినహా ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలు పై కేసు వాస్తవాలతో దాదాపు సమానంగా ఉన్నాయి. ఏదేమైనా, భారత రాజ్యాంగంలోని 324 మరియు 329 అధికరణలకు సంబంధించి నిర్దేశించిన సూత్రాలు ప్రస్తుత వాస్తవాలకు ప్రత్యక్షంగా వర్తించవు, ఎందుకంటే భారత రాజ్యాంగంలోని 324 మరియు 329 అధికరణలు అసలు రాజ్యాంగంలో భాగం.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ప్రకారం ఉన్న అడ్డంకి దృష్ట్యా ఎన్నికల ప్రక్రియలో ఈ కోర్టు జోక్యాన్ని అనుమతించే విషయంలో ప్రస్తుత వివాదం ఉంది. మంచి ప్రశంసల కోసం,

> భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ఈ క్రింది విధంగా ఉంది: "ఎన్నికల విషయాలలో న్యాయస్థానాల జోక్యానికి ఆర్టికల్ 243-ఓ అడ్డంకి: ఈ రాజ్యాంగంలో ఏదైనా ఉన్నప్పటికీ:-
>
> (ఎ) నియోజకవర్గాల పునర్విభజన లేదా ఆర్టికల్ 243కె ప్రకారం చేసిన లేదా చెప్పబడుతున్న నియోజకవర్గాలకు సీట్ల కేటాయింపుకు సంబంధించిన ఏదైనా చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును ఏ న్యాయస్థానంలోనూ ప్రశ్నించకూడదు;
>
> (బి) ఒక రాష్ట్ర శాసనసభ చేసిన ఏదైనా చట్టం ద్వారా లేదా దాని ప్రకారం అటువంటి అథారిటీకి సమర్పించిన ఎన్నికల పిటిషన్ ద్వారా తప్ప ఏ పంచాయితీకి ఎన్నికను ప్రశ్నించరాదు.
>
> ఆర్టికల్ 243-ఓ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329తో సమానంగా ఉన్నప్పటికీ, రెండు అధికరణల మధ్య చాలా వ్యత్యాసం ఉంది. ఆర్టికల్ 329 అసలు రాజ్యాంగంలో భాగం కాగా, ఆర్టికల్ 243-ఓను 73వ సవరణ చట్టం 1992 ద్వారా రాజ్యాంగంలో చేర్చారు. అందువల్ల, ఆర్టికల్ 243-ఓ అసలు రాజ్యాంగంలో భాగం కాదు, కానీ ఇది 24.04.1993

నుండి అమల్లోకి వచ్చింది. ఆర్టికల్ 329 కూడా యాసిడ్ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణత సాధించలేకపోయినప్పటికీ, 26.11.1949 న ఆమోదించబడిన మరియు 26.01.1950 నుండి అమల్లోకి వచ్చిన మూల రాజ్యాంగంలో భాగమైనందున, ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం ఆధారంగా దీనిని పరిశీలించలేము, కాని ఆర్టికల్ 243-ఓకు అటువంటి సౌలభ్యం లేదు.

"గోలక్ నాథ్ వర్సెస్" లో. స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ 31" మరియు "మినర్వా మిల్స్ లిమిటెడ్ వి. యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా 32", గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు 'ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని' పరిశీలించింది. "ఎల్.చంద్ర కుమార్ వర్సెస్" లో. యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా 33", రాజ్యాంగ ధర్మాసనం (ఏడుగురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్) రాజ్యాంగ ప్రజాస్వామ్యాలలో శాసన చర్యను సమీక్షించే న్యాయస్థానాల అధికారం యొక్క చట్టబద్ధత మొదట ఆలోచించినప్పటి నుండి ప్రశ్నించబడింది. ఇటువంటి విమర్శలకు సజీవంగా ఉన్న భారత రాజ్యాంగం, ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థకు అటువంటి అధికారాన్ని ప్రదానం చేస్తూనే, ముఖ్యమైన రక్షణలను పొందుపరిచింది. మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు న్యాయవ్యవస్థకు సంబంధించిన నిబంధనలను పొందుపరిచిన తీరును విశ్లేషిస్తే న్యాయవ్యవస్థ స్వతంత్రతను కాపాడటంలో వారు చాలా శ్రద్ధ కనబరిచారని తెలుస్తుంది. న్యాయవ్యవస్థ తన విస్తృత న్యాయ సమీక్ష అధికారాలను సమర్థవంతంగా నిర్వర్తించగలదని నిర్ధారించడానికి ఈ ప్రయత్నాలు ఉద్దేశించబడ్డాయి. రాజ్యాంగం హైకోర్టులు, సుప్రీంకోర్టులకు చట్టాలను విధించే అధికారాన్ని ప్రసాదించినప్పటికీ, న్యాయమూర్తుల పదవీకాలం, జీతభత్యాలు, పదవీ విరమణ వయస్సుతో పాటు ఉన్నత న్యాయస్థానాలకు న్యాయమూర్తులను ఎంపిక చేసే యంత్రాంగానికి సంబంధించిన విస్తృతమైన నిబంధనలు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి. ఇటువంటి నిబంధనల ద్వారా ఉన్నత న్యాయస్థానాలు తమ నిర్ణయాలను తీసుకోవడంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి కార్యనిర్వాహక లేదా శాసన ప్రయత్నాలకు దూరంగా ఉంటాయనే నమ్మకంతో ఇటువంటి విస్తృతమైన నిబంధనలను చేర్చినట్లు కనిపిస్తుంది. అత్యున్నత న్యాయస్థానాల న్యాయమూర్తులకు రాజ్యాంగాన్ని పరిరక్షించే బాధ్యతను అప్పగించి, ఈ మేరకు దానిని అర్థం చేసుకునే అధికారాన్ని కల్పించారు. రాజ్యాంగం నిర్దేశించిన అధికార సమతుల్యతను కాపాడాలని, చట్టసభలు, కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థలు తమ విధులను

నిర్వర్తించడంలో రాజ్యాంగ పరిమితులను ఉల్లంఘించకుండా చూసుకోవాలి. సబార్డినేట్ కోర్టులు, ట్రిబ్యునళ్లను నిర్వహించే వారు ఇచ్చే న్యాయపరమైన నిర్ణయాలు చట్టపరమైన కరెక్ట్ నెస్, న్యాయస్వేచ్ఛ వంటి కఠినమైన ప్రమాణాలకు లోనుకాకుండా పర్యవేక్షించడం కూడా వారి విధి. ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థ న్యాయమూర్తుల స్వతంత్రతను నిర్ధారించే రాజ్యాంగ రక్షణలు సబార్డినేట్ న్యాయవ్యవస్థ న్యాయమూర్తులకు లేదా సాధారణ చట్టాల ద్వారా సృష్టించబడిన ట్రిబ్యునళ్లను నిర్వహించేవారికి అందుబాటులో ఉండవు. పర్యవసానంగా, రెండవ వర్గానికి చెందిన న్యాయమూర్తులు రాజ్యాంగ వివరణ యొక్క విధులను నిర్వర్తించడంలో ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థకు పూర్తి మరియు సమర్థవంతమైన ప్రత్యామ్నాయాలుగా పరిగణించబడరు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద హైకోర్టులకు, ఈ కోర్టులో 32వ అధికరణం ప్రకారం శాసనపరమైన చర్యలపై న్యాయసమీక్ష అధికారం రాజ్యాంగంలో అంతర్భాగమని, ఇది దాని ప్రాథమిక నిర్మాణంలో భాగమని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల సాధారణంగా, చట్టాల రాజ్యాంగ చెల్లుబాటును పరీక్షించే హైకోర్టులు మరియు సుప్రీంకోర్టుల అధికారాన్ని ఎన్నటికీ తొలగించలేము లేదా మినహాయించలేము.

ఆర్టికల్ 323-ఎలోని క్లాజ్ 2(డి), ఆర్టికల్ 323-బిలోని క్లాజ్ 3(డి) ఆర్టికల్ 226/227, 32 ప్రకారం హైకోర్టులు, సుప్రీంకోర్టుల అధికార పరిధిని మినహాయించడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని పేర్కొంది. ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 28, ఆర్టికల్స్ 323-ఎ, 323-బిల ఆధ్వర్యంలో అమలు చేసిన అన్ని ఇతర చట్టాల్లోని "అధికార పరిధిని మినహాయించడం" కూడా అదే మేరకు రాజ్యాంగ విరుద్ధం. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226/227 కింద హైకోర్టులకు, ఆర్టికల్ 32 కింద సుప్రీంకోర్టుకు కల్పించిన అధికార పరిధి మన రాజ్యాంగ మౌలిక నిర్మాణంలో భాగం.

అదేవిధంగా, "ఐ.ఆర్. కోల్హో వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ తమిళనాడు 34" కేసులో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా పేర్కొంది:

(1) రాజ్యాంగంలోని మూడవ భాగం హామీ ఇచ్చిన హక్కులను రద్దు చేసే లేదా తగ్గించే చట్టం ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని ఉల్లంఘించవచ్చు లేదా చేయకపోవచ్చు. మొదటిది చట్టం యొక్క పర్యవసానమైతే, మూడవ భాగంలోని

ఏదైనా అధికరణను సవరించడం ద్వారా లేదా తొమ్మిదవ షెడ్యూల్ లో చేర్చడం ద్వారా, అటువంటి చట్టం కోర్టు యొక్క న్యాయ సమీక్షా అధికారాన్ని ఉపయోగించడంలో చెల్లుబాటు కాదు. ఈ తీర్పులో నిర్దేశించిన సూత్రాల ఆధారంగా చెల్లుబాటు లేదా చెల్లుబాటును పరీక్షిస్తారు.

(2) ఇందిరాగాంధీ కేసుతో పాటు కేశవానంద భారతి కేసులో మెజారిటీ తీర్పు, ప్రతి కొత్త రాజ్యాంగ సవరణ చెల్లుబాటును దాని స్వంత అర్హతల ఆధారంగా నిర్ణయించాలి. మూడవ భాగం కింద హామీ ఇవ్వబడిన హక్కులపై చట్టం యొక్క వాస్తవ ప్రభావం మరియు ప్రభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి, ఇది ప్రాథమిక నిర్మాణాన్ని నాశనం చేస్తుందో లేదో నిర్ణయించడానికి. ఇంపాక్ట్ టెస్ట్ ఛాలెంజ్ యొక్క చెల్లుబాటును నిర్ణయిస్తుంది.

(3) 1973 ఏప్రిల్ 24న లేదా ఆ తర్వాత చేసిన రాజ్యాంగ సవరణలు, అందులోని వివిధ చట్టాలను చేర్చి తొమ్మిదో షెడ్యూలును సవరించడం ద్వారా రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక లేదా ఆవశ్యక లక్షణాలను ఆర్టికల్ 14, ఆర్టికల్ 19తో పాటు ఆర్టికల్ 21లో ప్రతిబింబించే విధంగా, వాటిలో అంతర్లీనంగా ఉన్న సూత్రాల ఆధారంగా పరీక్షించాల్సి ఉంటుంది. ....

(4) రాజ్యాంగ సవరణల ద్వారా తొమ్మిదవ షెడ్యూలులో చేర్చిన చట్టాలకు రక్షణ కల్పించడానికి సమర్థన అనేది రాజ్యాంగపరంగా రక్షించబడాలని కోరిన ఒక శాసనం ద్వారా ప్రాథమిక హక్కు ఉల్లంఘన యొక్క స్వభావాన్ని మరియు పరిధిని పరిశీలించడం ద్వారా మరియు ఆర్టికల్ 14 మరియు ఆర్టికల్ 19 తో చదివిన ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం యొక్క పునాదిపై "హక్కుల పరీక్ష" మరియు " వర్తింపజేయడం ద్వారా రాజ్యాంగ తీర్పుకు సంబంధించిన అంశం. ఇందిరాగాంధీ విషయంలో జరిగిన విధంగా మూడవ భాగంలోని ఆర్టికల్స్ యొక్క సంక్షిప్త దృక్పథాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని సరైన పరీక్ష యొక్క సారాంశం. పై పరీక్షలను తొమ్మిదో షెడ్యూలు చట్టాలకు వర్తింపజేస్తూ, ఉల్లంఘన ప్రాథమిక నిర్మాణాన్ని ప్రభావితం చేస్తే, అటువంటి చట్టం(లు) తొమ్మిదవ షెడ్యూల్ యొక్క రక్షణను పొందలేవు.

(5) ఏదైనా తొమ్మిదవ షెడ్యూలు చట్టం యొక్క చెల్లుబాటును ఈ న్యాయస్థానం ఇప్పటికే సమర్థించినట్లయితే, ఈ తీర్పు ద్వారా ప్రకటించబడిన సూత్రాలపై అటువంటి చట్టాన్ని మళ్లీ సవాలు చేయడానికి ఇది సిద్ధంగా ఉండదు. ఏదేమైనా, పార్ట్ 3 లో ఏదైనా హక్కుల ఉల్లంఘనగా భావించే చట్టాన్ని 1973 ఏప్రిల్ 24 తరువాత తొమ్మిదవ షెడ్యూల్లో చేర్చినట్లయితే, అటువంటి ఉల్లంఘన / ఉల్లంఘన ఆర్టికల్ 21 లో సూచించిన విధంగా ఆర్టికల్ 14, ఆర్టికల్ 19 మరియు దాని క్రింద అంతర్లీనంగా ఉన్న సూత్రాలను నాశనం చేస్తుంది లేదా దెబ్బతీస్తుంది.

(6) రద్దు చేసిన చట్టాల ఫలితంగా తీసుకున్న చర్యలు మరియు ఖరారు చేయబడిన లావాదేవీలు సవాలుకు అనుమతించబడవు.

పై చట్టపరమైన ప్రతిపాదన నేపథ్యంలో, 73 వ సవరణ ద్వారా చేర్చబడిన ఆర్టికల్ 243-ఓ రాజ్యాంగ అధికారం యొక్క ప్రాథమిక నిర్మాణాన్ని నాశనం చేసే పరామితిపై న్యాయ సమీక్షకు లోబడి ఉంటుంది. ఆర్టికల్ 243-0 భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద కల్పించిన న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని తొలగిస్తుంది.

ఎస్ ఫక్రుద్దీన్ వర్సెస్ కేసులో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ముందు ఇలాంటి ప్రశ్నే తలెత్తింది. మినర్వా మిల్స్ కేసు, గోలక్ నాథ్ కేసుకు సంబంధించి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ద్వారా హైకోర్టు న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని తొలగించే అంశాన్ని ఐదుగురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన రాజ్యాంగ ధర్మాసనం పరిశీలించింది. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా36" మరియు "సాంబమూర్తి వి. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 324, 329, 243-కె, 243-ఓలకు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ 37, పొన్నుస్వామి కేసు, మొహిందర్ సింగ్ గిల్ కేసు (సుప్రా) ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హైకోర్టుకు ఉన్న రాజ్యాంగ న్యాయస్థానాల అధికారాన్ని హరించే రాజ్యాంగ సవరణ చెల్లదు. చట్టనిర్మాతగా తన విధి నిర్వహణలో చట్టసభల చేతుల్లో ఎటువంటి విషయం ఉండదు, అది న్యాయస్థానాల పరిశీలనకు దూరంగా ఉంచబడుతుంది, అయితే పరిశీలన పరిమితంగా ఉంటుంది. హైకోర్టు వలె స్వతంత్రమైన న్యాయ సమీక్షకు ప్రత్యామ్నాయ సమర్థవంతమైన, సమర్థవంతమైన

యంత్రాంగం ఉంటే, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం దాని అధికారం అందుబాటులో ఉండదనే సంప్రదాయవాద అభిప్రాయం కూడా కోర్టు తన అధికార పరిధిని ఉపయోగించకుండా ఉండటానికి యంత్రాంగం ఉందో లేదో చూడటానికి కోర్టుకు అవకాశం ఇస్తుంది. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా తీసుకువచ్చిన రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ కింద న్యాయ సమీక్ష నుంచి మినహాయించాలని కోరే అంశాలకు సంబంధించి కోర్టు ఈ సూత్రాన్ని పొడిగించడానికి మొగ్గు చూపుతుంది.

హైకోర్టులు, సుప్రీంకోర్టుల న్యాయసమీక్ష అధికారాలకు సంబంధించి ఇలా పేర్కొన్నారు.

వాస్తవానికి రాజ్యాంగం ద్వారా మినహాయించబడిన విషయాలకు సంబంధించి తప్ప న్యాయ సమీక్ష అనేది ఒక ప్రాథమిక లక్షణం మరియు "న్యాయస్థానాలు ప్రజల నిజమైన సంకల్పానికి నిజమైన అనువాదకులుగా పనిచేస్తాయి ...... అవి ఒక ముఖ్యమైన న్యాయ విధిని నిర్వహిస్తాయి.......

రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక లక్షణాలను 32వ అధికరణ ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు అధికారాన్ని హరించలేమని, ఆర్టికల్ 136 ప్రకారం దాని అధికారాన్ని ప్రత్యామ్నాయ అథారిటీ లేదా ఫోరం న్యాయసమీక్షకు సరైన రక్షణ కల్పిస్తుందని, అయితే ఇది సమర్థవంతమైన ప్రత్యామ్నాయ సంస్థాగత యంత్రాంగం లేదా న్యాయ సమీక్ష ఏర్పాటు అయితే. హైకోర్టు వంటి స్వతంత్ర సంస్థాగత అథారిటీకి ఇచ్చిన న్యాయ సమీక్ష అధికారం ద్వారానే చట్టబద్ధ పాలనను కాపాడుతామని, రాష్ట్రంలోని ప్రతి అవయవాన్ని చట్టపరిధిలోనే ఉంచుతామని పేర్కొన్నారు.

"శ్రీమతి ఎస్.కె.ఖాసిం బీ వి. రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం చట్టానికి లోబడకపోతే ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకునే హైకోర్టుకు ఉన్న అధికారాన్ని రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, 'కాయాతి జయపాల్ రెడ్డి వర్సెస్ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం 39' అనే ధర్మాసనం పరిశీలించింది.

ఎస్.ఫక్రుద్దీన్ కేసులో నిర్దేశించిన సూత్రాన్ని అనుసరించి పంజాబ్, హర్యానా హైకోర్టు "లాల్ చంద్ వి. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు రాజ్యాంగ ధర్మాసనం నిర్దేశించిన సూత్రాన్ని హర్యానా రాష్ట్రం, ఇతరులు పునరుద్ఘాటించారు.

"ఎలక్షన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా వి. 'రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో సమీక్షించలేని విచక్షణాధికారాలు ఏవీ లేవు' అని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. రాజ్యాంగ సంస్థలు ఆయా రాజ్యాంగ అధికార పరిధిలో పనిచేసేలా చూడటం మొత్తం రాజ్యాంగ విధి న్యాయస్థానాలదే.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓలో ఉన్న హైకోర్టు అధికార పరిధిపై ఉన్న పరిమితి సంపూర్ణంగా ఉంటే, ఎన్నికల ప్రక్రియలో రాజ్యాంగ లేదా చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను పూర్తిగా ఉల్లంఘిస్తూ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, ఊహాజనిత పరిస్థితుల్లో, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఎంసిసిని విధించకుండా లేదా నోటిఫికేషన్ తేదీ నుండి వారం రోజుల్లో ఎన్నికలను నిర్వహించడానికి నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది, అయినప్పటికీ రాష్ట్రం సంక్షేమ పథకాల పేరుతో పెద్ద మొత్తంలో పంపిణీ చేసి, అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ పార్టీకి అనుకూలంగా ఓటు వేయమని ఓటర్లను ప్రలోభపెట్టి, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓను సద్వినియోగం చేసుకుంది. న్యాయం కాని ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఈ కోర్టు నిరాకరించగలదా? భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం న్యాయస్థానాలకు ప్రసాదించిన న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఎల్.చంద్ర కుమార్ కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా (సుప్రా) ఖచ్చితంగా కాదు. అందువల్ల భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ద్వారా న్యాయసమీక్షాధికారంపై ఆంక్షలు విధించడం సరికాదన్నారు.

కె.వెంకటాచలం, ఎల్.చంద్రకుమార్ కేసుల్లో సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం (సుప్రా), ఆంధ్రప్రదేశ్, పంజాబ్- హర్యానా హైకోర్టుల రెండు రాజ్యాంగ ధర్మాసనాలు హైకోర్టుల న్యాయ సమీక్ష అధికారాన్ని ఆర్టికల్ 243-ఓ హరించజాలదని స్థిరంగా ఉంది. అందువల్ల ఆర్టికల్ 243-ఓ కింద ఉన్న పరిమితి సంపూర్ణమైనది కాదు. రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ చట్టప్రకారం వ్యవహరించనప్పుడు హైకోర్టు ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవచ్చు. అందువల్ల, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం హైకోర్టు అధికారాన్ని భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ తీసివేయలేదని, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం రాజ్యాంగ నిబంధనలు లేదా ఏదైనా చట్టపరమైన నిబంధనలను ఉల్లంఘించినప్పుడు ఈ కోర్టు ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవచ్చని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ఎంసిసిని తిరిగి విధించడానికి సంబంధించి 18.03.2020 నాటి డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాల ఉల్లంఘనకు సంబంధించి వివిధ వాదనలను

వెల్లడించే ముందు, ఎంసిసి చరిత్రను క్లుప్తంగా మరియు న్యాయస్థానాల న్యాయ గుర్తింపును వెల్లడించడం అవసరం.

రాజకీయ పార్టీలకు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళికి చాలా చరిత్ర ఉంది మరియు దీనిని 1960 ఫిబ్రవరి నెలలో కేరళ రాష్ట్ర శాసనసభకు సార్వత్రిక ఎన్నికల సమయంలో ఆమోదించారు. తరువాత పలు రాష్ట్రాలు కొన్ని మార్పులతో దీనిని అనుసరించాయి. అయితే దీనికి చట్టబద్ధమైన ఆధారం లేదు, కానీ "హర్బన్స్ సింగ్ జలాల్ వి" లో ఇది మొదటిసారి న్యాయపరంగా గుర్తించబడింది. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా 42", ఇక్కడ పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు ఎంసిసిని గుర్తించింది. 1996 డిసెంబర్ లో పంజాబ్ శాసనసభకు సాధారణ ఎన్నికల కార్యక్రమం ప్రకటించిన తేదీ నుంచి ఎన్నికల కోడ్ ను వర్తింపజేయాలన్న ఎన్నికల కమిషనర్ ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా రిట్ పిటిషన్ దాఖలైంది. ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాలను సమర్థిస్తూ, 1997 మే 27న ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల్లో నోటిఫికేషన్ జారీకి ముందు నుంచి అంటే ఎన్నికల ప్రకటన వెలువడిన తేదీ నుంచి స్వేచ్ఛగా, నిష్పక్షపాతంగా ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకునే అధికారం ఎన్నికల సంఘానికి ఉందని హైకోర్టు పేర్కొంది. "యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ హర్బన్స్ సింగ్ జలాల్ (స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ (సి) నెం.22724 ఆఫ్ 1997" కేసులో పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై సుప్రీంకోర్టులో అప్పీల్ చేయడానికి ప్రత్యేక సెలవు కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం పిటిషన్ దాఖలు చేసింది, కానీ సుప్రీంకోర్టు మరోసారి నిర్దిష్ట అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయలేదు.

హర్బన్స్ సింగ్ జలాల్ వర్సెస్ తీర్పు వెలువడిన నాటి నుంచి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా" (సుప్రా అని పిలుస్తారు), ఎంసిసిని అనుసరిస్తున్నారు.

2013 జూలై 5న సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన "ఎస్.సుబ్రమణ్యం బాలాజీ వర్సెస్" కేసులో ఇచ్చిన తీర్పుకు అనుగుణంగా రాజకీయ పార్టీలు ఎన్నికల మేనిఫెస్టోల జారీని నియంత్రించడానికి 2014 ఫిబ్రవరి నెలలో అదనపు ఎనిమిదో భాగాన్ని ఎన్నికల నియమావళిలో చేర్చారు. ఈ విధంగా తమిళనాడు ప్రభుత్వం చట్టప్రకారం అమలు చేయలేకపోయినా న్యాయపరంగా గుర్తింపు పొందింది మరియు ప్రతి ఎన్నికల సమయంలోనూ పాటించబడింది. హర్బన్స్ సింగ్ జలాల్ వర్సెస్ తీర్పు ప్రకారం.. ఎన్నికల షెడ్యూలును ఎన్నికల కమిషనర్ ప్రకటించే రోజు నుంచి ఎంసీసీ అమల్లోకి వస్తుంది. అందువల్ల హర్బన్స్ సింగ్ జలాల్ వర్సెస్ కేసులో పంజాబ్, హర్యానా హైకోర్టు ఇచ్చిన

తీర్పు ఆధారంగా.. యూనియస్ ఆఫ్ ఇండియా" (సుప్రా), సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు "ఎస్.సుబ్రమణ్యం బాలాజీ వర్సెస్. తమిళనాడు ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాల ఎన్నికల కమిషనర్లు ఎంసీసీని ఆమోదించారని, దాని అమలు వివాదంలో లేదన్నారు.

ఎంసీసీ చారిత్రక నేపథ్యం, ప్రాముఖ్యతను దృష్టిలో ఉంచుకుని 2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లోని సుప్రీంకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసీసీని తిరిగి అమలు చేయాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

2021 డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ ఇ.వేణుగోపాల్ యొక్క ప్రధాన ప్రయత్నం ఏమిటంటే, కోవిడ్ -19 విస్తృతంగా ఉన్నందున మునుపటి నోటిఫికేషన్ దృష్ట్యా ఎన్నికలు ఆగిపోయినప్పుడు / ఆగిపోయినప్పుడు, రాష్ట్రం 2020 యొక్క డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 దాఖలు చేయడం ద్వారా సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది, దీనిలో కొన్ని ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయి (మునుపటి పేరాగ్రాఫ్లలో పొందుపరచబడ్డాయి). ప్రతివాది నెం.1 పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని విధించాలని ఉత్తర్వుల్లోని ప్రధాన ఆదేశం. రాష్ట్ర స్థాయిలో మొదటి ప్రతివాదిగా ఉన్న రాజ్యాంగ అథారిటీ అత్యున్నత రాజ్యాంగ న్యాయస్థానం ఆదేశాలను గౌరవించాలి, కానీ రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం అవగాహన యొక్క కుంటి సాకుతో స్వేచ్ఛాయుతమైన, నిష్పాక్షిక ఎన్నికల ప్రక్రియ కాని పార్టీ అభ్యర్థులను ప్రచారానికి దూరం చేస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు.

పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసీసీని తిరిగి విధించాలని ప్రతివాది నెం.1ను ఆదేశించినట్లు తీర్పు భాష స్పష్టం చేస్తోంది. ఆదేశాలను అనుసరించడానికి బదులుగా, 2021:APHC:10167 MSM, J WP. 01.04.2021 న బాధ్యతలు స్వీకరించిన 69 ప్రతివాది నెం.1 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను పరిశీలించకుండానే అత్యంత హడావుడిగా ఎంపిటిసి / జెడ్పిటిసి ఎన్నికల ప్రక్రియను పునఃప్రారంభించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. పిటిషనర్ల ప్రధాన ఫిర్యాదు ఏమిటంటే, పోటీలో ఉన్న అభ్యర్థులు, ముఖ్యంగా 2021 డబ్ల్యుపి నెం.7847 లో పిటిషనర్ యొక్క అభ్యర్థులు ఎన్నికలలో ప్రచారం చేయడానికి తగిన అవకాశం ఇవ్వకుండా రిట్ పిటిషన్లో అటువంటి ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం వల్ల, ప్రతివాది నెం.1 అనుసరించిన విధానం డబ్ల్యుపిలో పిటిషనర్ అభ్యర్థులకు ఎన్నికల ప్రక్రియలో పోటీ చేయడానికి న్యాయమైన అవకాశాన్ని కల్పించలేదు. 2021

యొక్క నెం.7847 మరియు ఇది రాజబాల కేసులో (సుప్రా సూచించబడింది) పేర్కొన్నట్లుగా రాజ్యాంగ హక్కులను ఉల్లంఘించడమే.

నోటిపై చేసిన పోలింగ్ తేదీకి నాలుగు వారాల ముందు ఎంసీసీని తిరిగి అమలు చేయాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. వాస్తవానికి, ఎంసిసి అనేది ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రాథమిక పునాది అయిన స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్వహించడానికి కోడ్. ప్రతివాది నెం.1 తీసుకున్న తొందరపాటు నిర్ణయం, ఆదేశాలను ఏమాత్రం గౌరవించకపోవడం, పిటిషనర్ అభ్యర్థులు సంసిద్ధతతో సమర్థవంతంగా ఎన్నికల్లో పాల్గొనడానికి వీలు లేకుండా పోవడం, 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్ల పోటీ చేసే అభ్యర్థులకు ఎన్నికల నిర్వహణకు నోటిఫికేషన్ అడ్డంకిగా మారింది. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ప్రతివాది నెం.1 తీసుకున్న ఆకస్మిక నిర్ణయం వల్ల 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లోని పిటిషనర్ అభ్యర్థులు ఎన్నికల ప్రక్రియలో పాల్గొనడానికి కోలుకోలేని పరిణామాలు, కోలుకోలేని నష్టం వాటిల్లుతుంది. ప్రతివాది నెం.1 కార్యదర్శి దాఖలు చేసిన కౌంటర్ లో ఇచ్చిన వివరణ ఏమిటంటే, ఎంసిసిని తిరిగి విధించడానికి నాలుగు వారాల సమయం గరిష్ట సమయం మరియు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఎంసిసి వ్యవధిని తగ్గించవచ్చు. అందువల్ల ప్రతివాది నెం.1 అవగాహన మేరకు రిట్ పిటిషన్లలో నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు.

ప్రతివాది నెం.1 కార్యదర్శి కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. రాజ్యాంగబద్ధంగా ఉన్న రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ తనకు తెలిసిన కారణాలతో వెరిఫైడ్ కౌంటర్ దాఖలు చేయలేదు.అదే ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఆరు నెలల పాటు సర్వీసు పొడిగింపును అనుభవించి పదవీ విరమణ తర్వాత బాధ్యతలు స్వీకరించిన రోజే ఎంపీటీసీ, జడ్పీటీసీ ఎన్నికల ప్రక్రియను పునఃప్రారంభించాలని అత్యంత హడావుడిగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను ఎలా అర్థం చేసుకోగలిగారో రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం వివరించలేదు.

తీర్పును పూర్తిగా చదవవచ్చునని, అక్కడక్కడా చదివి అర్థం చేసుకోలేమని సుస్థిరమైన చట్టం. నిష్పత్తి విశ్లేషణ వివిధ కేసుల వాస్తవాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. న్యాయసంస్కృతి యొక్క విస్తృత వ్యవస్థ, న్యాయస్థానాల భాగాలు, ఇతర సంస్కృతిని కూడా వివిధ రకాలుగా వివరించవచ్చు. కేసు యొక్క నిష్పత్తిని నిర్ధారించడం యొక్క ప్రాముఖ్యతను అతిగా పేర్కొనలేము. నిష్పత్తిని మరియు అధికారం యొక్క ఇతర భావనలను అర్థం చేసేటప్పుడు, ప్రతి

ఇన్క్యూరియంను వేరు చేయడం, తోసిపుచ్చడం అర్థరహితం. అందువల్ల, కోర్టు నిర్దిష్టమైన, తోసిపుచ్చబడిన లేదా తీర్పులను పరిగణనలోకి తీసుకోజాలదు మరియు నిష్పత్తిని మాత్రమే తీర్పు నుండి తీసివేయాలి. కోర్టు తీర్పును చదివేటప్పుడు, ఒక వ్యక్తి యొక్క అవగాహన లేదా అవగాహన అసంబద్ధం, కానీ తీర్పులో పేర్కొన్న నిష్పత్తి యొక్క అనువర్తన ప్రయోజనం కోసం ఖచ్చితమైన నిష్పత్తి సంబంధితం. ఉత్తరాఖండ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ "పరశురామ్ వి. ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రం (రిట్ పిటిషన్ (ఎస్/బి) నెంబరు 168/2017 నిర్ణయించిన తేదీ: 18.03.2019) ఇలాంటి కేసును విశ్లేషిస్తూ తీర్పు యొక్క వెడల్పును వివరించడానికి నిజాయితీగా మరియు నిజాయితీగా ప్రయత్నించింది. ఒక నిర్ణయం అనేది అది వాస్తవంగా ఏమి నిర్ణయిస్తుందనే దానిపై మాత్రమే అధికారం కలిగి ఉంటుంది మరియు దానిలో కనిపించే ప్రతి పరిశీలన లేదా దానిలో చేసిన వివిధ పరిశీలనల నుండి తార్కికంగా అనుసరించేది కాదు. ప్రతి తీర్పును నిరూపితమైన నిర్దిష్ట వాస్తవాలకు వర్తించే విధంగా చదవాలి, లేదా నిరూపించబడినట్లు భావించాలి, ఎందుకంటే అక్కడ కనిపించే వ్యక్తీకరణల యొక్క సాధారణత మొత్తం చట్టం యొక్క వివరణలుగా ఉద్దేశించబడలేదు, కానీ అటువంటి వ్యక్తీకరణలు కనుగొనబడే కేసు యొక్క నిర్దిష్ట వాస్తవాల ద్వారా నియంత్రించబడతాయి మరియు అర్హత పొందుతాయి. దాని నుండి తార్కికంగా అనుసరించినట్లు అనిపించే ముందస్తు స్థానం కోసం ఈ కేసును ఉదహరించలేము. ఒక తీర్పు నుంచి అక్కడక్కడా ఒక వాక్యాన్ని వెలికితీసి, దాన్ని నిర్మించడం లాభదాయకమైన పని కాదు. (ఒరిస్సా రాష్ట్రం వర్సెస్ సుధాంసు శేఖర్ మిశ్రా 44; క్విన్ వర్సెస్ లోథెమ్ 45). తీర్పులను శాసనాలుగా చదవకూడదు. వారు నిర్ణయించే అధికారం వారిదే. ఇక్కడ ఒక పదాన్ని లేదా అక్కడ ఒక పదాన్ని సందర్భానుసారంగా చదవకూడదు. (శ్రీ కోనసీమ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ వి. ఎస్. సీతారామరాజు 46). న్యాయస్థానాల పరిశీలనలను యూక్లిడ్ సిద్ధాంతాలుగా లేదా శాసన నిబంధనలుగా చదవకూడదు. ఈ పరిశీలనలు కనిపించే సందర్భంలో చదవాలి. ఒక శాసనంలోని పదాలు, పదబంధాలు మరియు నిబంధనలను అర్థం చేసుకోవడానికి, న్యాయమూర్తులు సుదీర్ఘ చర్చలను ప్రారంభించడం అవసరం కావచ్చు, కానీ చర్చ వివరించడానికి ఉద్దేశించబడింది మరియు నిర్వచించడానికి కాదు. న్యాయమూర్తులు చట్టాలను అర్థం చేసుకుంటారు, తీర్పులను అర్థం చేసుకోరు. వారు శాసనాల పదాలను అర్థం చేసుకుంటారు, వారి మాటలను శాసనాలుగా అర్థం చేసుకోకూడదు (ఉదా: హర్యానా ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్ వర్సెస్ జగదామా ఆయిల్ మిల్స్ 47).

లండన్ గ్రేవింగ్ డాక్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వి. హోర్టన్48:-

"విల్లెస్, జె. యొక్క ఇప్సిసిమా వెర్బాను పార్లమెంటు చట్టంలో భాగంగా పరిగణించడం ద్వారా మరియు దానికి తగిన వివరణ నియమాలను వర్తింపజేయడం ద్వారా మాత్రమే ఈ సమస్యను పరిష్కరించలేము. ఆ మహోన్నత న్యాయాధిపతి వాస్తవంగా వాడిన భాషకు ఇవ్వాల్సిన గొప్ప ప్రాముఖ్యతను ఇది దూరం చేయదు."

షెపర్డ్ హోమ్స్ లిమిటెడ్ లో మెగారీ, జె. సంధామ్ 49 గమనించాడు:

రస్సెల్, ఎల్.జె.ల రిజర్వ్డ్ తీర్పును కూడా పార్లమెంటు చట్టంగా భావించకూడదు.

మరియు, హెరింగ్టన్ వర్సెస్ బ్రిటిష్ రైల్వేస్ బోర్డ్ లార్డ్ మోరిస్ ఇలా అన్నాడు:

"ఒక ప్రసంగం లేదా తీర్పులోని పదాలను శాసన చట్టంలో పదాలుగా పరిగణించడంలో ఎల్లప్పుడూ ప్రమాదం ఉంటుంది, మరియు ఒక నిర్దిష్ట కేసు యొక్క వాస్తవాల నేపథ్యంలో న్యాయపరమైన ప్రకటనలు చేయబడతాయని గుర్తుంచుకోవాలి.

అశ్వనీ కుమార్ సింగ్ వర్సెస్ యూపీ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ 51 కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఈ వ్యాఖ్యలను పునరుద్ఘాటించింది. "యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ అమృత్ లాల్ మన్చందా52"; "ఎస్కార్ట్స్ లిమిటెడ్ వి. కమిషనర్ ఆఫ్ సెంట్రల్ ఎక్సైజ్, ఢిల్లీ II53"; 'భారత్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్.. లిమిటెడ్ వి.ఎస్.ఆర్.వైరమణి 54"; "యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ మేజర్ బహదూర్ సింగ్".

ప్రస్తుత కేసులో, 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును చదవడానికి బదులుగా, రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ తనంతట తానుగా తీర్పును అర్థం చేసుకున్నారు మరియు ఉత్తర్వుల్లో నిర్దేశించిన నాలుగు వారాల సమయం ఎంసిసి గరిష్ట పరిమితి అని తేల్చారు, తద్వారా రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ దానిని తగ్గించవచ్చు. క్రమాన్ని తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడం లేదా తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడం ద్వారా ఇటువంటి వ్యాఖ్యానం పూర్తిగా తప్పు మరియు ఇది బూటకపు వ్యాఖ్యానం తప్ప మరేమీ కాదు, తీర్పులలో సుప్రీంకోర్టు ప్రకటించిన చట్టం దృష్ట్యా అటువంటి వ్యాఖ్యానాన్ని ఏ విధమైన ఊహాశక్తితోనూ అంగీకరించలేము (సుప్రా

సూచించబడింది). అందువల్ల ప్రతివాది నెం.1కు కార్యదర్శి తన కౌంటర్ లో ఇచ్చిన వివరణ ఆమోదయోగ్యం కాదు.

2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు స్పష్టంగా, స్పష్టంగా ఉన్నాయి. ఈ ఉత్తర్వును చదివితే ఆంగ్ల భాషను చదవడం, రాయడం, అర్థం చేసుకోవడం తెలిసిన సామాన్యుడు కూడా సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వుల్లో జారీ చేసిన ఆదేశాలను సులభంగా తెలుసుకోవచ్చు. కానీ, ఇక్కడ సీనియర్ రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి కావడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేసిన రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కు సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన సాధారణ ఆదేశాలను సరైన కోణంలో అర్థం చేసుకోలేకపోవడం ఎన్నికల కమిషనర్ పదవికి ఆమె అర్హత, అర్హతపై సందేహాలను రేకెత్తిస్తోంది.

2020 డబ్ల్యూపీ (సివిల్) నెం.437లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల ఉద్దేశాన్ని పరిశీలించకుండానే ప్రస్తుత రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ బాధ్యతలు స్వీకరించిన రోజే నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు. రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కు ఇలాంటి అవగాహన సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలకు విరుద్ధమనేది కాదనలేని వాస్తవం. సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను పరిశీలించకుండానే షెడ్యూల్ ప్రకారం అంటే 10.04.2021 నాటికి ఎంసీసీని కనీసం 01.04.2021 నుంచి ఫలితాల ప్రకటన వరకు పరిమితం చేస్తూ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారని, అలాంటి నోటిఫికేషన్ 08.04.2021న జరగబోయే ప్రతిపాదిత ఎన్నికల్లో రాజకీయ పార్టీలు, వాటి అభ్యర్థుల స్థాయిని దెబ్బతీస్తుందని స్పష్టం చేసింది. ప్రతిస్పందకుడు నెం.1 యొక్క ఇటువంటి చర్యను ప్రజాస్వామ్య వెన్నుపోటుగా వర్ణించవచ్చు, దీనిని నిరంకుశీకరణ మరియు ప్రజాస్వామ్యీకరణ అని కూడా పిలుస్తారు. ఇది ప్రజాస్వామ్య నాణ్యతలో క్రమంగా క్షీణత మరియు ప్రజాస్వామ్యీకరణకు వ్యతిరేకం, దీని ఫలితంగా రాజ్యం తన ప్రజాస్వామిక లక్షణాలను కోల్పోయి, నిరంకుశత్వం లేదా నియంతృత్వ పాలనగా మారవచ్చు. శాంతియుతంగా అధికార మార్పిడి లేదా ఎన్నికల వ్యవస్థలు వంటి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను నిలబెట్టే రాజకీయ సంస్థలను ప్రభుత్వ నాయకత్వంలో బలహీనపరచడం వల్ల ప్రజాస్వామ్య క్షీణత ఏర్పడుతుంది. ఈ రాజకీయ అంశాలు వెన్నుపోటు ప్రారంభానికి దారితీస్తాయని భావించినప్పటికీ, వ్యక్తిగత హక్కుల ఉల్లంఘన మరియు భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ వంటి ప్రజాస్వామ్యం యొక్క ఇతర ముఖ్యమైన అంశాలు కాలక్రమేణా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థల ఆరోగ్యం, సమర్థత మరియు సుస్థిరతను ప్రశ్నిస్తాయి. ఇటువంటి ప్రజాస్వామిక వెన్నుపోటుకు ఒక కారణం

కార్యనిర్వాహక సమీకరణ. కార్యనిర్వాహక సమీకరణ యొక్క అతి ముఖ్యమైన లక్షణం ఏమిటంటే, సంస్థాగత మార్పులు చట్టపరమైన మార్గాల ద్వారా చేయబడతాయి, ఎన్నికైన అధికారికి ప్రజాస్వామిక ఆదేశం ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. కార్యనిర్వాహక సమీకరణకు కొన్ని ఉదాహరణలు మీడియా స్వేచ్ఛ క్షీణించడం మరియు న్యాయపాలన బలహీనపడటం (అనగా, ప్రభుత్వంపై న్యాయ మరియు బ్యూరోక్రటిక్ ఆంక్షలు), ఉదాహరణకు న్యాయ స్వయంప్రతిపత్తికి ముప్పు వాటిల్లినప్పుడు.

ప్రజాస్వామ్య వెన్నుపోటుకు మరో కారణం ఎన్నికల సమయంలో వ్యూహాత్మక వేధింపులు, తారుమారు. మీడియా యాక్సెస్ ను అడ్డుకోవడం, ప్రతిపక్ష నేతలపై అనర్హత వేటు వేయడం లేదా ప్రత్యర్థులను వేధించడం వంటి ఎత్తుగడల ద్వారా స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పాక్షిక ఎన్నికలను నిర్వీర్యం చేయడమే ఈ రకమైన ప్రజాస్వామిక వెన్నుపోటు. ఎన్నికలలో రిగ్గింగ్ జరిగినట్లు అనిపించని విధంగా మరియు అరుదుగా చట్ట ఉల్లంఘనలను కలిగి ఉండే విధంగా ఈ రకమైన వెన్నుపోటు జరుగుతుంది, దీనివల్ల ఎన్నికల పరిశీలకుడు ఈ దుష్ప్రవర్తనలను గమనించడం కష్టమవుతుంది. కాబట్టి, ప్రతివాదుల చర్య ప్రజాస్వామిక వెన్నుపోటు తప్ప మరొకటి కాదు.

సాధారణంగా తమ ప్రతిభతో పనిచేస్తూ కెరీర్ లో రాణించిన ఐఏఎస్ అధికారులను ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, ఆపై హోదాలో నియమించి రాష్ట్రంలో మొత్తం పరిపాలనను పర్యవేక్షించి ఎలాంటి భయం, పక్షపాతం లేకుండా నిష్పక్షపాతంగా, స్వేచ్ఛగా వ్యవహరించాలని ఆశించేవారు. ప్రత్యేకించి ప్రభుత్వంలో పనిచేసినప్పటికీ, వారికి అధికార పరిజ్ఞానం ఉన్నందున వారిని రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ వంటి కీలక పదవుల్లో నియమిస్తున్నారు. ఇలాంటి తెలివితేటలు, పరిజ్ఞానం ఆధారంగా రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కు రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ కు తెలిసిన కారణాల వల్ల సుప్రీంకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల ఉద్దేశాన్ని అర్థం చేసుకోలేకపోయారు. ప్రస్తుత పరిస్థితి ప్రజాస్వామిక వెన్నుపోటుకు చక్కటి ఉదాహరణ. ప్రతివాది నెం.1 లేదా ప్రతివాది నెం.1 కార్యదర్శి ద్వారా గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఫుల్ బెంచ్ యొక్క ఉత్తర్వులను అర్థం చేసుకోవడం సంబంధిత అథారిటీ మనస్సును ఉపయోగించకపోవడం మినహా మరే కారణంపై ఆధారపడి ఉండదు. సుప్రీం కోర్టు ఫుల్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాలను కూడా రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ పట్టించుకోలేదని, ఆదేశాలను అతిక్రమించి, ఆదేశాలు నిర్వీర్యమయ్యాయని ఆరోపించారు. అందువల్ల, ప్రతివాది నెం.1 తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది వాదనను తిరస్కరిస్తున్నారు. తదనుగుణంగా, 2020 యొక్క డబ్ల్యుపి

(సివిల్) నెం.437 లో సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన 18.03.2020 నాటి ఆదేశాలను ఉద్దేశపూర్వకంగా మరియు ఉద్దేశపూర్వకంగా ఉల్లంఘించారని నేను భావిస్తున్నాను, ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 142 కింద జారీ చేయబడిన ఆదేశాల స్వభావంలో ఉంది మరియు ఇది రాష్ట్రానికి కట్టుబడి ఉంటుంది. మొదటి ప్రతివాది రాజ్యాంగ అధికారిగా ఉండి, చట్టబద్ధ పాలనను నిర్వహించాలని మరియు రాజ్యాంగ అధికార పరిధిలో వ్యవహరించాలని ఆశించబడుతుంది, కాని గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులను దాదాపు అగౌరవపరచడంతో ఆదేశాలను స్పష్టంగా ధిక్కరించాడు. ఫలితంగా రిట్ పిటిషన్లలో పొందుపరిచిన నోటిఫికేషన్ను రద్దు చేసే అవకాశం ఉంది. తదనుగుణంగా పిటిషనర్లకు అనుకూలంగా, ప్రతివాదులకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇస్తున్నారు.

పి ఓ ఎస్ టి నెం.4:

2021 డబ్ల్యుపి నెం.7847 లో పిటిషనర్ నామినేషన్లు, ఉపసంహరణలు, ముఖ్యంగా బలవంతపు ఉపసంహరణలు మరియు ఎన్నికల నిలిపివేతకు ముందు ఎన్నికల ప్రక్రియలో అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరిగాయని అనేక తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేశారు, 15.03.2020 తేదీ 15.03.2020 తేదీ 15.03.2020 న నోటిఫికేషన్ నంబర్ 68 / ఎస్ఇసి-బి 1 / 2020 జారీ చేయడం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీ రాజ్ (ఎన్నికల నిర్వహణ) నియమావళిలోని 7 వ నిబంధన కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించారు. 18.03.2020న రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ హోంశాఖ కార్యదర్శికి రాసిన లేఖలో ప్రస్తుత అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ పార్టీ విజ్ఞప్తులను ధ్వంసం చేయడం వంటి తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేస్తూ, అప్పటి ఎన్నికల కమిషనర్ వ్యక్తికి వర్తింపజేయడాన్ని పిటిషనర్ ఆధారం చేసుకున్నారు. పిటిషనర్ గతంలో రాసిన లేఖను కూడా ఆధారం చేసుకున్నారు, ఇది రికార్డులో ఉంచబడలేదు.

ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని పోలింగ్ తేదీని 08.04.2021గా నిర్ణయిస్తూ 01.04.2021న నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి, రిట్ పిటిషన్లో పొందుపరిచిన ఎన్నికల ప్రక్రియను తిరిగి ప్రారంభించి, మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేశారు.

మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయిన తరువాత, అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ పార్టీ యొక్క వ్యక్తులు లేదా మద్దతుదారులు ఎన్నికల ప్రక్రియలో విధ్వంసానికి పాల్పడటం నిర్దిష్ట అభ్యర్థి

ఎన్నికను పక్కన పెట్టడానికి కారణం కావచ్చు, కానీ మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియను రద్దు చేసి, ఎన్నికలకు కొత్తగా నోటిఫికేషన్ జారీ చేయమని ఆదేశించడానికి ఇది ప్రాతిపదిక కాదు.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ప్రకారం పిటిషనర్ కు అందుబాటులో ఉన్న ఏ కారణంతోనైనా ఎన్నికల పిటిషన్ ద్వారా తప్ప ఎన్నికలను ప్రశ్నించడానికి వీల్లేదు, ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 329తో సమానంగా ఉంటుంది, అయితే ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం యొక్క గీటురాయిపై ఉన్న నిషేధాన్ని పరిశీలించిన కోర్టు న్యాయస్థానాల అధికార పరిధిపై ఉన్న నిషేధాన్ని కోర్టు విభేదించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టం 1994లోని సెక్షన్ 225 ప్రకారం ఏ ఎన్నికల్లోనైనా బ్యాలెట్ బాక్సులు ధ్వంసం అయితే కొత్తగా ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి అవకాశం ఉందని, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోని సెక్షన్ 225లో పలు అంశాలను పొందుపరిచారు. అయితే పిటిషన్ తో పాటు దాఖలు చేసిన అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్న అంశాలేవీ ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టంలోని సెక్షన్ 225 పరిధిలోకి రావు.

ఇదే అంశం 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.4154లో ఈ కోర్టు ముందుకు రాగా, విజ్ఞులైన సింగిల్ జడ్జి ఈ ఉపశమనాన్ని తిరస్కరించారు. అందువల్ల ఈ పిటిషన్ లో ఇమిడి ఉన్న అంశం ఇకపై రెస్ ఇంటెగ్రా కాదు. పై తీర్పులో పేర్కొన్న సూత్రాన్ని వర్తింపజేయడం ద్వారా జెడ్పీటీసీలు, ఎంపీటీసీల ఎన్నికలను కొత్తగా నిర్వహించడం సరికాదని నేను భావిస్తున్నాను. అయితే 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్ ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేయడం ద్వారా చట్టప్రకారం అందుబాటులో ఉన్న ఏ కారణంతోనైనా ఎన్నికలను సవాలు చేసే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల జడ్పీటీసీలు, ఎంపీటీసీలకు కొత్తగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఆదేశించిన పిటిషనర్ కు ఉపశమనం కలిగించేందుకు నాకు ఎలాంటి ఆధారం కనిపించడం లేదు.

ఓట్ల లెక్కింపు చేపట్టవద్దని, ఎన్నికల ఫలితాలను ప్రకటించరాదని ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఆదేశించినందున పోలింగ్ పూర్తయిందని, బ్యాలెట్ బాక్సులను భద్రపరిచామని, ఫలితంగా రిట్ పిటిషన్ కూడా నిరుపయోగంగా మారిందని విచారణ సందర్భంగా ప్రతివాది నెం.1 తరఫు న్యాయవాది వాదించారు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

ఓట్ల లెక్కింపు, ఫలితాల వెల్లడి మినహా పోలింగ్ సహా ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయిందనడంలో సందేహం లేదు. కానీ 2021 డబ్ల్యు.పి.నెం.7778లోని ఐ.ఎ.నెం.01లోని

2021 నాటి సింగిల్ జడ్జి 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ నెం.1503/ఎస్.ఇ.సి.బి.1/2021 ప్రకారం తదుపరి అన్ని చర్యలను నిలిపివేశారు. డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వుల ప్రకారం ప్రతివాది నెం.1 ఎన్నికల ప్రక్రియను పూర్తి చేయవచ్చు.

2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7847లో పిటిషనర్గా ఉన్న జనసేన పార్టీ అభ్యర్థులు నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడం వల్ల ఎన్నికల ప్రక్రియలో పాల్గొనలేకపోయారు. అందువల్ల ఇలాంటి అక్రమ నోటిఫికేషన్ ఆధారంగా పోలింగ్ పూర్తయిందనే కారణంతో రిట్ పిటిషన్లు నిష్కర్షగా మారలేదు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్లను నిష్ప్రయోజనమైనవిగా కొట్టివేయలేం.

అయితే, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఉపశమనం పూర్తిగా విచక్షణతో కూడుకున్నదని, ఈక్విటీలను సమతుల్యం చేయాలని ప్రతివాది నెం.1 తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది మరో వాదన. తన వాదనకు మద్దతుగా 'స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర వర్సెస్ ప్రభు56'లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆయన విశ్వాసం ఉంచారు. హెబియస్ కార్పస్ వంటి హక్కుకు సంబంధించి జారీ చేసిన రిట్లకు, విచక్షణాధికారంతో జారీ చేసిన సెర్టియోరారీ, మాండమస్ వంటి రిట్లకు మధ్య వ్యత్యాసం సుప్రీంకోర్టు, ఆంగ్ల న్యాయస్థానాలు ఇచ్చిన లెక్కలేనన్ని తీర్పుల్లో అందరికీ తెలుసునని సుప్రీంకోర్టు తన తీర్పులో పేర్కొంది. వాటిని వివరించాల్సిన అవసరం లేదు. హైకోర్టులు ప్రభుత్వ పనితీరుపై నియంత్రణను కలిగి ఉంటాయి మరియు సరైన, నిష్పాక్షిక మరియు న్యాయమైన విధులను అమలు చేయడం ద్వారా నియమాలు మరియు చట్టాలకు విధేయతను నిర్ధారిస్తాయి. ప్రభుత్వం లేదా ఏదైనా అథారిటీ నిబంధనలకు లేదా చట్టానికి విరుద్ధమైన ఉత్తర్వులను జారీ చేసినప్పుడు, రిట్ అధికార పరిధిని ఉపయోగించి న్యాయస్థానాలు దిద్దుబాటు చేయడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. కానీ అధికారప్రయోగం న్యాయం కోసం ఉండాలనేది అందులో అంతర్లీనంగా ఉన్న సూత్రాల్లో ఒకటి. దీనికి ఒక కొలమానం ఏమిటంటే, ఉత్తర్వులను రద్దు చేయడం వల్ల సమాజానికి ఎక్కువ హాని జరిగితే, కోర్టు అధికారాన్ని ఉపయోగించకుండా నిరోధించవచ్చు.

ఇలాంటి అక్రమ నోటిఫికేషన్ ఆధారంగా ప్రతివాది నెం.1 తరఫు సీనియర్ న్యాయవాది వాదించిన విధంగా ఎన్నికల నిర్వహణకు ప్రభుత్వం ఇప్పటికే రూ.160 కోట్లు ఖర్చు చేసినందున ఈక్విటీలను సమతుల్యం చేయాల్సి ఉంటుందనడంలో సందేహం లేదు. భారీ మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడం ఆధారంగా అటువంటి ఈక్విటీలను సమతుల్యం చేస్తే, అది చట్టవిరుద్ధతను

కొనసాగించడం లేదా ఈక్విటీ ఆధారంగా చట్టవిరుద్ధతను చట్టబద్ధం చేయడం తప్ప మరొకటి కాదు, ఎందుకంటే సంయమనం త్యాగం చేయకుండా పౌరుడి హక్కును నిలబెట్టడం రాజ్యాంగ న్యాయస్థానం యొక్క కర్తవ్యం. వాస్తవానికి ఈ కోర్టు సింగిల్ జడ్జి 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.7778లో ఐఏ నెం.01లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసినప్పుడు, హడావుడిగా రాష్ట్రం రిట్ అప్పీల్ ద్వారా డివిజన్ బెంచ్ను ఆశ్రయించి, ఉత్తర్వులు పొంది, అత్యంత హడావుడిగా ఎన్నికలు నిర్వహించింది. కేసు పరిస్థితులను బట్టి కారణాలు ఊహించవచ్చు. అయితే, డివిజన్ బెంచ్ ఆదేశాల మేరకు ఎన్నికల నిర్వహణకు, బ్యాలెట్ బాక్సుల పరిరక్షణకు వెచ్చించిన మొత్తాన్ని రాష్ట్రం కొంతైనా ఆదా చేసి ఉండాల్సింది. రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ తొందరపాటు చర్య వల్ల రాష్ట్రం ఇంత భారీ మొత్తాన్ని వెచ్చించాల్సి వచ్చింది. అందువల్ల ఈక్విటీలను సమతుల్యం చేసే సూత్రం ఆధారంగా, నోటిఫికేషన్ జారీ చేయడంలో ప్రతివాది నెం.1 అత్యంత తొందరపాటు నిర్ణయం తీసుకోవడం వల్ల, హడావుడిగా సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులపై డివిజన్ బెంచ్ ను ఆశ్రయించడం వల్ల ఈ మొత్తం ఖర్చయిందని రిట్ పిటిషన్ లో ఉపశమనం నిరాకరించలేం. రాష్ట్ర అధికారుల తొందరపాటు చర్యల వల్ల రాష్ట్రం ఇంత భారీ ఖర్చు చేసినప్పుడు, పౌరులు లేదా ప్రజల హక్కులను ఉల్లంఘించడాన్ని అనుమతించలేము మరియు అటువంటి సమానత్వం 2021 డబ్ల్యుపి నెం.7847 లో ఓటర్లు మరియు జనసేన పార్టీ పోటీ చేసే అభ్యర్థుల చట్టబద్ధమైన హక్కులను అధిగమించదు. అందువల్ల, ప్రతివాది నెం.1 కొరకు సీనియర్ న్యాయవాది యొక్క అభ్యర్థనను అంగీకరించడం కష్టం మరియు ఇది ఇందుమూలంగా తిరస్కరించబడుతుంది.

తదనుగుణంగా ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా, పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇస్తున్నారు. ఉత్తర్వును ముగించే ముందు, నేను నమోదు చేసిన పరిశోధనలు ఈ క్రింది విధంగా సంక్షిప్తీకరించబడ్డాయి:

(1) 2021 యొక్క డబ్ల్యుపి నెం.7778 లో పిటిషనర్కు వ్యాజ్య సామర్థ్యం ఉందని మరియు ప్రస్తుత ఫారంలో ఉన్న రిట్ పిటిషన్ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం నిర్వహించబడుతుందని మరియు పిటిషనర్ ప్రజా ప్రయోజనాలను సమర్థించనందున ఈ కోర్టు యొక్క సింగిల్ జడ్జి ఈ సమస్యను నిర్ణయించే అధికారం కలిగి ఉన్నారని పేర్కొన్నారు.

(2) 2021 యొక్క డబ్ల్యు.పి.నెం.7778 లో పిటిషనర్ తనలో చట్టబద్ధమైన లేదా రాజ్యాంగబద్ధమైన హక్కు ఉనికిని స్థాపించడంలో విఫలమయ్యాడు మరియు ఇది ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ లేదా

ఉల్లంఘన లేదా ఆక్రమణ బెదిరింపు మరియు తద్వారా మాండమస్ రిట్ క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హత లేదు.

(3) భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-ఓ ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీల ఎన్నికల ప్రక్రియలో జోక్యం చేసుకోవడానికి పూర్తి అడ్డంకి కాదు.

(4) పిటిషనర్ 2021 డబ్ల్యు.పి.నెం.7847 లో జనసేన పార్టీ (రాజకీయ పార్టీ) నుండి పోటీ చేసే హక్కు ఉల్లంఘించబడిందని లేదా ఆక్రమించబడిందని, తద్వారా మాండమస్ రిట్ను క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హత ఉందని వాదించారు మరియు రుజువు చేశారు, ఎందుకంటే 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలను పూర్తిగా విస్మరించి నోటిఫికేషన్ జారీ చేయబడింది.

(5) రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ 01.04.2021న జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ నెం.1503/ఎస్ఈసీ-బి1/2021 చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటించబడింది, ఎందుకంటే ఇది జనసేన పార్టీ అభ్యర్థుల స్థాయిని దెబ్బతీయడానికి లేదా స్వేచ్ఛాయుత మరియు నిష్పాక్షిక ఎన్నికల పురోగతిని నిరోధించడానికి మరియు డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలకు విరుద్ధంగా ఉంది.

ఫలితంగా..

(ఎ) రిట్ పిటిషన్ నెం.7778 ఆఫ్ 2021 ఎటువంటి ఖర్చులు లేకుండా కొట్టివేయబడుతుంది.

(బి) 01.04.2021 నాటి నోటిఫికేషన్ నెం.1503/ఎస్ఈసీ-బి1/2021ను చట్టవిరుద్ధం, ఏకపక్షంగా, 2020 నాటి డబ్ల్యు.పి(సివిల్) నెం.437లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలను ఉల్లంఘించినట్లు ప్రకటిస్తూ రిట్ పిటిషన్ నెం.7847ను పాక్షికంగా అనుమతిస్తారు.

(సి) 2020 డబ్ల్యుపి (సివిల్) నెం.437 లో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన ఆదేశాలకు కట్టుబడి ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళిని తిరిగి విధిస్తూ, నిలిపివేసిన ఎంపిటిసిలు మరియు జెడ్పిటిసిల ఎన్నికల ప్రక్రియను తిరిగి ప్రారంభించాలని మొదటి ప్రతివాదిని ఆదేశించటమైనది. ఖర్చులు లేవు. పర్యవసానంగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు కూడా మూసివేయటమైనది.

జస్టిస్ ఎం.సత్యనారాయణమూర్తి

21.05.2021

గమనిక: ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి

B/o Ksp/sp